

Programmabegroting

2027

Gemeente Elburg

september 2026

Inhoudsopgave

1. Aanbieding meerjarenprogrammabegroting	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Leeswijzer	4
1.3 De basis onder de meerjarenbegroting	5
1.4 Speerpunten collegeprogramma	5
1.5 Trends en ontwikkelingen in de meerjarenbegroting	5
1.6 Financiële samenvatting	6
1.7 Maatschappelijke invloeden	11
1.8 Slotsom	11
1.9 Voorstel aan de raad	12
2. Beleidsbegroting - het programmaplan	13
2.1 Programma 0. Bestuur en ondersteuning	14
2.2 Programma 1. Veiligheid	31
2.3 Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	35
2.4 Programma 3. Economie	40
2.5 Programma 4. Onderwijs	46
2.6 Programma 5. Sport, cultuur en recreatie	50
2.7 Programma 6. Sociaal domein	59
2.8 Programma 7. Volksgezondheid en milieu	73
2.9 Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	80
3. Beleidsbegroting - de paragrafen	86
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	87
3.2 Onderhoud kapitaalgoederen	94
3.3 Financiering	101
3.4 Bedrijfsvoering	107
3.5 Wet Open Overheid (Woo)	110
3.6 Verbonden partijen	113
3.7 Grondbeleid	120
3.8 Lokale heffingen	131
3.9 Subsidies	139
4. Financiële begroting	144
4.1 Overzicht baten en lasten	145
4.1.1 Meerjarenprogrammabegroting	145
4.1.2 Geraamde incidentele baten en lasten	147
4.1.3 Beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	148
4.2 Uiteenzettingen financiële positie	149
4.2.1 Meerjarenperspectief	149

4.2.2 Geprognosticeerde balans.....	150
4.2.3 EMU-saldo	151
4.2.4 Meerjareninvesteringsplanning 2027-2030	152
4.2.5 Reserves en voorzieningen	154
4.2.6 Begroting per taakveld	156
5. Bijlagen	158
5.1 Beleidsindicatoren per programma	158
5.2 Beleidskaders per programma.....	167
5.3 Samenwerkende partijen per programma.....	170

1. Aanbieding meerjarenprogrammabegroting

1.1 Inleiding

Voor u ligt de Meerjarenprogrammabegroting (MPB) 2027-2030. Hierin staat wat de gemeente het komende jaar wil doen en welke financiële keuzes daarbij horen. Ook geeft deze begroting een doorkijk naar de drie jaren daarna.

Deze begroting is de eerste begroting van het college dat in 2026 is aangetreden voor de bestuursperiode 2026-2030. Het college stelt in oktober 2026 een collegewerkprogramma vast op basis van het coalitieakkoord. De gedetailleerdere financiële vertaling daarvan wordt opgenomen in de Meerjarenprogrammabegroting 2028-2031.

We presenteren een begroting die structureel gezien sluitend is voor 2027 en in meerjarenperspectief stapsgewijs tot een evenwichtig resultaat leidt. Om de gemeentelijke financiën op orde te houden, zijn in deze begroting ombuigingen verwerkt die in juli 2026 als contouren door de gemeenteraad zijn vastgesteld. De komende jaren monitoren wij de uitvoering en het effect van de ombuigingen en rapporteren wij hierover via de planning-en-control-cyclus. Zo kunnen we, waar nodig, tijdig bijsturen en blijven werken aan een gezonde financiële toekomstbestendige positie.

Met deze begroting presenteren we een realistische en verantwoordelijke basis voor de komende jaren. Samen blijven we werken aan een financieel gezonde en toekomstbestendige gemeente Elburg.

In deze MPB nemen wij u stap voor stap mee door de plannen en de financiële keuzes voor de komende jaren.

1.2 Leeswijzer

Een meerjarenprogrammabegroting (MPB) is een groot document. Daarom nemen we u in deze leeswijzer graag mee langs de verschillende onderdelen die een plek hebben in het document. Naast de aanbidding van de begroting die u nu leest, bestaat de MPB uit drie grote onderdelen:

1. De beleidsbegroting met het programmaplan
2. De beleidsbegroting met de paragrafen
3. De financiële begroting

Na hoofdstuk 1, de aanbidding van de begroting, waarin we aangeven waarop het MPB is gebaseerd en wat dat financieel betekent, treft u in hoofdstuk 2 de beleidsbegroting met programmaplannen aan. In de programma's 0 tot en met 8 staan de plannen van het college voor het jaar 2027 en verder en de financiële vertaling daarvan.

In hoofdstuk 3, de paragrafen, gaan we in op de ontwikkelingen en situatie van de gemeente op organisatieniveau. Deze ontwikkelingen en situaties hebben impact op één of meerdere beleidsprogramma's. Hoe zit het met het weerstandsvermogen en de risico's? Hoe zit het met de bedrijfsvoering en bijvoorbeeld de lokale heffingen? Deze informatie treft u aan in de paragrafen.

Daarna nemen we u in hoofdstuk 4 mee naar de financiële begroting. Een overzicht van de baten en lasten, een uiteenzetting van de financiële positie en de stand van bijvoorbeeld de reserves en voorzieningen. Via de inhoudsopgave van dit document kunt u eenvoudig terugvinden welk onderwerp u waar tegenkomt.

Tot slot bevat de MPB een drietal bijlagen, deze vindt u in hoofdstuk 5. Dit betreft allereerst een overzicht van de verplichte beleidsindicatoren, waarin we monitoren hoe de programma's zich over

de loop van de jaren ontwikkelen. Daarnaast geven we in de bijlagen een overzicht van onze beleidskaders en een overzicht van onze samenwerkende partijen die niet als verbonden partij (dus zonder financieel en bestuurlijk belang vanuit de gemeente Elburg) gelden.

1.3 De basis onder de meerjarenbegroting

De meerjarenprogrammabegroting (MPB) 2027-2030 is opgebouwd op basis van het coalitieakkoord 'Ja, mits! Bouwen aan vertrouwen', de perspectiefnota 2026 en de ombuigingsopdracht. Daarnaast is de Meicirculaire 2026 meegenomen in de opstelling van de MPB.

1.4 Speerpunten collegeprogramma

Het coalitieakkoord 'Ja, mits! Bouwen aan vertrouwen' 2026 is als kader beschikbaar en op onderdelen opgenomen als tekst in deze begroting. De uitwerking die het college aan het coalitieakkoord wil geven, wordt verwerkt in een collegewerkprogramma dat in oktober 2026 wordt opgesteld.

1.5 Trends en ontwikkelingen in de meerjarenbegroting

De gemeente Elburg opereert in een omgeving die voortdurend verandert. Maatschappelijke opgaven, wettelijke ontwikkelingen en financiële onzekerheden vragen om een wendbare en toekomstbestendige organisatie. De MPB 2027-2030 laat zien dat de komende jaren in het teken staan van het behouden van een gezonde financiële positie.

Een belangrijke ontwikkeling is de aanhoudende druk op de gemeentelijke financiën. Door stijgende kosten, met name binnen het sociaal domein, en onzekerheid over de omvang van de rijksmiddelen neemt de financiële ruimte af. Dit vraagt om scherpe afwegingen, een kritische blik op de uitvoering van beleid en een doelmatige inzet van beschikbare middelen.

Binnen het sociaal domein blijft de vraag naar ondersteuning toenemen. Vooral de kosten voor specialistische jeugdhulp en andere vormen van zorg ontwikkelen zich sneller dan de beschikbare budgetten. Tegelijkertijd blijft de gemeente zich inzetten voor passende ondersteuning van inwoners en wordt gezocht naar mogelijkheden om de zorg betaalbaar en toekomstbestendig te organiseren.

Ook de gemeentelijke organisatie staat voor nieuwe uitdagingen. De invoering van nieuwe wet- en regelgeving, onder andere op het gebied van informatiebeveiliging en digitale weerbaarheid, vraagt om aanvullende investeringen in de bedrijfsvoering. Digitalisering, gegevensbescherming en cyberveiligheid worden steeds belangrijker om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen.

Daarnaast neemt het belang van regionale samenwerking verder toe. Voor verschillende maatschappelijke opgaven werkt de gemeente intensief samen met regionale partners. Deze samenwerking moet bijdragen aan een efficiëntere uitvoering van taken, het delen van kennis en het realiseren van gezamenlijke ambities ten behoeve van de inwoners.

De combinatie van stijgende uitvoeringskosten, een krappe arbeidsmarkt en een toenemende complexiteit van gemeentelijke taken vraagt om een organisatie die flexibel, professioneel en toekomstbestendig is. In de komende begrotingsperiode ligt de nadruk daarom op het uitvoeren van wettelijke taken, het versterken van de bedrijfsvoering en het maken van financieel verantwoorde keuzes. Daarmee blijft de gemeente werken aan een duurzame en solide basis voor de toekomst, met oog voor de maatschappelijke opgaven en de belangen van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

In de verschillende programma's en taakvelden herkent u de onderwerpen uit de Perspectiefnota. Op deze manier sluit de begroting aan bij de eerder geschetste trends, ontwikkelingen en opgaven. Zo ontstaat een herkenbare lijn in de stukken binnen de P&C-cyclus.

1.6 Financiële samenvatting

1.6.1 Meerjarenperspectief (toekomstbeeld voor meerdere jaren)

Inleiding

De Meerjarenprogrammabegroting (MPB) geeft de belangrijkste plannen en financiële ontwikkelingen van de gemeente voor de komende jaren weer. Hierbij wordt gekeken naar het bestaande beleid, veranderingen in de uitkeringen van het Rijk aan gemeenten en voorstellen voor nieuw beleid of veranderingen in het huidige beleid. Op basis hiervan wordt een financieel overzicht voor de komende jaren gemaakt.

We presenteren een begroting die structureel gezien sluitend is voor 2027 en in meerjarenperspectief, mede door de voorgestelde ombuigingen, stapsgewijs tot een evenwichtig resultaat leidt.

Dit saldo is opgebouwd uit verschillende onderdelen:

- De Perspectiefnota 2026, inclusief een tweetal moties en een aanvulling.
- De richtinggevende ombuigingsscenario's gemeente Elburg 2026. Een richting vanuit de gemeenteraad om vanuit een scenario ombuigingsmaatregelen voor te stellen.
- De inzet van een deel van het surplus van onze algemene reserve als structureel dekkingsmiddel.
- De meicirculaire 2026. Hierin staat informatie van het Rijk over de financiële middelen die gemeenten ontvangen.
- Autonome ontwikkelingen, zoals hogere kosten door loon- en prijsstijgingen.
- Aanpassingen van de kapitaallasten. Dit zijn de kosten van investeringen, waarbij rekening wordt gehouden met investeringen die zijn uitgevoerd en afgeschreven.
- Andere veranderingen in het bestaande beleid.

Structureel meerjarenperspectief

We presenteren een begroting die structureel gezien sluitend is voor 2027. De voorgestelde ombuigingen leiden stapsgewijs tot een evenwichtig resultaat:

Bedragen x € 1.000	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Structureel begrotingsresultaat (< 0 is voordelig)	0	591	21	-1.222

In 2027 komen we, mede door een aanvullende inzet vanuit de algemene reserve van € 1.477.000, uit op een resultaat van € 0. Hiermee zetten we vrijwel de volledige toegestane 10% van het surplus van onze algemene reserve in als structureel dekkingsmiddel voor onze begroting. In de MPB 2026-2029 was al een bedrag voor 2027 begroot van € 453.000, daarmee komt de totale onttrekking aan onze algemene reserve voor 2027 ter structurele dekking uit op € 1.930.000. De in de MPB 2026-2029 begrote onttrekkingen voor 2028 en 2029 blijven ongewijzigd; voor 2030 komen we uit op een voordelig structureel begrotingsresultaat zonder inzet van onze algemene reserve.

Toelichting structureel resultaat

Om te beoordelen of de begroting structureel en reëel in evenwicht is, moet worden vastgesteld of alle structurele uitgaven gedekt worden door structurele inkomsten. In onderdeel 4.1.2 van deze begroting is een overzicht opgenomen van incidentele baten en lasten. Incidentele baten en lasten zijn kortdurend van aard en kennen een verwacht eindpunt (een jaar waarin de baten en lasten eindigen). Deze baten en lasten kunnen eenmalig zijn of over meerdere jaren verspreid, maar lopen in elk geval niet structureel door. Bij de beoordeling van het structurele begrotingssaldo moeten deze baten en lasten buiten beschouwing gelaten worden.

Het structureel begrotingssaldo kent meerjarig het volgende verloop:

Bedragen x € 1.000	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Geraamde totale lasten	88.728	88.232	84.815	85.567
Geraamde totale baten	-84.134	-87.576	-84.652	-86.964
Saldo baten en lasten - Begrotingsresultaat (< 0 is voordelig)	4.594	656	163	-1.397
Waarvan incidentele lasten in de begroting	-2.111	-378	-172	0
Gecorrigeerde begrotingssaldi	2.483	278	-9	-1.397
Waarvan structurele reserveonttrekkingen (kapitaallasten)	-553	-766	-999	-926
Waarvan structurele inzet 10% vrije ruimte algemene reserve	-1.930	-66	-72	0
Structureel begrotingssaldo	0	-554	-1.080	-2.323
Correctie provinciaal toezicht stelpost Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd	0	1.145	1.101	1.101
Structureel begrotingsresultaat (< 0 is voordelig)	0	591	21	-1.222

Een positief bedrag (> 0) in de tabel betekent meer lasten dan baten en dus een nadelig saldo; een negatief bedrag (< 0) betekent meer baten dan lasten en dus een voordelig saldo.

Om te komen tot het structurele perspectief – het perspectief dat de provincie als onze toezichthouder beoordeelt – starten we met de geraamde totale lasten en baten in onze begroting, inclusief alle voorgestelde ombuigingen en exclusief alle reservemutaties. Hierdoor ontstaan in eerste instantie nadelige saldi voor 2027-2029 en een voordelig saldo voor 2030. Nadien corrigeren we deze saldi met onze incidentele lasten en baten en reservemutaties die door onze toezichthouder als structureel worden geoormerkt. Dit gaat om de structurele reservemutaties in relatie tot onze kapitaallasten en de structurele inzet van 10% van het surplus van onze algemene reserve.

Tot slot corrigeert de provincie de opgenomen stelpost in het kader van de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd. Deze stelpost (ca. € 1,1 miljoen vanaf 2028) hebben we in onze begroting als begrote inkomst opgenomen – in lijn met het begrotingsadvies van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Om te komen tot een reëel meerjarenperspectief heeft onze provinciaal toezichthouder echter aangegeven onze begrotingssaldi met deze stelpost te corrigeren.

Alle correcties leiden tot een structureel begrotingsresultaat van € 0 voor 2027, nadelige saldi voor 2028 en 2029 van resp. € 591.000 en € 21.000 en een voordelig resultaat van € 1.222.000 in 2030.

Naast het genoemde overzicht van incidentele baten en lasten in onderdeel 4.1.2 vindt u in onderdeel 4.1.3 van deze begroting een overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Inzet van vrije reserves als structurele baten

Onze huidige financiële situatie maakt het mogelijk om op verantwoorde wijze vrije reserves in te zetten om het begrotingssaldo in evenwicht te brengen. In de begroting zijn daarom de volgende bedragen opgenomen als onttrekkingen aan de algemene reserve:

Bedragen x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Inzet vrije ruimte reserves als structurele dekking	-1.930	-66	-72	0

Voor 2027 geldt dat in de MPB 2027-2030 een aanvullende onttrekking van € 1.477.000 aan de algemene reserve wordt gedaan. In de MPB 2026-2029 was al een bedrag voor 2027 begroot van € 453.000, daarmee komt de totale onttrekking aan onze algemene reserve voor 2027 ter structurele dekking uit op € 1.930.000.

De bedragen voor 2028-2029 zijn conform de bedragen in de door de raad vastgestelde MPB 2026-2029. Voor 2030 wordt geen nieuwe onttrekking begroot aan het surplus van de algemene reserve. Hiermee zijn we, als gevolg van de voorgestelde ombuigingen, op termijn niet meer afhankelijk van onze algemene reserve om ons (structurele) begrotingsresultaat sluitend te krijgen.

Volledig meerjarenperspectief

Wanneer we naar alle verwachte lasten en baten van de gemeente kijken, dus inclusief incidentele lasten en baten, reservemutaties en de stelpost Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd, komen we voor 2027 uit op een financieel nadelig resultaat van ca. € 875.000. Zonder aanvullende inzet van de algemene reserve van € 1.477.000 zou het resultaat ca. € 2.352.000 nadelig zijn. Dit bevestigt de noodzaak van de ombuigingen om de financiële situatie structureel te verbeteren.

In 2028 verandert dit naar een voordelig financieel begrotingssaldo en ook voor 2029 en 2030 voorzien we in de huidige begroting een positief begrotingsresultaat:

Bedragen x € 1.000	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Saldi MPB 2027-2030	875	-173	-1.073	-2.586

Toelichting volledig meerjarenperspectief

Ons volledige meerjarenperspectief is als volgt opgebouwd, gezien vanaf de Voorjaarsrapportage 2026:

Bedragen x € 1.000	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Saldi na Voorjaarsrapportage 2026	-133	-112	-137	-135
Voorstellen Perspectiefnota 2026	1.077	702	526	526
Moties en aanvullend bedrag aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling	150	150	120	120
Indexeringen	1.259	1.661	1.537	2.405
Gemeentefonds (meicirculaire 2026)	-54	97	139	-2.063
Inzet reserves en voorzieningen	-862	37	-173	-46
Ombuigingen 2027-2030	-463	-2.708	-3.081	-3.089
Correctie stelposten ombuigingen	750	1.000	1.500	1.500
Overige mutaties	-849	-1.000	-1.504	-1.804
Saldi MPB 2027-2030	875	-173	-1.073	-2.586

In hoofdstuk 2, het programmaplan van de MPB 2027-2030, vindt u onder elk programma een toelichting van de financiële effecten per programma, inclusief de ombuigingen die aan de raad worden voorgesteld.

Saldi per programma

Na verwerking van alle financiële effecten komt het meerjarenperspectief voor elk programma in deze MPB 2027-2030 uit op de volgende saldi:

Bedragen x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Bestuur en Ondersteuning	-51.265	-48.319	-48.724	-49.499
Veiligheid	2.718	2.705	2.733	2.756
Verkeer, Vervoer en Waterstaat	4.269	3.395	3.478	3.533
Economische Zaken	-135	364	271	260
Onderwijs	3.049	2.924	2.933	2.934
Sport, Cultuur en Recreatie	5.365	5.094	5.232	5.300
Sociaal Domein	33.114	32.767	32.614	33.178
Volksgesondheid en Milieu	911	-701	-615	-560
Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke Vernieuwing	1.973	1.771	2.078	2.097
Totaal alle programma's	0	0	0	0

De reservemutaties zijn gesaldeerd in de saldi en zijn onderdeel van programma 0. Dit geldt ook voor de verwachte meerjarensaldi voor 2027-2030.

1.6.2 Indexaties

Belastingen en heffingen

Op grond van de vastgestelde begrotingsuitgangspunten voor de MPB 2027-2030 geldt voor heffingen in het algemeen een gemengde loon- en prijscompensatie, gekoppeld aan de percentages van de meicirculaire, namelijk: 3,4% (2027), 3,5% (2028), 3,1% (2029) en 3,1% (2030). De belastingdruk voor het jaar 2027 voor een meerpersoonshuishouden wordt in onderstaande tabel weergegeven. Uitgegaan wordt van een woning met een WOZ-waarde van € 435.000 (gemiddelde WOZ-waarde 2025 gemeente Elburg).

Categorie (bedragen x € 1)	2026	2027	2028	2029	2030
Onroerendezaakbelasting	351	363	376	388	400
Afvalstoffenheffing	328	339	351	362	367
Rioolheffing	250	258	267	276	284
Per meerpersoonshuishouden	929	960	994	1.025	1.050
Absolute mutatie		32	34	31	26
Stijgingspercentage		3,4%	3,5%	3,1%	2,5%

Voor de OZB geldt dat de berekening is gebaseerd op de bekende standen per 1 september 2026. De definitieve percentages volgen uit de vaststelling van de belastingverordening. Verder geldt dat de OZB-tarieven niet per definitie jaarlijks stijgen, aangezien de waarden van onroerende zaken over het algemeen jaarlijks ook stijgen. Bij de bepaling van de OZB-tarieven wordt hiermee rekening gehouden en wordt niet het tarief, maar de totale opbrengst geïndexeerd. Verdere

toelichtingen op de tarieven, kostendekkendheid en belastingdruk vindt u terug in hoofdstuk 3.8, de paragraaf lokale heffingen, van deze MPB.

Loonstijgingen

Bij de raming van de budgetten wordt rekening gehouden met een jaarlijkse loonstijging voor 2027 volgens de laatste gegevens uit de collectieve arbeidsovereenkomst (CAO). Vanaf april 2027 zijn loonindexcijfers sector overheid vanuit de meicirculaire 2026 gebruikt voor indexatie. Dit zijn: 4,0% voor 2028, 3,6% voor 2029 en 3,5% voor 2030. Hieronder een uiteenzetting van de verwachte salariskosten voor de komende jaren inclusief verwerking van voorstellen vanuit de Perspectiefnota 2026 en ombuigingsvoorstellen voor 2027-2030.

Bedragen x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Salarissen bestuur (excl. Perspectiefnota 2026)	1.452	1.510	1.564	1.619
Salarissen organisatie (excl. Perspectiefnota 2026)	19.633	20.407	21.131	21.861
Voorstellen Perspectiefnota 2026	385	253	198	198
Totaal salariskosten	21.470	22.170	22.893	23.678
Absolute mutatie		700	724	784
Stijgingspercentage		3,3%	3,3%	3,4%

1.6.3 Toezicht

Voor de provinciaal toezichthouder zijn voor de beoordeling van de begroting de uitkomsten van de meicirculaire bepalend. De septembercirculaire wordt daarin niet meegenomen. De uitgangspunten om voor het begrotingsjaar 2027 voor het repressieve toezicht in aanmerking te komen zijn als volgt:

- De begroting 2027 dient naar het oordeel van de provincie reëel en structureel in evenwicht te zijn of, als dat niet het geval is, het evenwicht dient op tijd te worden hersteld, uiterlijk in 2030.
- De vastgestelde jaarrekening 2025 en de begroting 2027 dienen tijdig, respectievelijk vóór 15 juli 2026 en 15 november 2026, aan de provincie te zijn toegezonden.

Met het begrip structureel evenwicht wordt bedoeld dat in de begroting structurele lasten gedekt worden door structurele baten. Het reëel evenwicht houdt in dat onderzoek wordt gedaan naar de geloofwaardigheid van de ramingen (volledig, realistisch en haalbaar). Daarnaast kan er geen sprake zijn van een opschuivend perspectief waarmee wordt bedoeld dat elke keer bij vaststelling van de begroting alleen de laatste jaarschijf in evenwicht is.

1.6.4 Financiële positie

De begroting die we presenteren is structureel gezien sluitend voor 2027 en in meerjarenperspectief komen we, mede door de voorgestelde ombuigingen, stapsgewijs tot een evenwichtig resultaat. Hierdoor werken we toe naar een structureel gezonde financiële positie.

Bij het beoordelen van de financiële positie wordt, naast de wettelijk voorgeschreven kengetallen, gebruik gemaakt van de bij de financiële verordening afgesproken kengetallen. Deze financiële kengetallen worden door de toezichthouder niet betrokken bij het uiteindelijk oordeel over de toezichtvorm (repressief dan wel preventief). De toezichthouder gebruikt de kengetallen om een completer beeld te verkrijgen van de financiële situatie van de gemeente.

1.6.5 Financiële risico's

Belangrijk is dat er voldoende oog is voor de risico's die door de gemeente gelopen worden. Voor een opsomming van de financiële risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen

en risicobeheersing. In deze paragraaf worden de risico's geïnterpreteerd en vervolgens gekwantificeerd op basis van het risicoprofiel. De reservepositie van de gemeente is zodanig dat de beschikbare weerstandscapaciteit uitstekend is om deze gekwantificeerde risico's op te kunnen vangen. De gemeente heeft een ruim voldoende ratio bij de berekening van het weerstandsvermogen (ratio 6,3).

1.7 Maatschappelijke invloeden

De begroting voor de jaren 2027 tot en met 2030 is opgesteld in een periode waarin gemeenten nog steeds te maken hebben met financiële onzekerheid. De ontwikkelingen van het voorgaande jaar zijn ook dit jaar nog steeds van invloed op de financiële positie van de gemeente Elburg.

Hoewel het Rijk soms extra geld beschikbaar stelt, blijft de financiële situatie van de gemeente vanaf 2027 onder druk staan. De inkomsten vanuit het Rijk veranderen regelmatig en zijn daardoor moeilijk te voorspellen. Tegelijkertijd blijven de kosten in het sociaal domein stijgen. Dit komt onder andere door de blijvende grotere vraag naar zorg en veranderingen in de samenstelling en omvang van de bevolking.

Ook andere grote maatschappelijke thema's ontwikkelen blijven invloed hebben op de financiële ruimte van de gemeente. Zo zijn de kosten nog steeds hoger door inflatie, hogere rente en stijgende bouwkosten. Daarnaast vragen grote maatschappelijke opgaven, zoals woningbouw, verduurzaming en het aanpassen aan klimaatverandering, om extra investeringen.

Deze ontwikkelingen zijn ook dit jaar nog duidelijk merkbaar en vragen om een zorgvuldige financiële koers. Het is belangrijk om realistische keuzes te maken en goed zicht te houden op de financiële risico's en ontwikkelingen die op de gemeente afkomen.

1.8 Slotsom

De gemeente Elburg staat de komende jaren voor een financiële opgave. Zonder aanvullende maatregelen zijn de inkomsten en uitgaven vanaf 2027 niet structureel in evenwicht. Evenwicht is wel te bereiken door het inzetten van een vrij deel van de reserves en voor een periode een goede oplossing. Uiteindelijk betekent een niet sluitend huishoudboekje dat de gemeente op termijn meer uitgeeft dan er aan inkomsten binnenkomt.

Daarom heeft de gemeenteraad inmiddels besloten om een ombuigingstraject te starten. Met dit traject wil de gemeente ervoor zorgen dat het huishoudboekje in de toekomst weer structureel op orde is. Het doel is om de inzet van vrije reserves als dekking voor de begroting af te bouwen en de inkomsten en uitgaven weer in een goed evenwicht te brengen.

In deze begroting is de ombuigingsopdracht voor het eerst concreet uitgewerkt. De voorgestelde ombuigingen zijn in de begroting verwerkt en dragen bij aan een financieel gezonde gemeente op de langere termijn. Daarbij wordt steeds gekeken naar de gevolgen voor het beleid en de dienstverlening van de gemeente.

Een belangrijk financieel risico blijft de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds, vooral vanaf 2028. De gemeente heeft hier zelf weinig invloed op. Wel moeten we de begroting blijven aanpassen aan de financiële ontwikkelingen en de informatie die vanuit het Rijk beschikbaar komt.

Met het ingezette ombuigingstraject zet de gemeente Elburg een belangrijke stap om de financiële positie structureel te verbeteren en ook in de toekomst een gezonde balans tussen inkomsten en uitgaven te behouden.

1.9 Voorstel aan de raad

Uw raad heeft het budgetrecht en daarmee de bevoegdheid om financiële middelen beschikbaar te stellen. De gemeentebegroting is het document op basis waarvan uw raad het college machtigt (autoriseert) om geld uit te geven. Door vaststelling van de meerjarenprogrammabegroting 2027-2030 geeft uw raad toestemming uitgaven voor 2027 te doen, inclusief alle voor dat jaar geplande investeringen uit hoofdstuk 4.2.4 van deze MPB.

1. Voorgesteld wordt de meerjarenprogrammabegroting 2027-2030 vast te stellen.

2. Beleidsbegroting - het programmaplan

2.1 Programma 0. Bestuur en ondersteuning

2.1.1 Inleiding

Dit programma gaat over de overkoepelende taakvelden van het bestuur, de ondersteuning daarvan door de gemeentelijke organisatie en de relatie tussen de inwoners en het bestuur van de gemeente Elburg. Centraal staat dienstverlening met de menselijke maat die op eenvoudige manier voor iedereen toegankelijk is. Ook burgerzaken, de uitkering uit het gemeentefonds, de lokale lasten zoals de OZB en de parkeerbelasting en het beheer van de financiële middelen (treasury) horen hierbij.

Binnen dit programma werken we samen met de verbonden partijen Noord-Veluws Archief (NoVA), Bank Nederlandse Gemeenten N.V., Alliander N.V., Vitens N.V. In de paragraaf verbonden partijen vindt u meer informatie over alle verbonden partijen; in bijlage 5.3 bij deze begroting vindt u een overzicht van de overige samenwerkende partijen.

2.1.2 Toekomstige ontwikkelingen

Voor het bestuur spelen ontwikkelingen rond participatie, integriteit en bestuurlijke weerbaarheid een belangrijke rol. De Wet versterking participatie op decentraal niveau is per 1 januari 2025 in werking getreden. Gemeenten hebben twee jaar om een participatieverordening op te stellen. Vanaf 2027 moet participatie, inclusief het uitdaagrecht, structureel zijn geborgd in beleid, processen en bestuurlijke besluitvorming. Ook wordt landelijk gewerkt aan maatregelen voor integer en weerbaar bestuur, waaronder een verplichte risicoanalyse integriteit voor kandidaat-bestuurders en kwaliteitseisen voor integriteitsonderzoeken. Dit sluit aan bij de bredere ontwikkeling dat agressie, intimidatie, polarisatie en ondermijning meer aandacht vragen van bestuur, raad en organisatie. Daarbij ontwikkelt ondermijning zich steeds meer tot een organisatiebrede opgave, met raakvlakken met onder meer participatie, integriteit, informatieveiligheid en dienstverlening. De verdere uitwerking hiervan is opgenomen in programma 1 Veiligheid.

Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties hebben steeds hogere verwachtingen van de gemeente: snel, begrijpelijk, digitaal toegankelijk én persoonlijk waar dat nodig is. Tegelijk staat het vertrouwen in de overheid onder druk. Dit vraagt om een bestuursstijl en dienstverlening die duidelijk, betrouwbaar en mensgericht zijn. De voorgenomen Wet versterking waarborgfunctie Algemene wet bestuursrecht (Awb) sluit hierbij aan. Deze wet richt zich op begrijpelijker besluiten, meer persoonlijk contact, het versterken van de menselijke maat en het voorkomen van onnodige hardheden in de uitvoering. Dit kan gevolgen hebben voor werkprocessen, juridische kwaliteit, communicatie, bezwaarafhandeling en de manier waarop maatwerk wordt toegepast.

De digitalisering van bestuur en dienstverlening vraagt blijvende aandacht. Naast de al opgenomen inzet op informatiemanagement en informatieveiligheid komen aanvullende verplichtingen op de gemeente af. De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) is per 1 januari 2026 ingegaan, met onderdelen die later in werking treden. Deze wet vraagt dat inwoners en bedrijven digitaal met bestuursorganen kunnen communiceren en dat digitale kanalen goed zijn ingericht. De Wet digitale overheid (Wdo) stelt daarnaast eisen aan veilig en betrouwbaar inloggen bij de overheid. Ook de verdere invoering van de Wet open overheid (Woo), de doorontwikkeling van actieve openbaarmaking en de Generieke Woo-voorziening (centrale vindplaats) kunnen extra impact hebben op informatiebeheer, publicatieprocessen, anonimisering en de vindbaarheid van overheidsinformatie.

De Cyberbeveiligingswet (Cbw) is op 15 augustus 2026 in werking getreden. Deze wet vraagt van de gemeente om digitale veiligheid structureel te versterken. Dit betekent meer bestuurlijke aandacht, passende capaciteit en meer inzet op risicobeheer, informatiebeveiliging en bewustwording, zodat de continuïteit en betrouwbaarheid van de gemeentelijke dienstverlening worden geborgd.

Daarnaast bereiden we ons voor op ontwikkelingen rond archivering en verantwoord gebruik van data en AI. De nieuwe Archiefwet is voorzien voor 1 januari 2027 en is gericht op duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie in een digitale omgeving. Dit raakt de samenwerking met het Noord-Veluws Archief (NoVA), zaakgericht werken, informatiebeheer en de inrichting van digitale processen. De Europese AI-verordening wordt vanaf 2026 gefaseerd van toepassing. Dit vraagt om bewuste keuzes over het gebruik van AI, aandacht voor transparantie, uitlegbaarheid, privacy, informatiebeveiliging en voldoende AI-geletterdheid binnen de organisatie.

Tot slot blijft de financiële onzekerheid rond het gemeentefonds een belangrijke externe ontwikkeling binnen dit programma. De gemeente Elburg is in hoge mate afhankelijk van rijksinkomsten. Vanaf 2028 ontbreekt nog steeds een structurele oplossing voor de disbalans tussen taken en middelen. Tegelijk nemen wettelijke taken, uitvoeringslasten en verantwoordingsverplichtingen toe. Dit kan gevolgen hebben voor de uitvoeringskracht van de organisatie, de kwaliteit van dienstverlening en de ruimte om nieuwe ontwikkelingen zonder aanvullende middelen op te vangen.

2.1.3 Doelen en activiteiten per taakveld

Programma 0. Bestuur en ondersteuning is onderverdeeld in diverse taakvelden. Hieronder leest u per taakveld de doelen die wij nastreven en de activiteiten die we daarvoor willen uitvoeren.

0.1 Bestuur

Omschrijving

Tot dit taakveld hoort de ondersteuning van de bestuursorganen, zoals het college van burgemeester en wethouders, de gemeenteraad en commissies. Ook de ondersteuning door de griffie, lokale rekenkamer en accountant valt hieronder. Daarnaast gaat het om werkzaamheden op het gebied van regionale, landelijke en bestuurlijke samenwerking. De portefeuillehouder is burgemeester H.J. van Schaik.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

We werken vanuit een oplossingsgerichte, dienende en betrokken bestuursstijl. Daarbij sluiten we aan op het coalitieakkoord: een gemeente die luistert, meedenkt en werkt vanuit de houding “ja, mits”. We willen inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties eerder en beter betrekken bij plannen en besluiten. Tegelijk versterken we de positie van de raad en maken we duidelijke keuzes in regionale samenwerking.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- Wij implementeren het vastgestelde participatiebeleid Samenwerken in de gemeente Elburg. We betrekken inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties op tijd bij het maken, uitvoeren en evalueren van projecten en beleid.
- Wij ontwikkelen een participatieverordening ter vervanging van de inspraakverordening.
- Wij borgen participatie in de organisatie. Dit doen we met een duidelijke werkwijze, praktische hulpmiddelen, trainingen en het platform Elburg Spreekt.
- Wij werken aan een toekomstbestendige griffieorganisatie door de formatie van de griffie structureel op peil te brengen. Daarmee kan de griffie de raad beter ondersteunen bij de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol.
- Wij blijven samenwerken in de regio en met andere overheden waar dit bijdraagt aan betere dienstverlening, minder kwetsbaarheid en behoud van bestuurlijke slagkracht.
- Wij herijken onze regionale samenwerkingen. We maken scherper onderscheid tussen samenwerkingen die actieve sturing vragen, samenwerkingen die we volgen en samenwerkingen die we anders kunnen inrichten of afbouwen.

- Wij werken met Hattem, Heerde en Oldebroek aan een professionele, robuuste en toekomstbestendige samenwerking op bedrijfsvoering. Wij zetten concrete vervolgstappen in de EH2O-samenwerking op de thema's inkoop, HR-backoffice, juridische zaken/ bezwaarschriften en informatiebeheer.

Nieuw beleid

Formatie-uitbreiding griffie

In de Perspectiefnota 2026 is structurele uitbreiding van de griffieformatie opgenomen. Deze uitbreiding is nodig om de tijdelijke uitbreiding om te zetten naar een structurele basis. Daarmee wordt de griffie minder kwetsbaar, kan meer werk intern worden opgepakt en wordt de ondersteuning van de raad duurzaam versterkt.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

0.2 Burgerzaken

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren de uitgaven en inkomsten voor burgerzaken, zoals de basisregistratie van personen, reisdocumenten, rijbewijzen en verkiezingen.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren taken met betrekking tot onroerend goed dat niet in exploitatie is en niet aan een specifiek beleidsveld is toe te delen. Dit betreft bijvoorbeeld het beheer, verhuur en instandhouding van gebouwen, gronden en landerijen die de gemeente in bezit heeft.

0.4 Overhead

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, dat wil zeggen, alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het werk dat zij voor de samenleving doen. De portefeuillehouder is burgemeester H.J. van Schaik, aangevuld door wethouder P. Gaynor voor de renovatie van het gemeentehuis.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Elburg wil een professionele, dienstbare en toekomstbestendige gemeente zijn die de ambities uit het coalitieakkoord kan uitvoeren. De komende jaren ligt de focus op uitvoering: van plannen maken naar plannen uitvoeren. Dat vraagt om een organisatie die toegankelijk, betrouwbaar, veilig en wendbaar is, met medewerkers die werken vanuit de houding: ja, mits. We investeren in goede dienstverlening, aantrekkelijk werkgeverschap, moderne informatievoorziening, informatieveiligheid en een werkomgeving die past bij de opgaven van de gemeente.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- Wij voeren de visie en het uitvoeringsprogramma Dienstverlening 2025–2029 uit. Daarbij werken we aan toegankelijke en begrijpelijke communicatie, digitale toegankelijkheid, passende ondersteuning en de implementatie van de servicenormen.
- Wij geven vervolg aan de organisatieontwikkeling 2022-2025. We richten ons op het zichtbaar toepassen van missie, visie en kernwaarden, sterkere teams en verdere managementontwikkeling.

- Wij versterken onze dienstverlenende houding volgens het uitgangspunt 'ja, mits'. Via teamgesprekken en workshops over kernwaarden, houding en gedrag vertalen we dit naar het dagelijks werk.
- We zetten in op het werven, binden en ontwikkelen van medewerkers. Bij ombuigingen bewaken we dat de organisatie voldoende toegerust blijft om de bestuurlijke ambities en wettelijke taken uit te voeren.
- Wij voeren de Informatiestrategie 2025–2030 en de uitvoeringsagenda fase 1 uit. We bouwen verder aan het digitale fundament van de organisatie en verhogen het volwassenheidsniveau van onze informatievoorziening.
- Wij versterken procesmanagement als basis voor betere dienstverlening en een betrouwbare bedrijfsvoering. We stellen uitgangspunten en richtlijnen voor procesmanagement vast, brengen gemeentelijke processen in kaart en leggen processtappen, rollen, systemen, documenten en verantwoordelijkheden eenduidig vast.
- Wij versterken zaakgericht werken als basis voor digitale dienstverlening en een goede informatiehuishouding. We actualiseren zaaktypen, werken aan een zaaktypecatalogus en richten processen zoveel mogelijk standaard, digitaal en archiefwaardig in. Waar mogelijk koppelen we taakspecifieke applicaties aan het zaaksysteem.
- Wij zetten een volgende stap in het versterken van informatieveiligheid en privacy. We voeren een NIS2-gap-analyse uit en richten een Information Security Management System (ISMS) in. We bereiden ons voor op de zorg-, meld- en verantwoordingsplicht.
- Wij werken verder aan de renovatie van het gemeentehuis. Na het definitief ontwerp werken we toe naar verdere besluitvorming, voorbereiding en uitvoering, met aandacht voor toegankelijkheid, duurzaamheid, eigentijdse werkplekken en continuïteit van de dienstverlening.

Nieuw beleid

Accounthouder regionale samenwerking Regio Zwolle en Kop van de Veluwe

De samenwerking in de Regio Zwolle en de Kop van de Veluwe wordt steeds belangrijker voor het realiseren van lokale en regionale opgaven. Met een accounthouder versterken we de ambtelijke coördinatie, agendering en opvolging van regionale samenwerking. Zo benutten we kansen beter, houden we overzicht op regionale ontwikkelingen en zorgen we dat samenwerking doelgericht bijdraagt aan de opgaven van de gemeente Elburg.

Adviseur bedrijfsvoering regionale samenwerking

Voor de gemeente Elburg staat een goede en toekomstbestendige dienstverlening aan inwoners voorop. Samenwerking met regiogemeenten kan bijdragen aan een hogere kwaliteit, meer continuïteit en minder kwetsbaarheid in de bedrijfsvoering. Daarbij is samenwerking geen doel op zich: steeds wordt beoordeeld welke vorm van organiseren het beste bijdraagt aan de kwaliteit van onze dienstverlening. Dat vraagt om voldoende ambtelijke regie, voorbereiding en uitvoering. Ook tijdens de uitvoering van lopende samenwerkingen, zoals de I&A-samenwerking, Belastingssamenwerking H2OE en het NoVA is regie nodig op planning, capaciteit, financiën en dienstverlening. Met de inzet van een adviseur bedrijfsvoering regionale samenwerking zorgen we dat de gemeente Elburg de eigen belangen goed inbrengt, besluitvorming zorgvuldig voorbereidt en vervolgstappen in de samenwerking goed begeleidt.

Implementatie NIS2-/Cyberbeveiligingswet

Met het oog op de toenemende digitale dreiging en nieuwe wettelijke eisen versterken we de structurele aanpak van informatiebeveiliging. We richten informatieveiligheid meer cyclisch en aantoonbaar in, verbeteren de sturing op risico's en vergroten het bewustzijn bij medewerkers en

bestuur. Hiermee beschermen we de continuïteit van onze dienstverlening en de gegevens van inwoners, ondernemers en medewerkers.

Grote projecten

Eigentijds gemeentehuis

Met de renovatie van het gemeentehuis investeren we in een toekomstbestendige werkomgeving én in goede dienstverlening aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Het gemeentehuis moet toegankelijk, duurzaam en functioneel zijn en passen bij de manier waarop de gemeentelijke organisatie nu en in de toekomst werkt. Na de presentatie van het definitief ontwerp wordt het plan verder uitgewerkt richting besluitvorming en uitvoering. Daarbij houden we aandacht voor betaalbaarheid, continuïteit van de dienstverlening, goede communicatie met medewerkers en raad, en een zorgvuldige fasering van de werkzaamheden.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

Overzicht overhead

Conform artikel 8 van het BBV bevat het programmaplan van de begroting een overzicht van de kosten van overhead. Onder overhead wordt verstaan: alles wat samenhangt met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Alle lasten en baten op het gebied van overhead worden geboekt op het taakveld 0.4 Overhead. De totale lasten en baten die voor de komende jaren zijn begroot, worden getoond in de tabel in het onderdeel *2.1.4 Meerjarenbegroting per taakveld* later in dit programma.

0.5 Treasury

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren de activiteiten van de gemeente met betrekking tot de treasury-functie, zoals financiering, beleggingen en dividenden.

0.61 OZB woningen

Omschrijving

Tot dit taakveld behoort de onroerendezaakbelasting (OZB) op de woning. Naast de opbrengsten uit de belasting betreft dit ook de kosten voor waardering, heffing en invordering, uitvoering en bezwaar en beroep.

0.62 OZB niet-woningen

Omschrijving

Tot dit taakveld behoort de onroerendezaakbelasting (OZB) op niet-woningen. Naast de opbrengsten uit de belasting betreft dit ook de kosten voor waardering, heffing en invordering, uitvoering en bezwaar en beroep.

0.64 Belastingen overig

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren de overige belastingen. Voor Elburg gaat dit om de reclame- en precariobelasting. Opbrengsten uit de toeristen- en forensenbelasting worden niet tot dit taakveld gerekend, deze zijn begroot op het taakveld Economische promotie onder programma 3. Naast de opbrengsten uit de reclame- en precariobelasting worden er ook loonkosten begroot op het taakveld Belastingen overig.

0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren de algemene, integratie- en decentralisatie-uitkeringen uit het gemeentefonds. Specifieke uitkeringen worden geboekt op het taakveld waarop de uitkering betrekking heeft.

Meicirculaire 2026

In de tabel hieronder staan de verwachte meerjarige uitkeringen uit het gemeentefonds op basis van de meicirculaire 2026 vermeld.

Bedragen x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Algemene uitkering decembercirculaire 2025	-52.964	-52.975	-54.583	-56.464
Taakmutaties meicirculaire 2026:				
Regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE)	-776			
Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	-264			
Huishoudelijke hulp uit de Wmo			1.696	1.769
Vangnetregeling huishoudelijke hulp uit de Wmo			-506	-528
Participatie (integratie-uitkering)	-264	-257	-275	-191
Overige (o.a. participatie)	262	261	234	8
Totaal taakmutaties	-1.042	4	1.149	1.058
Loon-prijsontwikkeling (accres)	-210	-305	-234	-337
Stelposten aanvullend op algemene uitkering:				
Stelpost BTW-compensatiefonds	-245	-245	-245	-245
Stelpost eigen bijdrage jeugdzorg		-326	-335	-335
Stelpost verkorten trajectduur jeugd		-85	-88	-88
Stelpost Wmo afschaffing huishoudelijke hulp			-1.190	-1.241
Stelpost deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd		-1.145	-1.101	-1.101
Totaal stelposten	-245	-1.801	-2.959	-3.010
Algemene uitkering meicirculaire 2026	-54.461	-55.077	-56.627	-58.753

De tabel geeft de ontwikkeling, en daarmee het meest actuele beeld, weer van de algemene uitkering uit het gemeentefonds voor de jaren 2027 en verder. Als uitgangspunt is de stand van de algemene uitkering uit de Decembecirculaire 2025 opgenomen. Vervolgens zijn de financiële effecten vanuit de Meicirculaire 2026 en enkele stelposten verwerkt.

De taakmutaties hebben per saldo in 2029 en 2030 een beperkt effect, omdat de grootste uitname uit het gemeentefonds (huishoudelijke hulp uit de Wmo) gecompenseerd wordt door een stelpost. Daarnaast is rekening gehouden met de loon- en prijsontwikkeling. Voor een aantal ontwikkelingen binnen het sociaal domein zijn stelposten opgenomen, waarbij de eerder genoemde Wmo-stelpost nieuw is ten opzichte van de MPB 2026-2029.

Na verwerking van deze mutaties komt de algemene uitkering uit op € 54.461.000 in 2027, oplopend naar € 58.753.000 in 2030.

0.8 Overige baten en lasten

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke stelposten, taakstellende bezuinigingen, de begrotingsruimte en budgetten voor onvoorziene uitgaven.

Budgetten onvoorziene uitgaven

Conform artikel 8 van het BBV bevat het programmaplan van de begroting het bedrag voor onvoorziene uitgaven. Dit bedrag wordt begroot op het taakveld Overige baten en lasten.

De stelpost onvoorzien is binnen de gemeente Elburg onderverdeeld in een incidenteel en structureel budget. Het incidentele budget kan door het college worden ingezet voor incidentele, onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare uitgaven die niet zijn opgenomen in de begroting. Per begrotingsjaar is hiervoor € 50.000 beschikbaar. Het structurele budget kan door het college worden ingezet voor structurele, onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare uitgaven die niet zijn opgenomen in de begroting. Per begrotingsjaar wordt gerekend met € 10.000.

Normaliter loopt het structurele bedrag jaarlijks op met € 10.000, zodat na inzetten van de stelpost er bij een volgende begroting opnieuw geld beschikbaar is op de stelpost. In het kader van de ombuigingen is de stelpost vanaf 2028 echter jaarlijks met € 10.000 verlaagd.

Bedragen x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Stelpost onvoorzien structureel	10	10	20	20
Stelpost onvoorzien incidenteel	50	50	50	50
Totaal stelposten onvoorzien	60	60	70	70

0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)

Omschrijving

Op dit taakveld wordt het te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting (VpB) begroot en geboekt. Dit bedrag is verschuldigd vanwege fiscale winst op ondernemingsactiviteiten in het betreffende begrotingsjaar na eventuele verrekening van fiscale verliezen uit eerdere begrotingsjaren.

Heffing vennootschapsbelasting

Conform artikel 8 van het BBV bevat het programmaplan van de begroting het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting (VpB).

Op 1 januari 2016 is de Wet modernisering VpB-plicht overheidsondernemingen in werking getreden. Er is sprake van belastingplicht voor de Wet op de vennootschapsbelasting (VpB) 1969 indien aan de hand van de volgende criteria geconcludeerd kan worden dat een (cluster van) activiteit(en) een onderneming in fiscale zin vormt:

- Er is een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid;
- welke deelneemt aan het economisch verkeer en;
- er is sprake van een (geobjectiveerd) winststreven.

Voor een zeer groot aantal activiteiten van de gemeente geldt dat niet voldaan wordt aan de ondernemingscriteria en deze daardoor niet worden geraakt door de VpB. Voor de activiteiten waar geen aangifteplicht voor geldt, hoeft geen fiscale administratie ingericht en gevoerd te worden. Voor de activiteiten waar wel een aangifteplicht voor geldt, is een fiscale administratie ingericht en gevoerd. Voor de gemeente Elburg geldt dat met name het grondbedrijf onderhevig is aan VpB-betalingen.

Op basis van de herzieningen van onze grondexploitaties bij de jaarrekening 2025 wordt in de begroting 2027 uitgegaan van de volgende lasten aan vennootschapsbelasting:

Bedragen x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Vennootschapsbelasting	189	76	22	0

Deze lasten worden gedekt door de reserve bouwgrondexploitatie, dus de vennootschapsbelasting heeft geen effect op de structurele begrotingsruimte.

0.10 Mutaties reserves

Omschrijving

Op dit taakveld worden alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geboekt.

2.1.4 Meerjarenbegroting per taakveld

Hieronder vindt u de opbouw van de baten en lasten per begrotingsjaar onder programma Bestuur en Ondersteuning, per taakveld.

Bestuur en Ondersteuning							
Bedragen x € 1.000		Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten							
0.1	Bestuur	2.621	1.874	2.414	6.628	2.151	2.209
0.10	Mutaties reserves	10.463	4.075	3.254	2.252	2.028	1.899
0.2	Burgerzaken	700	730	793	819	836	853
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	189	133	246	253	260	266
0.4	Overhead	13.216	11.697	12.339	12.409	13.353	13.535
0.5	Treasury	-29	-534	-110	-221	-341	-576
0.61	OZB woningen	330	172	183	189	193	197
0.62	OZB niet-woningen	22	22	28	29	30	31
0.64	Belastingen overig	451	357	337	349	360	371
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	15	9	0	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	25	60	-815	233	1.143	2.656
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	369	218	189	76	22	0
Totaal Lasten		28.372	18.813	18.858	23.015	20.034	21.442
Baten							
0.1	Bestuur	-64	-449	-434	-4.827	-303	-314
0.10	Mutaties reserves	-13.407	-10.147	-6.973	-3.081	-3.264	-3.089
0.2	Burgerzaken	-530	-575	-601	-607	-607	-607
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-255	-193	-197	-200	-200	-200
0.4	Overhead	-559	-422	-413	-293	-299	-304
0.5	Treasury	-624	-447	-483	-493	-493	-493
0.61	OZB woningen	-3.715	-3.794	-4.029	-4.170	-4.299	-4.433
0.62	OZB niet-woningen	-2.082	-2.157	-2.362	-2.444	-2.520	-2.598
0.64	Belastingen overig	-157	-168	-171	-141	-146	-150
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-51.373	-52.594	-54.461	-55.077	-56.627	-58.753
0.8	Overige baten en lasten	-80	0	0	0	0	0
Totaal Baten		-72.846	-70.945	-70.124	-71.334	-68.758	-70.941
Saldo van baten en lasten		-44.474	-52.133	-51.265	-48.319	-48.724	-49.499

Hieronder lichten we de grote verschillen tussen de jaarschijven toe voor de diverse taakvelden:

0.1 Bestuur (lasten en baten)

In 2028 vindt de overdracht plaats van de pensioenvoorziening voor wethouders van de gemeente naar het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Naar verwachting betreft dit een bedrag van ca. € 4.534.000. In 2028 is daarom een onttrekking aan de voorziening geraamd (hogere baten op dit programma) en de betaling aan het ABP (hogere lasten). Verdere fluctuaties in de lasten en baten op dit taakveld zijn met name gerelateerd aan wijzigingen in de betalingen en voorzieningsmutaties voor wachtgeld en pensioenen voor wethouders, mede als gevolg van wisselingen in de samenstelling van het college.

0.10 Mutaties reserves (lasten en baten)

Op het taakveld mutaties reserves worden alle onttrekkingen en toevoegingen aan reserves begroot en geboekt. De omvang van deze mutaties kan van jaar tot jaar aanzienlijk verschillen. De grootste mutaties worden doorgaans gedaan op de algemene reserve, algemene bestemmingsreserve, reserve bouwgrondexploitaties en de reserve sociaal domein.

In meerjarenperspectief geldt dat de begrote baten op dit taakveld in 2027 hoger liggen dan in de daaropvolgende jaren. Dit is mede het gevolg van de inzet van een deel van het surplus van de algemene reserve (ca. € 1,9 miljoen). Ook geven incidenteel geraamde reserveonttrekkingen voor fietsoversteekplaatsen (€ 800.000), begraafkosten (€ 353.000) en afvalkosten (€ 315.000) in 2027 hogere baten op dit taakveld vergeleken met de periode 2028-2030.

Voor een volledig overzicht van de begrote mutaties op onze reserves verwijzen we u naar onderdeel 4.2.5 van deze begroting. In de Jaarstukken 2025 vindt u toelichting op de gerealiseerde reservemutaties in dat jaar; in de MPB 2026-2029 vindt u het primitief begrote reserveverloop voor 2026.

0.4 Overhead (lasten)

Vanaf 2029 nemen de lasten op dit taakveld toe als gevolg van de kapitaallasten voor de renovatie van het gemeentekantoor.

0.8 Overige baten en lasten (lasten)

Onderdeel van dit taakveld is het begroten van de jaarlijkse stelpost begrotingsruimte. Voor 2027 is het verwachte begrotingstekort van ca. € 875.000 op dit taakveld begroot. Voor de jaren erna is een stelpost begrotingsruimte opgenomen met de begrote saldi die ook in de inleiding van deze begroting (onderdeel 1.6.1) zijn weergegeven: ca. € 173.000 voor 2028; ca. € 1.073.000 voor 2029 en ca. € 2.586.000 voor 2030.

2.1.5 Opbouw meerjarenbegroting

Overzicht meerjarenbegroting programma Bestuur en Ondersteuning

Hieronder vindt u de opbouw van de baten en lasten per begrotingsjaar onder programma Bestuur en Ondersteuning, vanaf de voorgaande begroting tot aan de huidige begroting.

Programma Bestuur en Ondersteuning	Lasten 2027	Baten 2027	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Omschrijving (bedragen x € 1.000)						
Primitief begroot in Meerjarenbegroting 2026-2029	17.514	66.673	-49.159	-47.485	-48.756	-48.726
Effecten uit Najaarsrapportage 2025	-69	132	-201	-82	-102	-102
Effecten uit Voorjaarsrapportage 2026	67	184	-117	-110	-91	-90
Begroot na Voorjaarsrapportage 2026	17.512	66.989	-49.477	-47.677	-48.949	-48.918
<i>Voorstellen Perspectiefnota 2026:</i>						
Formatie-uitbreiding griffie (taakveld 0.1 Bestuur)	110	0	110	88	88	88
Adviseur bedrijfsvoering regionale samenwerking (taakveld 0.4 Overhead)	110	0	110	0	0	0
Accounthouder regionale samenwerking Regio Zwolle en Kop van de Veluwe (taakveld 0.4 Overhead)	55	0	55	55	0	0
Implementatie NIS2-/Cyberbeveiligingswet (taakveld 0.4 Overhead)	125	0	125	30	30	30
Begroot na Perspectiefnota 2026	17.912	66.989	-49.077	-47.504	-48.831	-48.800
<i>Overige begrotingsmutaties:</i>						
Ombuigingen programma Bestuur en Ondersteuning	-235	0	-235	-458	-462	-465
Vastgestelde begrotingswijzigingen	288	58	230	60	115	0
Decembercirculaire 2025	0	0	0	0	0	-1.876
Meicirculaire 2026	0	1.123	-1.123	-172	-148	-393
Indexaties	161	315	-154	-238	-352	-119
Kapitaallasten	78	297	-219	-766	-290	-632
Begrotingsresultaat 2027-2030	-875	0	-875	172	1.073	2.586
Overige mutaties	1.530	1.342	188	587	171	200
Meerjarenbegroting 2027-2030	18.858	70.124	-51.265	-48.319	-48.724	-49.499

Voor een toelichting op de posten uit de Perspectiefnota 2026 verwijzen we u naar de doelen en activiteiten per taakveld van dit programma. In de tabel hierboven is per post aangegeven onder welk taakveld u de toelichting kunt vinden en onder welk taakveld dus ook de financiën van de post zullen worden verantwoord.

Toelichting overige begrotingsmutaties

Hieronder vindt u een toelichting op de overige begrotingsmutaties die naast de financiële verwerking van de perspectiefnota tot wijzigingen van de meerjarige programmasaldi leiden.

Ombuigingen programma Bestuur en ondersteuning

Voorstellen voortkomend vanuit ombuigingen 2027-2030 zijn als volgt:

Ombuigingen programma Bestuur en Ondersteuning	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030	Tekstuele toelichting
Omschrijving (bedragen x € 1.000)					
1. Formatie college	-98	-103	-107	-110	De coalitie heeft gekozen om te werken met drie wethouders. Indien de evaluatie na een jaar ruimte biedt om dit voort te zetten, kan de kostenpost 0,8 fte wethouder komen te vervallen. Daarom nemen we deze post op als stelpost en mogelijke ombuiging na evaluatie in 2027.
2. Reserve infrastructuur	-100	-100	-100	-100	Dit betreft het verlagen van de dotatie aan de bestemmingsreserve infrastructuur. Deze reserve is voldoende gevuld om de investeringen van de komende jaren binnen de bestaande beleidskaders uit te voeren.
3. Reserve leefbaarheid	0	-70	-70	-70	Betreft onderzoek storting en instandhouding reserve Doornspijk, mede afhankelijk van besluitvorming in 2027 over MFA Doornspijk (stelpost).
4. Reserve speelvoorzieningen	0	-25	-25	-25	De storting in de reserve speelvoorzieningen wordt met € 25.000 teruggebracht. Dit past binnen het huidige speelbeleid.
5. Postbezorging	0	-25	-25	-25	Door het serviceniveau van postbezorging op 72 uur te zetten, wordt € 25.000 bespaard.
6. Sociale bijeenkomsten raad	-9	-18	-18	-18	Betreft het versoberen van sociale bijeenkomsten van de raad.
7. Organisatieontwikkeling	0	-17	-17	-17	Het budget voor organisatieontwikkeling wordt met € 17.000 afgebouwd.
8. Catering	0	-15	-15	-15	Door het versoberen van catering voor bestuur en organisatie wordt € 15.000 omgebogen.
9. Beplanting	-13	-13	-13	-13	Betreft de verlaging van het budget voor interieurbeplanting (einde contract 2026).
10. Abonnementen	0	-12	-12	-12	Na kritische beoordeling worden lopende abonnementen stopgezet. Dit betreft een ombuiging van € 12.000.
11. Intranet	0	-12	-12	-12	De intranetfunctie wordt anders vormgegeven met bestaande applicaties.
12. Verkiezingen	-10	-10	-10	-10	Het budget voor de organisatie en uitvoering van verkiezingen wordt met € 10.000 verminderd.
13. Printkosten	0	-10	-10	-10	Door in te zetten op zoveel mogelijk digitale communicatie, worden drukkosten teruggebracht.
14. Budget onvoorziene kosten	0	-10	-10	-10	De stelpost onvoorziene kosten wordt met € 10.000 verlaagd.
15. Bedrijfsfruit	0	-8	-8	-8	Het bedrijfsfruit wordt afgeschaft.
16. Jeugdraad	-5	-5	-5	-5	Het niet meer opstarten van de jeugdraad levert € 5.000 op.
17. Kantoorartikelen	0	-5	-5	-5	Het budget voor kantoorartikelen wordt met € 5.000 versoberd.
Totaal ombuigingen programma Bestuur en Ondersteuning	-235	-458	-462	-465	

Vastgestelde begrotingswijzigingen

Betreft wijzigingen als gevolg van de door de raad vastgestelde begrotingswijziging voor grondexploitatie Gerichtenweg. Betreft aan de lastenkant de toevoeging van de winstneming aan de reserve bouwgrondexploitatie en de te betalen vennootschapsbelasting (VPB). Aan de inkomstenkant wordt de dekking uit de reserve bouwgrondexploitatie voor deze VPB-lasten begroot. De begrote winstnemingen zelf worden begroot op programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.

Decembercirculaire 2025

De jaarschijf 2030 is nu voor het eerst zichtbaar en derhalve niet te herleiden naar de raadsbrief van de Decembercirculaire 2025, die de effecten tot en met het jaar 2029 weergeeft. Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de ontwikkeling van de uitkeringsfactor. Het accres als gevolg van loon-, prijs- en volumeontwikkelingen wordt verwerkt in de uitkeringsfactor.

Meicirculaire 2026

Voor de toelichting van de mutaties wordt verwezen naar de raadsbrief over de meicirculaire. Ook is een beknopte weergave opgenomen onder taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds onder het onderdeel 2.1.3 Doelen en activiteiten per taakveld van dit programma.

Indexaties

De indexatie van de salarissen leidt tot een stijging van de lasten. Hiertegenover staat de indexatie van de opbrengsten uit de onroerendezaakbelasting (OZB), waardoor de geraamde inkomsten toenemen. Per saldo geven deze indexaties een voordelig effect op dit programma.

Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn bijgesteld op basis van de actuele investeringsplanning en de daarmee samenhangende afschrijvings- en rentelasten. De wijzigingen in de fasering en omvang van investeringen leiden tot een bijstelling van de geraamde kapitaallasten in de verschillende jaarschijven.

Begrotingsresultaat 2027-2030

Op het taakveld overige baten en lasten wordt de stelpost begrotingsruimte begroot. Voor 2027 geeft het verwachte begrotingstekort van ca. € 875.000 daarmee een effect op de cijfers van dit programma. Voor de jaren erna is een stelpost begrotingsruimte opgenomen met de begrote saldi die ook in de inleiding van deze begroting (onderdeel 1.6.1) zijn weergegeven: ca. € 173.000 voor 2028; ca. € 1.073.000 voor 2029 en ca. € 2.586.000 voor 2030.

Overige mutaties

De overige mutaties op dit programma zijn als volgt:

Overige mutaties	Lasten 2027	Baten 2027	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Omschrijving (bedragen x € 1.000)						
Aanvulling pensioen- en wachtgeldverplichtingen	405	170	235	43	39	35
Kwartiermaker ICT	146	128	18	0	0	0
Vennootschapsbelasting	132	0	132	-26	-7	-29
Reservemutaties programma Bestuur en Ondersteuning						
- Inzet vrije deel algemene reserve	0	1.477	-1.477	0	0	0
- Correctie verschuiven jaarschijven	0	-350	350	350	0	0
- Afroming plafond reserve bouwgrondexploitatie	270	270	0	0	0	0
- Correctie structurele dekking precarioreserve	0	-160	160	160	160	160
- Dekking vennootschapsbelasting	0	132	-132	26	7	29
- Overige reservemutaties	84	168	-84	-15	-60	113
Reservemutaties programma Economie	526	0	526	0	0	0

Overige mutaties	Lasten 2027	Baten 2027	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Omschrijving (bedragen x € 1.000)						
Reservemutaties programma Onderwijs	0	-140	140	146	141	136
Reservemutaties programma Sociaal domein						
- Eigen bijdrage Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	119	0	119	0	0	0
- Overige reservemutaties	-27	-7	-20	-20	-20	-18
Reservemutaties programma Volksgezondheid en milieu						
- Kostendekkendheid begraven	0	-130	130	0	0	0
- Kostendekkenheid afval	-275	183	-458	0	0	0
- Dekking onderhoudskosten	0	-33	33	32	32	31
- Overige reservemutaties	0	-377	377	110	6	6
Reservemutaties programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	31	-46	77	-254	-152	-269
Overige mutaties (wijzigingen < € 100.000)	119	57	62	35	25	6
Totaal overige mutaties	1.530	1.342	188	587	171	200

Aanvulling pensioen- en wachtgeldverplichtingen

De pensioen- en wachtgeldverplichtingen voor de komende jaren zijn opnieuw beoordeeld en doorerekend. Mede door wisselingen in het college heeft deze beoordeling financiële effecten op dit programma.

Kwartiermaker ICT

De incidentele kosten voor de kwartiermaker ICT zijn opgenomen in de begroting. Tegenover de kosten staan bijdragen van andere gemeenten, een provinciesubsidie en een bijdrage uit onze algemene reserve begroot.

Vennootschapsbelasting

De te betalen vennootschapsbelasting over onze winstnemingen op grondexploitaties is herberekend voor de komende jaren. De bedragen zijn gebaseerd op de laatste herzieningen van de grondexploitaties, die in de raad zijn behandeld.

Reservemutaties programma Bestuur en ondersteuning

Alle reservemutaties worden op het programma Bestuur en ondersteuning begroot. Een deel daarvan heeft betrekking op het programma Bestuur en ondersteuning zelf. Zo geeft de aanvullende inzet van € 1.477.000 van het vrije deel van de algemene reserve een inkomst op het programma.

De eerder begrote onttrekkingen aan de precarioreserve (Perspectiefnota 2024, € 160.000 structureel) en de algemene reserve voor de verschuiving van jaarschijven (Perspectiefnota 2023, € 350.000 voor 2027 en 2028) zijn bij deze begroting gecorrigeerd. Dit omdat structurele inzet uit reserves alleen is toegestaan voor kapitaallasten en in het kader van de 10%-surplusregeling. Met de correctie van de post verschuiving jaarschijven beperken we de inzet van de algemene reserve bovendien tot maximaal 10% van het vrije deel, zoals in onderdeel 1.6.1 van deze MPB 2027-2030 is toegelicht.

Aanvullend zijn er effecten vanwege de afroaming van de reserve bouwgrondexploitatie (alles boven de € 5 miljoen wordt afgeroomd ten gunste van onze algemene reserve) en de dekking van onze kosten voor de vennootschapsbelasting uit de reserve bouwgrondexploitatie. Overige reservemutaties zijn met name het gevolg van egalisaties met de reserve sociaal domein en de beoordeling van onze kapitaallasten, mede door een actualisatie van ons meerjareninvesteringsplan (MIP). Aangezien een groot deel van onze kapitaallasten door reserves gedekt worden, heeft dit ook gevolgen voor de begrote reservemutaties op dit programma.

Reservemutaties programma Economie

Het bedrag op de reservemutaties voor programma Economie is gerelateerd aan de begrote winstneming voor 2027 op de grondexploitatie Broeklanden fase II. Winstnemingen worden toegevoegd aan de reserve bouwgrondexploitaties en geven daarmee een last op dit programma.

Reservemutaties programma Onderwijs

De effecten op de reservemutaties voor programma Onderwijs zijn met name het gevolg van aanpassing van onze kapitaallasten in onze begroting. Aangezien een deel van onze kapitaallasten door de reserve onderwijshuisvesting gedekt worden, heeft dit ook gevolgen voor de begrote reservemutaties op dit programma.

Reservemutaties programma Sociaal domein

De effecten op de reservemutaties voor programma Sociaal domein zijn met name gerelateerd aan aanpassingen in de eigen bijdrage voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Hiervoor wordt een aanvullend bedrag aan de reserve sociaal domein toegevoegd van ca. € 119.000, dit geeft een last op dit programma.

Reservemutaties programma Volksgezondheid en milieu

De kostendekkendheid voor begraven en afval zijn opnieuw berekend. Aan de afvalreserve en de algemene reserve worden bedragen onttrokken om te komen tot een kostendekkendheid van 100% voor afval en 85% voor begraven. Overige reservemutaties zijn een gevolg van aanpassingen in de onderhoudsbudgetten en kapitaallasten in onze begroting.

Reservemutaties programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De kapitaallasten op gronden en terreinen (die geen onderdeel zijn van onze grondexploitaties) zijn opnieuw beoordeeld. Dit leidt meerjarig tot hogere lasten op het programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing en hogere baten op het programma Bestuur en ondersteuning. Dit omdat deze kapitaallasten gedekt worden uit de reserve bouwgrondexploitaties.

2.1.6 Algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving

Conform artikel 8 van het BBV bevat het programmaplan van de begroting een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen.

De gemeente kent in principe twee inkomstenstromen, namelijk:

- Inkomsten die direct zijn onder te brengen onder een programma vanwege de directe relatie, zoals de rioolrechten en afvalstoffenheffing.
- Inkomsten met een algemeen karakter die niet direct zijn toe te wijzen aan een programma, maar die wel van substantieel belang zijn voor het in stand kunnen houden van ons voorzieningenniveau. Er is geen sprake van een direct bestedingsdoel. Dit noemen we de algemene dekkingsmiddelen.

Overzicht

Bedragen x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Algemene uitkering gemeentefonds	-54.461	-55.077	-56.627	-58.753
Dividend Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	-189	-194	-194	-194
Dividend Omrin	-25	-25	-25	-25
Dividend Alliander	-221	-227	-227	-227
Dividend uit deelnemingen	-434	-447	-447	-447
Reclamebelasting	-70	-73	-75	-77
Precariobelasting	-66	-69	-71	-73
Toeristenbelasting	-462	-478	-493	-508
OZB woningen eigenaar	-4.029	-4.170	-4.299	-4.433
OZB niet-woningen eigenaar	-1.375	-1.423	-1.467	-1.513
OZB niet-woningen gebruiker	-986	-1.021	-1.053	-1.085
Forensenbelasting	-214	-222	-228	-236
Lokale heffingen	-7.203	-7.456	-7.687	-7.925
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-62.099	-62.979	-64.760	-67.125

Algemene uitkering

De hoogte van de algemene uitkering in deze begroting is gebaseerd op de meicirculaire van 2026. De meicirculaire is begin juni 2026 gepresenteerd. Over de circulaire (mei- en septembercirculaire) informeren wij u per raadsbrief.

Deelnemingen

Dit betreft het dividend dat wij ontvangen van de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG), Omrin en Alliander.

Lokale heffingen

Onder lokale heffingen verstaan we de onroerendezaak-, toeristen-, forensen-, reclame- en precariobelasting. Verdere toelichting hieromtrent is te vinden in onderdeel 3.8, de paragraaf lokale heffingen.

De algemene dekkingsmiddelen worden, met uitzondering van de toeristen- en forensenbelasting, verantwoord op het programma Bestuur en ondersteuning, onder de diverse taakvelden. De toeristen- en forensenbelasting zijn onderdeel van programma Economie, taakveld Economische promotie.

2.1.7 Stelposten en inzet vrije reserves

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
<i>Inzet ruimte reserves als structurele dekking</i>	1.930	66	72	
Inzet ruimte reserves als structurele dekking	1.930	66	72	0
<i>Stelposten (volgens provinciaal toetsingskader niet toegestaan):</i>				
Stelpost deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd		1.145	1.101	1.101
Totaal niet-toegestane stelposten		1.145	1.101	1.101
<i>Toegestane stelposten (volgens provinciale toetsingskader):</i>				
Stelpost ruimte onder plafond BTW-compensatiefonds	245	245	245	245
Stelpost eigen bijdrage jeugdzorg		326	335	335
Stelpost verkorten trajectduur jeugd		85	88	88
Stelpost Wmo afschaffing huishoudelijke hulp			1.190	1.241
Totaal toegestane stelposten	245	656	1.858	1.909
Totaal stelposten	245	1.801	2.959	3.010

Inzet ruimte reserves als structurele dekking

In de begrotingsjaren 2027 tot en met 2030 is gebruik gemaakt van het inzetten van een deel van de algemene reserves als structurele dekking. Hiermee is begrotingsruimte gecreëerd om een ombuigingstraject te starten met als einddoel de toekomstige baten en lasten weer in evenwicht te brengen. Deze structurele begrotingsruimte is verantwoord als baten stelpost (onttrekking vanuit de reserve).

Stelposten (niet volgens provinciaal toetsingskader toegestaan)

Stelpost deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd

Om geen bezuinigingen op andere beleidsterreinen te moeten inboeken vanwege de groei van de kosten voor jeugdzorg in de jaren 2028 en 2029, terwijl het tweede advies van de commissie Van Ark nog in het verschiet ligt, in 2027, is een stelpost opgenomen ter hoogte van de omvang van de beschikbaar gestelde middelen in 2027. Hierbij is het advies vanuit de Vereniging van Nederlandse Gemeenten gevolgd om deze stelpost op te nemen. Er is hiervoor een stelpost opgenomen aan de baten-kant.

Toegestane stelposten (volgens provinciaal toetsingskader)

Overige stelposten

De overige stelposten - ruimte onder het plafond BTW-compensatiefonds, eigen bijdrage jeugdzorg en trajectduur jeugd - zijn onderdelen die verantwoord zijn binnen de ontvangsten van de algemene uitkering en zijn geoorloofde inschattingen. Tenslotte is een stelpost opgenomen, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) afschaffing huishoudelijke hulp, voor het heffen van eigen bijdragen voor gebruik van Wmo-maatregelen. Dit bedrag is gelijk aan de kortom vanuit het Rijk binnen de algemene uitkering.

2.2 Programma 1. Veiligheid

2.2.1 Inleiding

Dit programma gaat over de aanpak van criminaliteit en de preventie daarvan in de gemeente. Ook de kosten voor de brandweer en crisisbeheersing vallen onder dit programma.

In dit programma werken we samen met Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG). In de paragraaf verbonden partijen vindt u meer informatie over alle verbonden partijen; in bijlage 5.3 bij deze begroting vindt u een overzicht van de overige samenwerkende partijen.

2.2.2 Toekomstige ontwikkelingen

Wet veilige jaarwisseling

De ontwikkelingen rondom de Wet veilige jaarwisseling worden gevolgd. Als de wet in werking treedt, wordt bekeken welke gevolgen dit heeft voor de uitvoering van gemeentelijke taken op het gebied van openbare orde en veiligheid.

Weerbaarheid, veerkracht en continuïteit

Internationale spanningen, klimaatverandering en de toenemende afhankelijkheid van digitale en vitale processen vragen om een weerbare samenleving en organisatie. Samen met inwoners, bedrijven, maatschappelijke partners en veiligheidsorganisaties werkt de gemeente aan het versterken van de maatschappelijke en organisatorische weerbaarheid. Daarbij staat een integrale aanpak centraal, gericht op voorbereiding op uiteenlopende risico's en crises.

Evenementen(veiligheid)beleid

Evenementen dragen bij aan de leefbaarheid, sociale samenhang en aantrekkelijkheid van de gemeente. De komende periode wordt bekeken of en hoe organisatoren beter kunnen worden gefaciliteerd. Daarbij wordt het interne evenementen(veiligheid)beleid geactualiseerd en wordt daarbij ook gekeken naar de beschikbaarheid van parkeercapaciteit tijdens evenementen.

2.2.3 Doelen en activiteiten per taakveld

Programma 1. Veiligheid is onderverdeeld in diverse taakvelden. Hieronder leest u per taakveld de doelen die wij nastreven en de activiteiten die we daarvoor willen uitvoeren.

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen. De portefeuillehouder is burgemeester H.J. van Schaik.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- Uitvoering geven aan de wettelijke taken op het gebied van brandweertzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing via de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG).
- Samen met veiligheids- en crisispartners de voorbereiding op incidenten, rampen en crises onderhouden en versterken.
- Zorgdragen voor een adequate gemeentelijke crisisorganisatie en het periodiek oefenen, opleiden en trainen van betrokken functionarissen.
- Bijdragen aan de weerbaarheid en continuïteit van de gemeentelijke organisatie bij maatschappelijke ontwrichting en uitval van vitale processen.
- Stimuleren van zelfredzaamheid van inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen bij incidenten, rampen en crises.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren alle gemeentelijke taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid en handhaving openbare orde, buitengewoon opsporingsambtenaar. De portefeuillehouder is burgemeester H.J. van Schaik.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Een veilige leefomgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers, met aandacht voor openbare orde, sociale veiligheid, crisisvoorbereiding en maatschappelijke weerbaarheid.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- Versterken van de weerbaarheid van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties tegen digitale criminaliteit, desinformatie, ondermijnende criminaliteit en andere maatschappelijke dreigingen.
- Versterken van weerbaarheid vanuit de interne organisatie door middel van een integrale aanpak. Hierbij staat het creëren van bewustwording organisatiebreed centraal. Dit geldt ook voor de aanpak van ondermijning, wat om een organisatiebrede aanpak en bewustwording vraagt.
- Uitvoering geven aan het Integraal Veiligheidsplan.
- Inzetten op de regionale prioriteiten jeugd en veiligheid, ondermijning en digitale criminaliteit.
- Voorkomen en aanpakken van overlast en verstoringen van de openbare orde door een combinatie van preventie, toezicht en handhaving.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

2.2.4 Meerjarenbegroting per taakveld

Hieronder vindt u de opbouw van de baten en lasten per begrotingsjaar onder programma Veiligheid, per taakveld.

Veiligheid							
Bedragen x € 1.000		Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten							
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.933	1.731	1.817	1.860	1.865	1.868
1.2	Openbare orde en veiligheid	757	877	936	880	902	924
Totaal Lasten		2.690	2.608	2.752	2.739	2.767	2.791
Baten							
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-254	-18	-18	-19	-19	-19
1.2	Openbare orde en veiligheid	-98	-15	-16	-16	-16	-16
Totaal Baten		-352	-33	-34	-35	-35	-35
Saldo van baten en lasten		2.338	2.575	2.718	2.705	2.733	2.756

Er zijn geen noemenswaardige verschillen tussen de jaarschijven die aanleiding geven tot een nadere toelichting per taakveld.

2.2.5 Opbouw meerjarenbegroting

Hieronder vindt u de opbouw van de baten en lasten per begrotingsjaar onder programma Veiligheid, vanaf de voorgaande begroting tot aan de huidige begroting.

Programma Veiligheid	Lasten 2027	Baten 2027	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Omschrijving (bedragen x € 1.000)						
Primitief begroot in Meerjarenbegroting 2026-2029	2.662	34	2.628	2.664	2.694	2.691
Effecten uit Najaarsrapportage 2025	0	0	0	0	0	0
Effecten uit Voorjaarsrapportage 2026	25	0	25	0	0	0
Begroot na Voorjaarsrapportage 2026	2.687	34	2.653	2.664	2.694	2.691
Voorstellen Perspectiefnota 2026: n.v.t.						
Begroot na Perspectiefnota 2026	2.687	34	2.653	2.664	2.694	2.691
Overige begrotingsmutaties:						
Ombuigingen programma Veiligheid	0	0	0	-25	-25	-25
Indexaties	63	0	63	64	62	88
Kapitaallasten	2	0	2	2	2	2
Meerjarenbegroting 2027-2030	2.752	34	2.718	2.705	2.733	2.756

Zoals is aangegeven in de tabel, zijn er in de Perspectiefnota 2026 geen posten opgenomen op dit programma.

Ombuigingen programma Veiligheid

Voorstellen voortkomend vanuit ombuigingen 2027-2030 zijn als volgt:

Ombuigingen programma Veiligheid	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030	Tekstuele toelichting
Omschrijving (bedragen x € 1.000)					
18. Preventieve activiteiten	0	-25	-25	-25	Samen met netwerkpartners wordt een plan gemaakt hoe op een verantwoorde manier de preventieve activiteiten op het taakveld veiligheid kunnen worden afgebouwd.
Totaal ombuigingen programma Veiligheid	0	-25	-25	-25	

Indexaties

Indexaties hebben betrekking op salarissen van de organisatie.

Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn bijgesteld op basis van de actuele investeringsplanning en de daarmee samenhangende afschrijvings- en rentelasten. De wijzigingen in de fasering en omvang van investeringen leiden tot een bijstelling van de geraamde kapitaallasten in de verschillende jaarschijven.

2.3 Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

2.3.1 Inleiding

Dit programma gaat over mobiliteit over de weg en het water en alles wat daarbij komt kijken. Het gaat over aanleg en onderhoud van wegen, (fiets)paden en de haven. Maar ook over verkeersveiligheid, parkeren en duurzaam vervoer.

Binnen dit programma werken we samen met diverse partijen. Geen van deze behoren tot de verbonden partijen waarmee de gemeente een bestuurlijk en financiële relatie heeft. In de paragraaf verbonden partijen vindt u meer informatie over alle verbonden partijen; in bijlage 5.3 bij deze begroting vindt u een overzicht van de overige samenwerkende partijen.

2.3.2 Toekomstige ontwikkelingen

Door toenemend autogebruik en door de aanleg van nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen voorzien we een dichtslibbend provinciaal wegennet in de gemeente.

2.3.3 Doelen en activiteiten per taakveld

Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat is onderverdeeld in diverse taakvelden. Hieronder leest u per taakveld de doelen die wij nastreven en de activiteiten die we daarvoor willen uitvoeren.

2.1 Verkeer en vervoer

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren de taken op het gebied van landverkeer en bijbehorende infrastructuur. De portefeuillehouder is wethouder L. Oosterloo.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Binnen dit taakveld streven we naar duurzaam verkeer door zoveel mogelijk het STOMP-principe te stimuleren. STOMP staat voor de voorkeursvolgorde van vervoer: Stappen, trappen, openbaar vervoer, mobiliteit delen, personenwagen. We werken aan veilig verkeer en een goede bereikbaarheid.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- We werken samen met de provincie Gelderland en de gemeente Oldebroek aan een corridorstudie A28-Flevoland. Deze studie moet antwoord geven op het dichtslibbend wegennet in onze gemeente. Hierbij zijn onder meer een ondernemersvertegenwoordiging en de gemeente Dronten betrokken.
- We werken vanuit Noord Veluwe Bereikbaar aan een stationsontwikkeling Hub 't Harde. Voor de korte termijn zetten we in op een betere bereikbaarheid van het station en op het verhogen van de aantrekkelijkheid. Concreet komt er eind 2026 een keerlus voor de bus, waardoor er een busverbinding komt tussen belangrijke werk- en onderwijsgebieden in Zwolle, het station en de gemeente Elburg. Voor de langere termijn werken we aan een grote parkeervoorziening om de mensen vanaf de A28 in de trein te krijgen.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

2.2 Parkeren

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren ontwikkeling en beheer van (afzonderlijke) parkeervoorzieningen. De portefeuillehouder is wethouder L. Oosterloo.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Een goede balans tussen de parkeerbehoefte en het ruimtebeslag dat parkeren vraagt.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

In 2026/27 actualiseren we de parkeernormen. Dit doen we samen met de gemeenten in de Kop van de Veluwe.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

2.3 Recreatieve havens***Omschrijving***

Tot dit taakveld behoort het beheer en de exploitatie van de gemeentelijke haven. De portefeuillehouder is wethouder L. Oosterloo.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Binnen dit taakveld beogen we behoud van de historische haven in de havenkom en een goede jachthavenvoorziening voor de waterrecreant.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

In 2027 komen we met een actualisatie van het beheerplan haven. Het vaststellen van het kostendekkingspercentage is onderdeel van dit plan.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

2.3.4 Meerjarenbegroting per taakveld

Hieronder vindt u de opbouw van de baten en lasten per begrotingsjaar onder programma Verkeer, Vervoer en Waterstaat, per taakveld.

Verkeer, Vervoer en Waterstaat							
Bedragen x € 1.000		Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten							
2.1	Verkeer en vervoer	3.237	4.284	4.424	3.557	3.644	3.706
2.2	Parkeren	31	29	30	31	32	33
2.3	Recreatieve havens	271	361	374	381	387	391
Totaal Lasten		3.539	4.674	4.827	3.969	4.064	4.131
Baten							
2.1	Verkeer en vervoer	-193	-93	-96	-99	-99	-99
2.2	Parkeren	-57	-56	-58	-58	-58	-58
2.3	Recreatieve havens	-375	-346	-404	-417	-429	-441
Totaal Baten		-625	-496	-558	-573	-585	-598
Saldo van baten en lasten		2.914	4.178	4.269	3.395	3.478	3.533

Hieronder lichten we de grote verschillen tussen de jaarschijven toe voor de diverse taakvelden:

2.1 Verkeer en vervoer (lasten)

In 2026 en 2027 vindt een kapitaaloverdracht aan de provincie plaats ten behoeve van het verbeteren van fietsoversteekplaatsen op provinciale wegen. Deze incidentele uitgaven leiden in 2026 en 2027 tot een hogere last ten opzichte van de overige jaarschijven.

2.3.5 Opbouw meerjarenbegroting

Hieronder vindt u de opbouw van de baten en lasten per begrotingsjaar onder programma Verkeer, Vervoer en Waterstaat, vanaf de voorgaande begroting tot aan de huidige begroting.

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat	Lasten 2027	Baten 2027	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Omschrijving (bedragen x € 1.000)						
Primitief begroot in Meerjarenbegroting 2026-2029	4.664	513	4.151	3.428	3.505	3.499
Effecten uit Najaarsrapportage 2025	27	0	27	27	26	26
Effecten uit Voorjaarsrapportage 2026	-18	0	-18	-17	-17	-17
Begroot na Voorjaarsrapportage 2026	4.673	513	4.160	3.438	3.514	3.508
<i>Voorstellen Perspectiefnota 2026:</i>						
n.v.t.						
Begroot na Perspectiefnota 2026	4.673	513	4.160	3.438	3.514	3.508
<i>Overige begrotingsmutaties:</i>						
Ombuigingen programma Verkeer, vervoer en waterstaat	-11	0	-11	-174	-174	-174
Indexaties	156	0	156	160	155	206
Kapitaallasten	34	0	34	19	39	61
Overige mutaties	-25	45	-70	-48	-56	-68
Meerjarenbegroting 2027-2030	4.827	558	4.269	3.395	3.478	3.533

Zoals is aangegeven in de tabel, zijn er in de Perspectiefnota 2026 geen posten opgenomen op dit programma.

Toelichting overige begrotingsmutaties

Hieronder vindt u een toelichting op de overige begrotingsmutaties die naast de financiële verwerking van de perspectiefnota tot wijzigingen van de meerjarige programmasaldi leiden.

Ombuigingen programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Voorstellen voortkomend vanuit ombuigingen 2027-2030 zijn als volgt:

Ombuigingen programma Verkeer, vervoer en waterstaat	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030	Tekstuele toelichting
Omschrijving (bedragen x € 1.000)					
19. Infrastructuur	0	-70	-70	-70	Het budget infrastructuur wordt met 10% (€ 70.000) versoerd. Dit vraagt keuzes in de uitvoering.
20. Verkeer en vervoer (overig)	0	-48	-48	-48	Het budget overige goederen en diensten wordt versoerd. Dit betreft een algemene post zonder specifieke bestemming.
21. Evenementenbeleid	0	-35	-35	-35	Het evenementenbeleid wordt herijkt en gekoppeld aan een financiële taakstelling van € 35.000.
22. Bemonstering bermgrond	-11	-11	-11	-11	Het budget bemonstering bermgrond kan worden afgeraamd met € 11.000. Dit betreft een incidentele taak. Indien nodig kan hier incidenteel budget voor worden aangevraagd.
23. Verkeer en mobiliteit (overig)	0	-10	-10	-10	Het budget overige goederen en diensten verkeer en mobiliteit wordt met € 10.000 versoerd. Dit betreft een algemene post zonder specifieke bestemming.
Totaal ombuigingen programma Verkeer, vervoer en waterstaat	-11	-174	-174	-174	

Indexaties

De salariskosten van het gemeentelijk personeel zijn geïndexeerd. Dit leidt op dit programma tot een extra last van ca. € 156.000 in 2027, oplopend tot circa € 206.000 in 2030.

Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn bijgesteld op basis van de actuele investeringsplanning en de daarmee samenhangende afschrijvings- en rentelasten. De wijzigingen in de fasering en omvang van investeringen leiden tot een bijstelling van de geraamde kapitaallasten in de verschillende jaarschijven.

2.4 Programma 3. Economie

2.4.1 Inleiding

Dit programma gaat over de lokale economie. Onze lokale economie bestaat uit de industrie, de middenstand in de winkelcentra, de horeca en andere bedrijvigheid binnen vrijetijdseconomie.

Binnen dit programma werken we samen met diverse partijen. De verbonden partijen binnen dit programma zijn Gastvrije Randmeren, LeisurELands en Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V. In de paragraaf verbonden partijen vindt u meer informatie over alle verbonden partijen; in bijlage 5.3 bij deze begroting vindt u een overzicht van de overige samenwerkende partijen.

2.4.2 Toekomstige ontwikkelingen

Met de groei van de gemeente is er behoefte aan meer werkgelegenheid. We willen immers dat er voldoende werkgelegenheid is voor onze inwoners. Dat betekent dat we onze bedrijven faciliteren in hun groeiwensen.

Door een groeiende bevolking, een toenemende recreatiebehoefte per persoon en een stijgend aantal bezoekers neemt de druk op bestaande recreatieruimte toe. Er wordt op andere manieren over recreatieve ontwikkeling nagedacht, bijvoorbeeld meer ontwikkeling in de randen van de Veluwe, meer inzet op multifunctioneel gebruik en recreatie meer integraal onderdeel maken van ruimtelijke ontwikkelingen.

2.4.3 Doelen en activiteiten per taakveld

Programma 3. Economie is onderverdeeld in diverse taakvelden. Hieronder leest u per taakveld de doelen die wij nastreven en de activiteiten die we daarvoor willen uitvoeren.

3.1 Economische ontwikkeling

Omschrijving

In dit taakveld staan de activiteiten die gaan over het scheppen van goede randvoorwaarden voor economische ontwikkeling binnen de gemeente Elburg en de regio Kop van de Veluwe als onderdeel van Regio Zwolle. De portefeuillehouder is wethouder L. Oosterloo.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Doel van dit taakveld is voldoende werkgelegenheid voor onze inwoners.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- De gemeente Elburg neemt deel aan de samenwerking van de Regio Zwolle. Economische samenwerking is hier onderdeel van, evenals het Ontwikkelfonds met het programma Upgrade jezelf. De afgesproken bijdragen voor de jaren 2027 en 2028 als gevolg van prijsstijgingen, groei van het aantal inwoners en het financieel vertalen van de ontwikkelambitie zijn verwerkt in deze begroting (Perspectiefnota 1 juli 2026).
- De Gelderse gemeenten in Regio Zwolle werken samen in de Kop van de Veluwe. De basis voor hun samenwerking is de samenwerkingsagenda 2024-2028. In deze begroting regelen we onze financiële bijdrage aan de Kop van de Veluwe (Perspectiefnota 1 juli 2026).

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Omschrijving

In dit taakveld staan de activiteiten die gaan over het scheppen van goede randvoorwaarden voor bedrijvigheid binnen de gemeente Elburg. De portefeuillehouder is wethouder L. Oosterloo.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Doel van dit taakveld is voldoende bedrijfsruimte voor onze lokale ondernemers.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- We zoeken in overeenstemming met de opdracht in de omgevingsvisie naar locaties voor nieuwe bedrijventerreinen.
- We werken aan de herontwikkeling van locatie gemeentewerf aan Het Straatje.
- We zijn betrokken bij de mogelijke uitbreiding van bedrijventerrein Broeklanden in de gemeente Oldebroek.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op de ondersteuning van de bedrijven in onze gemeente. We verbinden ondernemers, informeren en adviseren starters en ondernemers en denken mee over netwerkmogelijkheden. De portefeuillehouder is wethouder L. Oosterloo.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Doel van dit taakveld is een optimale ondersteuning van onze lokale ondernemers.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

We implementeren een Customer Relationship Management systeem om de communicatie met onze bedrijven te verbeteren.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

3.4 Economische promotie

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op de vrijetijdssector. De portefeuillehouder is wethouder L. Oosterloo.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Met dit taakveld beogen we een kwalitatief hoogwaardige en gevarieerde vrijetijdssector, die in balans is met de mogelijkheden en draagkracht van de omgeving en leefbaarheid voor inwoners. Daarnaast willen we de tijd dat bezoekers in onze gemeente zijn verlengen, door middel van meerdaagse verblijfsrecreatie en nieuw verblijfsaanbod. Verder werken we aan spreiding van bezoekers en seizoensverlenging.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- In 2026/27 komen we met een visie op de recreatieve potentie van de Strekdam.

- In 2026 – 2030 werken we aan een revisie van het fietsnetwerk in combinatie met inrichting van ontvangstlocaties (parkeerplaats Oude Vos en station 't Harde) en toevoegen van voorzieningen (bijvoorbeeld informatiepanelen, bankjes, belevingselementen).

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

2.4.4 Meerjarenbegroting per taakveld

Hieronder vindt u de opbouw van de baten en lasten per begrotingsjaar onder programma Economische Zaken, per taakveld.

Economische Zaken							
Bedragen x € 1.000		Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten							
3.1	Economische ontwikkeling	731	842	676	692	613	615
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	17	184	22	22	22	22
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	112	42	27	26	27	27
3.4	Economische promotie	293	417	404	388	397	406
Totaal Lasten		1.152	1.484	1.130	1.129	1.059	1.071
Baten							
3.1	Economische ontwikkeling	-103	-75	0	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.632	-673	-549	-24	-24	-24
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-24	-32	-40	-41	-42	-43
3.4	Economische promotie	-722	-714	-676	-700	-721	-744
Totaal Baten		-2.481	-1.494	-1.265	-765	-787	-811
Saldo van baten en lasten		-1.329	-10	-135	364	271	260

Hieronder lichten we de grote verschillen tussen de jaarschijven toe voor de diverse taakvelden:

3.1 Economische ontwikkeling (lasten)

Voor het project Hub 't Harde is in 2026 een incidenteel budget van € 200.000 beschikbaar gesteld. Dit budget is bedoeld voor de uitvoering van de werkzaamheden die samenhangen met de verdere ontwikkeling en realisatie van de Hub. Dit verklaart waarom de begrote lasten voor 2026 hoger liggen dan latere jaren.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur (lasten)

De geraamde lasten van € 184.000 in 2026 hebben betrekking op de grondexploitatie van de bedrijventerreinen (met name Broeklanden fase II). Het gaat hierbij om salaris- en overheadkosten die we vanaf 2027 voor een groot deel kunnen doorbelasten aan de grondexploitaties. Dit leidt tot een voordeel in de lasten voor 2027 ten opzichte van 2026.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur (baten)

De geraamde winstneming op Broeklanden fase II is in 2027 € 124.000 lager dan in 2026. Deze lagere winstneming wordt volledig verrekend met de reserve bouwgrondexploitatie (op programma Bestuur en Ondersteuning).

2.4.5 Opbouw meerjarenbegroting

Hieronder vindt u de opbouw van de baten en lasten per begrotingsjaar onder programma Economische Zaken, vanaf de voorgaande begroting tot aan de huidige begroting.

Programma Economie	Lasten 2027	Baten 2027	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Omschrijving (bedragen x € 1.000)						
Primitief begroot in Meerjarenbegroting 2026-2029	1.153	792	361	363	358	358
Effecten uit Najaarsrapportage 2025	0	0	0	0	0	0
Effecten uit Voorjaarsrapportage 2026	136	-58	194	194	194	194
Begroot na Voorjaarsrapportage 2026	1.289	734	555	557	552	552
<i>Voorstellen Perspectiefnota 2026:</i>						
Bijdrage Regio Zwolle en Kop van de Veluwe (taakveld 3.1 Economische ontwikkeling)	72	0	72	81	0	0
Begroot na Perspectiefnota 2026	1.361	734	627	638	552	552
<i>Overige begrotingsmutaties:</i>						
Ombuigingen programma Economie	-7	0	-7	-37	-37	-37
Indexaties	-32	0	-32	-34	-39	-24
Kapitaallasten	17	0	17	17	17	17
Overige mutaties	-209	531	-740	-220	-222	-248
Meerjarenbegroting 2027-2030	1.130	1.265	-135	364	271	260

Voor een toelichting op de post uit de Perspectiefnota 2026 verwijzen we u naar de doelen en activiteiten per taakveld van dit programma. Zoals in de tabel is aangegeven, wordt de opgenomen post verantwoord onder taakveld 3.1 Economische ontwikkeling.

Toelichting overige begrotingsmutaties

Hieronder vindt u een toelichting op de overige begrotingsmutaties die naast de financiële verwerking van de perspectiefnota tot wijzigingen van de meerjarige programmasaldi leiden.

Ombuigingen programma Economie

Voorstellen voortkomend vanuit ombuigingen 2027-2030 zijn als volgt:

Ombuigingen programma Economie	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030	Tekstuele toelichting
Omschrijving (bedragen x € 1.000)					
24. Samenwerking toerisme	0	-20	-20	-20	Binnen het taakveld toerisme zijn veel samenwerkingsverbanden. Hiervoor wordt een taakstelling opgenomen van € 20.000 door dit efficiënter vorm te geven.
25. Subsidies toerisme	0	-8	-8	-8	Dit betreft het verlagen van diverse subsidies binnen het taakveld toerisme. Samen met betrokken partijen wordt een plan gemaakt hoe deze ombuiging uitgevoerd kan worden.
26. Deelname Regio Zwolle United (PEC)	-7	-7	-7	-7	De deelname aan Regio Zwolle United (PEC) wordt stopgezet.
27. Toiletvoorziening markt 't Harde	0	-2	-2	-2	Op 't Harde is een openbare toiletvoorziening in de bibliotheek. Hiermee kan de aparte toiletvoorziening worden opgeheven.
Totaal ombuigingen programma Economie	-7	-37	-37	-37	

Indexaties

Indexaties hebben betrekking op salarissen van de organisatie.

Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn bijgesteld op basis van de actuele investeringsplanning en de daarmee samenhangende afschrijvings- en rentelasten. De wijzigingen in de fasering en omvang van investeringen leiden tot een bijstelling van de geraamde kapitaallasten in de verschillende jaarschijven.

Overige mutaties

De geraamde winstnemingen uit Broeklanden fase II en de doorbelasting van salaris- en overheadkosten zijn geactualiseerd op basis van de meest recente inzichten. Dit leidt tot een bijstelling van het resultaat. De winstnemingen worden verrekend met de reserve bouwgrondexploitatie en hebben daarmee per saldo geen effect op het begrotingssaldo:

Overige mutaties	Lasten 2027	Baten 2027	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Omschrijving (bedragen x € 1.000)						
Herziene winstnemingen grondexploitatie en doorbelastingen van salaris- en overheadkosten	-209	526	-735	-212	-216	-219
Overige mutaties (wijzigingen < € 100.000)	0	5	-5	-8	-6	-29
Totaal overige mutaties	-209	531	-740	-220	-222	-248

2.4.6 Algemene dekkingsmiddelen

Onder programma 0 vindt u, conform artikel 8 van het BBV, een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. Deze inkomsten worden grotendeels verantwoord op programma 0.

Uitzonderingen hierbij zijn de toeristen- en forensenbelasting. Opbrengsten hieruit worden begroot en verantwoord op het taakveld Economische promotie, onder het programma Economie.

2.5 Programma 4. Onderwijs

2.5.1 Inleiding

Alle activiteiten die de gemeente uitvoert rondom onderwijs en ondersteunen van de ontwikkeling van kinderen, ieder op zijn of haar eigen tempo, vallen onder dit programma. De ontwikkeling van kinderen wordt gevolgd door een samenwerking tussen ouders, het CJG, de kinderopvang en het (basis)onderwijs. De gemeente is verantwoordelijk voor het lokale onderwijsbeleid, leerlingenvoorzieningen, het onderwijsachterstandenbeleid en onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs.

Binnen dit programma werken we samen met diverse partijen. Geen van deze behoren tot de verbonden partijen waarmee de gemeente een bestuurlijk en financiële relatie heeft. In de paragraaf verbonden partijen vindt u meer informatie over alle verbonden partijen; in bijlage 5.3 bij deze begroting vindt u een overzicht van de overige samenwerkende partijen.

De samenwerking met overige partijen binnen dit programma vindt plaats binnen het samenwerkingsprogramma JES (Jeugd Elburg Samenwerken). Binnen deze samenwerking hebben we een hoger doel bepaald: we werken samen om kinderen en jongeren de beste kansen te geven zich te ontwikkelen.

2.5.2 Toekomstige ontwikkelingen

Mentale gezondheid onder jongeren

Onder de jeugdigen in Elburg zien we dat er meer vragen en problemen spelen op het gebied van mentale gezondheid en weerbaarheid. Mede hierdoor zien we het aantal thuiszitters toenemen.

Toekomstbestendige voorzieningen

Er wordt aandacht besteed aan toegankelijk en inclusief onderwijs, waarbij scholen, jeugdzorg en andere organisaties steeds beter samenwerken. Daarnaast moeten onderwijsaccommodaties worden aangepast aan veranderende leerlingenaantallen, bijvoorbeeld door scholen te verduurzamen, multifunctioneel te maken of ruimtes flexibel in te zetten. Ook speelt de financiële ruimte van de gemeente een belangrijke rol bij de keuzes rondom nieuwbouw, renovatie en onderhoud van schoolgebouwen.

2.5.3 Doelen en activiteiten per taakveld

Programma 4. Onderwijs is onderverdeeld in diverse taakvelden. Hieronder leest u per taakveld de doelen die wij nastreven en de activiteiten die we daarvoor willen uitvoeren.

4.1 Openbaar basisonderwijs

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken met betrekking tot het openbaar basisonderwijs. Voor de gemeente betreft dit alleen de bijdragen aan de gymlokalen. Als gemeente zien we erop toe dat er kwalitatief goed openbaar onderwijs beschikbaar blijft voor de leerlingen uit de gemeente Elburg.

4.2 Onderwijshuisvesting

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs. De portefeuillehouder is wethouder P. Gaynor.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Passende onderwijshuisvesting die leerlingen ondersteunt in hun ontwikkeling.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- Het afstemmen tussen de betrokken partijen binnen de werkgroep onderwijshuisvesting.

- We werken toe naar goede huisvesting voor de Agnietenschool, goede sportvoorzieningen voor het Lamberts Francken College en uitbreiding van het Van Kinsbergencollege.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingenvoorzieningen. De portefeuillehouder is voor onderwijsbeleid P. Gaynor. Voor leerlingenvoorzieningen is dit wethouder L. Polinder.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

In de gemeente Elburg werken we samen om kinderen en jongeren de beste kansen te bieden om zich te ontwikkelen. Iedere leerling heeft een passende onderwijsplek, zo thuisnabij mogelijk, en ieder leerplichtig kind neemt deel aan het onderwijs. Voor kinderen die dit nodig hebben, is passend leerlingenvervoer beschikbaar.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- We werken nauw samen met de betrokken partijen binnen het programma JES (Jeugd Elburg Samenwerken).
- We zorgen voor een dekkend netwerk (zowel op leergebied als ondersteuningsgebied) binnen de gemeente Elburg.
- De werkgroep "Schoolaanwezigheid" werkt aan het terugdringen en voorkomen van thuiszitters en vrijstellingen.
- Consulanten gaan nog intensiever dan voorheen met ouders en kind in gesprek om het vervoer naar school zo zelfstandig mogelijk te maken.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

2.5.4 Meerjarenbegroting per taakveld

Hieronder vindt u de opbouw van de baten en lasten per begrotingsjaar onder programma Onderwijs, per taakveld.

Onderwijs						
Bedragen x € 1.000	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten						
4.1 Openbaar basisonderwijs	9	10	10	10	10	10
4.2 Onderwijshuisvesting	1.424	1.667	1.895	1.799	1.782	1.756
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.911	1.937	1.894	1.869	1.894	1.922
Totaal Lasten	3.343	3.614	3.798	3.678	3.687	3.689
Baten						
4.2 Onderwijshuisvesting	-27	-9	-10	-10	-10	-10
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-759	-735	-740	-744	-744	-744
Totaal Baten	-786	-744	-750	-754	-754	-754
Saldo van baten en lasten	2.557	2.870	3.049	2.924	2.933	2.934

4.2 Onderwijshuisvesting (lasten)

De stijging van 2026 naar 2027 in de lasten voor onderwijshuisvesting wordt verklaard door een toename in de kapitaallasten op dit taakveld.

2.5.5 Opbouw meerjarenbegroting

Hieronder vindt u de opbouw van de baten en lasten per begrotingsjaar onder programma Onderwijs, vanaf de voorgaande begroting tot aan de huidige begroting.

Programma Onderwijs	Lasten 2027	Baten 2027	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Omschrijving (bedragen x € 1.000)						
Primitief begroot in Meerjarenbegroting 2026-2029	3.406	750	2.656	2.574	2.565	2.544
Effecten uit Najaarsrapportage 2025	0	0	0	0	0	0
Effecten uit Voorjaarsrapportage 2026	7	0	7	7	7	7
Begroot na Voorjaarsrapportage 2026	3.413	750	2.663	2.581	2.572	2.551
<i>Voorstellen Perspectiefnota 2026:</i>						
Autonome ontwikkelingen Jeugdhulpketen – specialistische jeugdhulp (taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18- (jeugdhulp))	9	0	9	7	7	7
Begroot na Perspectiefnota 2026	3.422	750	2.672	2.588	2.579	2.558
<i>Overige begrotingsmutaties:</i>						
Ombuigingen programma Onderwijs	0	0	0	-50	-50	-50
Indexaties	121	0	121	150	171	197
Kapitaallasten	248	0	248	242	236	230
Overige mutaties	8	0	8	-6	-3	-1
Meerjarenbegroting 2027-2030	3.798	750	3.049	2.924	2.933	2.934

In de Perspectiefnota 2026 is een post opgenomen voor de autonome ontwikkelingen binnen de Jeugdhulpketen. Deze post is in deze MPB 2027-2030 toegelicht op programma 6, onder taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18- (jeugdhulp). Aangezien de autonome ontwikkelingen effect hebben op diverse taakvelden, heeft ook een deel van het effect gevolgen voor de saldi op programma 4.

Toelichting overige begrotingsmutaties

Hieronder vindt u een toelichting op de overige begrotingsmutaties die naast de financiële verwerking van de perspectiefnota tot wijzigingen van de meerjarige programmasaldi leiden.

Ombuigingen programma Onderwijs

Voorstellen voortkomend vanuit ombuigingen 2027-2030 zijn als volgt:

Ombuigingen programma Onderwijs	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030	Tekstuele toelichting
Omschrijving (bedragen x € 1.000)					
28. Verloop leerlingenbestand	0	-50	-50	-50	Door natuurlijk verloop van het leerlingenbestand valt € 50.000 vrij.
Totaal ombuigingen programma Onderwijs	0	-50	-50	-50	

Indexaties

De geraamde lasten zijn bijgesteld als gevolg van de indexatie van de lonen en salarissen.

Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn bijgesteld op basis van de actuele investeringsplanning en de daarmee samenhangende afschrijvings- en rentelasten. De wijzigingen in de fasering en omvang van investeringen leiden tot een bijstelling van de geraamde kapitaallasten in de verschillende jaarschijven.

2.6 Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

2.6.1 Inleiding

Dit programma gaat over een breed scala aan voorzieningen. Variërend van sportzalen tot musea en van openbaar groen tot de lokale media. Een breed programma met allerlei leuke en relevante zaken die het leven voor de inwoners en bezoekers van de gemeente Elburg fijner maken.

Binnen dit programma werken we samen met de verbonden partij Inclusief Groep N.V. In de paragraaf verbonden partijen vindt u meer informatie over alle verbonden partijen; in bijlage 5.3 bij deze begroting vindt u een overzicht van de overige samenwerkende partijen.

Op het gebied van cultuur wordt onder andere samengewerkt met lokale culturele stichtingen, verenigingen, organisaties, scholen, musea, zorgcentra, Centrum voor Cultuur, stichting WIEL en andere maatschappelijke partners. Maar ook op regionaal-provinciaal niveau zoals regio Noord-Veluwe, Veluwe Remembers en Cultuurregio Zwolle.

2.6.2 Toekomstige ontwikkelingen

Europese natuurherstelverordening

In 2027 maakt de Rijksoverheid een landelijk plan voor het herstel van de natuur. Hierin staat hoe Nederland de biodiversiteit in steden en dorpen gaat versterken en vanaf 2030 meer boomkroon wil realiseren. Ook de gemeente Elburg krijgt hiermee te maken: het behoud en planten van bomen en het natuurvriendelijk beheren van het openbaar groen wordt belangrijker. Dit moet ook een plek krijgen in ons beleid en de ruimtelijke plannen. Dit kan gevolgen hebben voor capaciteit en budget.

Sport en cultuur als preventie

Sport en cultuur worden daarnaast vaker ingezet om eenzaamheid, gezondheidsproblemen en sociale uitsluiting tegen te gaan.

2.6.3 Doelen en activiteiten per taakveld

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie is onderverdeeld in diverse taakvelden. Hieronder leest u per taakveld de doelen die wij nastreven en de activiteiten die we daarvoor willen uitvoeren.

5.1 Sportbeleid en activering

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren de niet-fysieke maatregelen ter stimulering van (amateur)sport. De portefeuillehouder is wethouder P. Gaynor.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

In de gemeente Elburg voldoet 55% van de inwoners aan de beweegrichtlijnen. We zetten in op een breed en toegankelijk sport- en beweegaanbod, met extra aandacht voor jongeren van 10 tot 18 jaar en senioren.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- Sport en bewegen inzetten als middel.
- Sport en bewegen verbinden aan andere thema's/onderwerpen (gezondheid, onderwijs, sportverenigingen, leefbaarheid, openbare ruimte).

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

5.2 Sportaccommodaties

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren alle accommodaties voor sportbeoefening. Zowel binnen- als buitensport. De portefeuillehouder voor binnensportaccommodaties is wethouder P. Gaynor. De portefeuillehouder voor buitensportaccommodaties is wethouder L. Oosterloo.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Goede sportvoorzieningen voor onze inwoners en daarmee een gezonde leefstijl van onze inwoners.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- Vervanging beregeningsinstallatie natuurgrasvelden DSV en ESC (Perspectiefnota 2026).
- Vervangen kunstgrasveld korfbalvereniging Elburg (2030).
- Locatie- en haalbaarheidsonderzoek turnhal.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren activiteiten ter bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel, de verhalen van jong en oud, behoud en ondersteunen van ambacht-kennis. Jong geleerd, oud gedaan. De portefeuillehouder is wethouder P. Gaynor.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Cultuur draagt bij aan welzijn en welbevinden door mensen te verbinden en geeft kleur aan de samenleving. In de gemeente Elburg bieden we ruimte voor een ondernemende en brede ontwikkeling van cultuur, met aandacht voor talentontwikkeling, zingeving en ontmoeting. We stimuleren passend aanbod voor ouderen, nieuwe Nederlanders en jongeren, met als doel mentale gezondheid te versterken, eenzaamheid te verminderen en ervoor te zorgen dat iedereen zich gezien en betrokken voelt.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- Iedereen moet mee kunnen doen. Veel activiteiten worden integraal ingestoken; integraal tussen de onderdelen 5.3, 5.4 en 5.5 maar ook in verbinding met andere beleidsterreinen.
- Vanuit gemeente en Centrum voor Cultuur wordt gewerkt aan activiteiten en programma's voor alle inwoners. Onderdeel daarvan is ondersteuning van culturele organisaties en mogelijk (aanbod) ontwikkeling.
- Ontwikkeling cultuuraanbod ouderen; creatieve activiteiten worden aangeboden maar ook historie vanuit musea beleefd. Ouderen naar musea toe en de musea naar ouderen toe.
- Er is inmiddels cultuuraanbod voor mensen met dementie; dat gaat verder ontwikkeld en uitgebreid worden.
- Dit geldt ook voor nieuwe inwoners die inburgeren. Het aanbod dat hierin mogelijk is wordt niet alleen beschikbaar voor inwoners uit de eigen gemeente maar ook de directe omgeving. Cultureel ondernemerschap wordt vanuit gemeente en CvC gestimuleerd.
- Nieuw aanbod ontwikkelen voor jongeren pakken we vanuit gemeente op. Hierin hebben we ook een trekkersrol binnen Cultuurregio Zwolle (22 gemeenten) en Regio Noord-Veluwe (9 gemeenten).

- Ambacht en erfgoed behouden; jong geleerd is oud gedaan. Voor diverse erfgoedprojecten worden leerlingen betrokken.
- In het derde kwartaal van 2026 start 'Living Museum Elburg' bij Kunstlokaal aan de Beekstraat 53. Inwoners uit de gemeente Elburg die met mentale problemen kampen, kunnen binnenlopen en door middel van kunstgerichte activiteiten (al dan niet ondersteund) aan de slag gaan. Dit initiatief is een cocreatie van o.a. cultureel/kunstenaar-ondernemer, Centrum voor Cultuur, Stichting Wiel en gemeente Elburg.
- In het derde kwartaal van 2026 start eveneens de inloophub-talentontdekplek voor jongeren die op het gebied van kunst en cultuur zichzelf willen uitdagen. Elementen als talentontwikkeling, positieve mentale gezondheid, verminderen eenzaamheid en weer gezien worden krijgen hiermee de ruimte. Deze activiteit sluit aan bij de ambities om jongeren(cultuur) een stap verder te helpen en draagt weer bij aan de vermindering van jeugdproblematiek. Cultuurdeelname als preventie.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

5.4 Musea

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur. De portefeuillehouder is burgemeester H.J. van Schaik.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

De musea vertellen elk een verhaal, de verhalen zijn uniek en die verhalen willen we verder uitdragen. Dat vertaalt zich in het ontwikkelen van nieuwe, eigentijdse activiteiten waarbij samenwerking met en tussen musea essentieel is om het verhaal van onze stad en gemeente uit te blijven dragen. Verhalen op een nieuwe manier vertellen waarbij jongeren geprikkeld en uitgedaagd worden. Jongerencultuur verbinden aan de musea waar mogelijk.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- Vanuit de gemeente blijven we de musea ondersteunen via de Stichting Museumstad. Ondersteuning gaan we in overleg met de musea verschuiven naar meer inhoudelijke ondersteuning om de kwetsbaarheid van de vele steeds ouder wordende groep vrijwilligers, minder kwetsbaar te maken. Tegelijkertijd zien we onze musea als visitekaartje van de gemeente en willen we dat blijven uitdragen.
- Verbinden van jongeren aan musea; wat spreekt jongeren aan, hoe gaan we aan de slag met ombuigen of veranderen van het aanbod of verhaal dat verteld wordt?
- De versterking van de samenwerking tussen de musea: samen het verhaal vertellen maar ook samen met diverse onderwerpen aan de slag.
- De ondersteuning van de musea gaat in samenspraak bewegen van 'geldelijke ondersteuning' naar inhoudelijke ondersteuning.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

5.5 Cultureel erfgoed

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren taken gericht op bewaren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed. De portefeuillehouder is burgemeester H.J. van Schaik.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

De geschiedenis van gemeente Elburg kan op vele manieren beleefd en ervaren worden. Niet alleen in boeken of via media maar juist de ervaring óp die plek van ons erfgoed willen we laten beleven, laten voelen. Het is immers onze trots.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- Hanze-Hanzestad Elburg. We dragen de Hanze met trots uit. Jaarlijks worden de Internationale Hanzedagen georganiseerd. Elburg is hier van meet af aan bij betrokken. In 2030 en 2031 worden deze dagen in Zwolle en Harderwijk georganiseerd. In 2026 wordt daarover in het Hanzeverbond al over gesproken. Vanaf 2027 wordt gezamenlijk vooruitgekeken naar het gemeenschappelijke programma voor de beide jaren, zodat het effect in onze gemeente voelbaar en zichtbaar wordt.
- Er wordt in 2026 een plan uitgewerkt om met de gezamenlijke musea een 'Museo Diffuso' te realiseren. Elke stad is/realiseert dan een stukje van het totale Hanzeverhaal.
- Als gemeente willen we eigenaren van gemeentelijke monumenten blijven ondersteunen bij onderhoud en renovatiekosten. De huidige regeling (2026) wordt in 2027, waar nodig/mogelijk, geactualiseerd.
- Erfgoedregister en Het Verhaal achter; In 2025 is het erfgoedregister (wettelijke verplichting) gerealiseerd. De wettelijk vereiste gegevens m.b.t. monumenten staan daarin vermeldt. In 2026 is de eerste pilot op een VO-school opgepakt. Maar ook het project 'Geef het door Elburg', verhalen van ouderen door leerlingen op te halen, krijgt een vervolg.
- Bij het behoud van cultureel erfgoed worden, net als onder taakveld 5.3, educatieprojecten opgestart. Per jaar kan dit verschillen. Is o.a. afhankelijk van capaciteit, budget en eventueel aansluitend bij regio-activiteiten.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

5.6 Media

Omschrijving

Tot dit taakveld behoort alles met betrekking tot media. De portefeuillehouder is burgemeester H.J. van Schaik.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Een sterke, onafhankelijke en toekomstbestendige publieke omroep die inwoners van de gemeente Elburg betrouwbare en herkenbare informatie biedt over hun directe leefomgeving en het lokale bestuur.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- We ondersteunen de verdere ontwikkeling van het samenwerkingsverband Veluwe Randmeer Mediagroep (VRMG) tot streekomroep voor de Noord-West Veluwe. Daarbij zetten we in op herkenbare berichtgeving over de gemeente Elburg, journalistieke kwaliteit en het behoud van lokale betrokkenheid en de inzet van vrijwilligers.

- We bereiden samen met VRMG en de betrokken gemeenten de overgang naar het nieuwe landelijke stelsel voor lokale publieke omroepen voor, met een beoogde start per 1 januari 2028. We volgen de parlementaire behandeling en brengen de gevolgen voor de gemeente Elburg voor de gemeentelijke adviesrol, samenwerking en eventuele aanvullende bekostiging in beeld.
- Tot de start van het nieuwe stelsel voeren we de huidige wettelijke gemeentelijke taken voor de lokale publieke omroep uit, waaronder de bekostiging en - waar aan de orde - de advisering over de aanwijzing.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren openbaar groen, natuur en recreatie. De portefeuillehouder is wethouder L. Oosterloo.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Dit taakveld kent vier doelen: voldoende speel- en beweegmogelijkheden voor kinderen, veilige speeltuinen die voldoen aan de wettelijke regels, het vergroten van de biodiversiteit in de gemeente Elburg en aantrekkelijk groen in de openbare ruimte dat bijdraagt aan een groot scala van gemeentelijke beleidsdoelen zoals ontmoeting, ontspanning, recreëren, bewegen, natuurbeleid, klimaat.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- We richten de komende jaren een aantal pleinen opnieuw in, met subsidie van Regio Zwolle.
- We komen in 2027 met een biodiversiteitsplan.
- We herijken in 2027 het speeltuinenbeleid.
- We onderzoeken wat de gevolgen zijn van de Europese natuurherstelverordening en het landelijk natuurplan en maken, als het nodig is, een uitvoeringsplan.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

2.6.4 Meerjarenbegroting per taakveld

Hieronder vindt u de opbouw van de baten en lasten per begrotingsjaar onder programma Sport, Cultuur en Recreatie, per taakveld.

Sport, Cultuur en Recreatie							
Bedragen x € 1.000		Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten							
5.1	Sportbeleid en activering	495	570	396	384	389	392
5.2	Sportaccommodaties	597	827	848	826	819	814
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	507	473	473	417	427	436
5.4	Musea	729	743	727	679	689	698
5.5	Cultureel erfgoed	390	1.360	373	362	390	386
5.6	Media	502	606	516	474	486	500
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.333	2.333	2.281	2.207	2.288	2.329
Totaal Lasten		5.553	6.911	5.613	5.349	5.487	5.556
Baten							
5.1	Sportbeleid en activering	-167	-129	0	0	0	0
5.2	Sportaccommodaties	-170	-134	-138	-142	-142	-142
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-46	-20	-21	-22	-22	-22
5.4	Musea	-15	-100	0	0	0	0
5.5	Cultureel erfgoed	-121	-65	-80	-82	-82	-82
5.6	Media	-32	0	0	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-44	-75	-9	-9	-9	-9
Totaal Baten		-594	-522	-248	-255	-255	-255
Saldo van baten en lasten		4.959	6.389	5.365	5.094	5.232	5.300

Hieronder lichten we de grote verschillen tussen de jaarschijven toe voor de diverse taakvelden:

5.1 Sportbeleid en activering (lasten en baten)

In 2026 is er vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) een bedrag beschikbaar voor het verbeteren van leefstijl. Deze incidentele subsidie leidt tot hogere lasten en baten in 2026 ten opzichte van de andere jaarschijven. Doordat het een specifieke uitkering betreft kent dit een incidenteel karakter voor zowel de baten als de lasten.

5.5 Cultureel erfgoed (lasten)

In 2026 is er veel onderhoud aan monumenten gepland. Deze incidentele onderhoudskosten leiden tot hogere lasten in 2026 ten opzichte van de andere jaarschijven.

2.6.5 Opbouw meerjarenbegroting

Hieronder vindt u de opbouw van de baten en lasten per begrotingsjaar onder programma Sport, Cultuur en Recreatie, vanaf de voorgaande begroting tot aan de huidige begroting.

Programma Sport, cultuur en recreatie	Lasten 2027	Baten 2027	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Omschrijving (bedragen x € 1.000)						
Primitief begroot in Meerjarenbegroting 2026-2029	5.960	333	5.627	5.189	5.612	5.599
Effecten uit Najaarsrapportage 2025	9	0	9	9	9	9
Effecten uit Voorjaarsrapportage 2026	23	0	23	23	23	23
Begroot na Voorjaarsrapportage 2026	5.992	333	5.659	5.221	5.644	5.631
<i>Voorstellen Perspectiefnota 2026:</i>						
Beregeningsinstallatie natuurgrasveld DSV/ESC (taakveld 5.2 Sportaccommodaties)	0	0	0	7	7	7
Begroot na Perspectiefnota 2026	5.992	333	5.659	5.228	5.651	5.638
<i>Overige begrotingsmutaties:</i>						
Motie subsidiëring verenigingsleven	60	0	60	60	60	60
Motie verenigingsadviseur	60	0	60	60	60	60
Ombuigingen programma Sport, cultuur en recreatie	-4	0	-4	-369	-369	-369
Indexaties	27	0	27	31	22	101
Kapitaallasten	5	0	5	0	18	42
Overige mutaties	-527	-85	-442	84	-210	-232
Meerjarenbegroting 2027-2030	5.613	248	5.365	5.094	5.232	5.300

Voor een toelichting op de post uit de Perspectiefnota 2026 verwijzen we u naar de doelen en activiteiten per taakveld van dit programma. Zoals in de tabel is aangegeven, wordt de opgenomen post verantwoord onder taakveld 5.2 Sportaccommodaties.

Toelichting overige begrotingsmutaties

Hieronder vindt u een toelichting op de overige begrotingsmutaties, die naast de financiële verwerking van de perspectiefnota tot wijzigingen van de meerjarige programmasaldi leiden.

Motie subsidiëring verenigingsleven

In de MPB 2027-2030 zijn de door de raad aangenomen moties bij de behandeling van de Perspectiefnota 2026 (op 1 juli 2026) met een financiële impact verwerkt. De motie subsidie verenigingsleven behouden is voor een structureel bedrag van € 60.000 in de begroting opgenomen. Dit betekent dat de motie, waarin een bedrag van € 50.000 werd genoemd, is aangevuld met € 10.000 voor subsidies om sport- en beweegactiviteiten te stimuleren (zie ook toelichting in Perspectiefnota 2026).

Motie verenigingsadviseur

Ook de motie verenigingsadviseur voortzetten is structureel in de MPB 2027-2030 verwerkt voor een bedrag van € 60.000. Dit in tegenstelling tot de motie, waarin een incidenteel bedrag voor twee jaar met dekking uit de algemene reserve werd voorgesteld.

Ombuigingen programma Sport, cultuur en recreatie

Voorstellen voortkomend vanuit ombuigingen 2027-2030 zijn als volgt:

Ombuigingen programma Sport, cultuur en recreatie	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030	Tekstuele toelichting
Omschrijving (bedragen x € 1.000)					
29. Uitvoering openbaar groen	0	-100	-100	-100	Het structurele uitvoeringsbudget openbaar groen wordt met € 100.000 verminderd. Dit vraagt om keuzes in de uitvoering.
30. Musea	0	-59	-59	-59	In samenspraak met de musea verkennen en ontwikkelen van cultureel ondernemerschap, verkennen inzet verenigingsondersteuner voor musea, uitwerking in implementatieplan (taakstellend/stelpost).
31. Subsidie bibliotheek	0	-56	-56	-56	Dit betreft een ombuiging van 10% op de subsidie aan de bibliotheek. Samen met de bibliotheek wordt gewerkt aan een plan van aanpak om de ombuiging binnen de gestelde termijn te realiseren.
32. Binnensport	0	-36	-36	-36	Dit betreft een ombuiging op het taakveld binnensport(accommodaties). Een plan van aanpak gaat richting geven aan deze ombuiging.
33. Subsidie muziekschool en Centrum voor Cultuur (CvC)	0	-30	-30	-30	Dit betreft een ombuiging van 10% op de subsidie aan de muziekschool en het CvC. Samen met de partijen wordt gewerkt aan een plan van aanpak om de ombuiging binnen de gestelde termijn te realiseren.
34. Opruimen hondenpoep	0	-23	-23	-23	Onderzocht wordt het het anders omgaan met het opruimen van hondenpoep vormgegeven kan worden. Een onderzoek naar de herinvoering van hondenbelasting is een onderdeel van het plan van aanpak.
35. Speelvoorzieningen	0	-20	-20	-20	Het uitvoerings- en vervangingsbudget speelvoorzieningen wordt teruggebracht met € 20.000.
36. Subsidie stichting Welzijn in Elburg (WIEL)	0	-18	-18	-18	Het subsidiebudget voor stichting WIEL wordt met 10% verminderd. Samen met Stichting WIEL wordt gewerkt aan een plan voor de invulling van de ombuiging per 2028. Een deel van de ombuiging heeft impact op programma 5, het restant op programma 6.
37. Monumenten	0	-13	-13	-13	Dit betreft het versoberen van het budget diverse goederen en diensten met € 13.000. Dit betreft een algemene post zonder specifieke bestemming.
38. Beheer dierenknuffelweides	0	-10	-10	-10	Samen met de beheerder van de dierenknuffelweides wordt gekeken hoe dit efficiënter en goedkoper vormgegeven kan worden.
39. Huldiging sportkampioenen	-4	-4	-4	-4	De huldiging van sportkampioenen vindt niet meer plaats en dit budget valt vrij.
Totaal ombuigingen programma Sport, cultuur en recreatie	-4	-369	-369	-369	

Indexaties

Indexaties hebben betrekking op salarissen van de organisatie.

Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn bijgesteld op basis van de actuele investeringsplanning en de daarmee samenhangende afschrijvings- en rentelasten. De wijzigingen in de fasering en omvang van investeringen leiden tot een bijstelling van de geraamde kapitaallasten in de verschillende jaarschijven.

Overige mutaties

De onderhoudslasten van de gemeentelijke gebouwen waren begroot in de exploitatie, waar deze in de toekomst worden gedekt door een voorziening. Hierdoor worden de lasten geëgaliseerd en verdwijnen de incidentele pieken uit de begroting:

Overige mutaties	Lasten 2027	Baten 2027	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Omschrijving (bedragen x € 1.000)						
Groot onderhoudslasten sportaccommodaties vanuit onderhoudsvoorziening i.p.v. exploitatie	-10	0	-10	-33	-263	-267
Groot onderhoudslasten cultureel erfgoed vanuit onderhoudsvoorziening i.p.v. exploitatie	-549	0	-549	-3	-27	-36
Overige mutaties (wijzigingen < € 100.000)	32	-85	117	120	80	71
Totaal overige mutaties	-527	-85	-442	84	-210	-232

2.7 Programma 6. Sociaal domein

2.7.1 Inleiding

Binnen het sociaal domein heeft de gemeente veel verschillende taken en verantwoordelijkheden in de zorg aan en ondersteuning van inwoners. Deze taken zijn vastgelegd in verschillende wetten, zoals: Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015), Participatiewet, Jeugdwet, Wet Inburgering en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Dit programma bevat de activiteiten en kosten die betrekking hebben op de hele breedte van het sociaal domein.

Binnen dit programma werken we samen met de verbonden partij Inclusief Groep N.V. In de paragraaf verbonden partijen vindt u meer informatie over alle verbonden partijen; in bijlage 5.3 bij deze begroting vindt u een overzicht van de overige samenwerkende partijen.

2.7.2 Toekomstige ontwikkelingen

Vergrijzing

De bevolking vergrijst. Deze demografische verschuiving heeft gevolgen voor wonen, voorzieningen en zorg, mede door bijvoorbeeld kleinere huishoudens. Deze demografische ontwikkeling is in de gemeente Elburg versnelt zichtbaar ten opzichte van veel andere gemeenten in Nederland.

Betaalbaarheid van zorg

Door vergrijzing en groeiende zorg- en ondersteuningsvraag nemen de kosten sterk toe, met name in de laatste levensfase. Preventie en leefstijl worden steeds belangrijker, terwijl zorgbeleid van rijk en verzekeraars steeds meer effect heeft op gemeentelijke taken zoals de Wmo.

Jeugdzorg

Gemeenten zullen steeds meer inzetten op preventie en vroegsignalering, zodat problemen bij jongeren en gezinnen eerder worden aangepakt. De samenwerking tussen jeugdzorg, scholen, huisartsen en andere lokale organisaties wordt hierdoor belangrijker. Tegelijkertijd staan we als gemeente voor financiële uitdagingen, waardoor we kritisch moeten kijken naar de inzet van jeugdhulp en naar manieren om ondersteuning efficiënter en dichter bij het gezin te organiseren. Preventie kan helpen om zwaardere en duurdere jeugdhulp op langere termijn te voorkomen.

2.7.3 Doelen en activiteiten per taakveld

Programma 6. Sociaal domein is onderverdeeld in diverse taakvelden. Hieronder leest u per taakveld de doelen die wij nastreven en de activiteiten die we daarvoor willen uitvoeren.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie. De portefeuillehouder is wethouder L. Polinder, aangevuld voor inwonerparticipatie en inclusie en wethouder L. Oosterloo voor inburgering.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Voor de komende jaren zetten we in op het versterken van samenredzaamheid. We ambiëren een samenleving waarin nieuwe inwoners zich welkom voelen, de taal leren, zelfredzaam zijn en meedoen, indien mogelijk via betaald werk. We ondersteunen inwonersinitiatieven, stimuleren ontmoetingen in de buurt en zorgen voor toegankelijke en duidelijke informatie voor inwoners. Zo vergroten we betrokkenheid, onderlinge ondersteuning en de zelfredzaamheid van inwoners van gemeente Elburg.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- Vernieuwing strategie (wijk)Ontmoetingscentra.
- Inwonersinitiatieven ondersteunen.
- Website realiseren waarop sociale voorzieningen, mogelijkheden tot vrijwilligerswerk en activiteiten in de buurt zichtbaar zijn.

- Aansluiten bij de GEM-beweging (Ecosysteem Mentale Gezondheid; creëren van groepsaanbod (Living museum) en starten met verkennende gesprekken).
- Het aanbieden van inburgeringstrajecten (taal en meedoen) met extra aandacht voor financiële zelfredzaamheid, gezondheid en participatie/werk.

Nieuw beleid

- Autonome ontwikkelingen welzijnsinstellingen (Perspectiefnota 2026): welzijnsinstellingen voeren in opdracht van de gemeente verschillende welzijns- en ondersteuningstaken uit, waaronder taken met een wettelijke grondslag. Aan deze werkzaamheden liggen subsidiebeschikkingen ten grondslag. Omdat deze instellingen grotendeels personeelsintensief zijn, werken loonontwikkelingen direct door in de subsidiebehoefte. De gemeenteraad heeft Stichting WIEL, MEE en Stimenz voor 2025 en 2026 incidenteel gecompenseerd voor de stijgende loonkosten. Voor 2027 is er hiervoor incidenteel budget beschikbaar gesteld.

Grote projecten

- Multifunctionele accommodatie (MFA) Doornspijk: de Multifunctionele accommodatie (MFA) Doornspijk bestaat uit een dorps huis met sportzaal, een basisschool en kinderopvang. Onlangs is de samenwerkingsovereenkomst getekend tussen de toekomstige partijen van het MFA. Vaste gebruikers van de dorps huisfunctie zijn de bibliotheek, Fysiotherapie, Jongerencentrum en de Muziekvereniging. Het komende jaar werken we aan het ontwerp van het gebouw en gaan we verder met de grondverwerving. Netcongestie is een belangrijk aandachtspunt.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo/Jeugd

Omschrijving

Tot deze taakvelden behoren de voorzieningen die zich richten op het bieden van vrij toegankelijke hulp en het geleiden naar de juiste maatwerkvoorziening Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) of Jeugd.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Inzetten op de bekendheid van onafhankelijke cliëntondersteuning Wmo.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

Nieuw beleid

- Nieuwe beleidsregels Wmo 2027; actualisatie en aanvullingen beleidskader om de ombuigingen mogelijk te maken.
- Huishoudelijke hulp en begeleiding (Wmo, Perspectiefnota 2026): de uitgaven voor Wmo huishoudelijke hulp en Wmo begeleiding nemen structureel toe. Deze stijging wordt veroorzaakt door hogere tarieven als gevolg van indexering en personeelskosten én door een groei van het aantal inwoners dat van deze voorzieningen gebruikmaakt, onder meer als gevolg van vergrijzing. Zonder structurele verruiming van het budget komt de beschikbaarheid en continuïteit van passende ondersteuning binnen de Wmo onder druk te staan. In de besluitvorming rondom de perspectiefnota is ingestemd om het budget structureel op te hogen voor Wmo huishoudelijke hulp en Wmo begeleiding vanaf 2027.
- Ontwikkelingen aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Noord-Oost Gelderland (Perspectiefnota 2026): de gemeente Elburg is wettelijk verantwoordelijk voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling en werkt hiervoor regionaal samen binnen de

regiovisie Samen tegen Huiselijk Geweld 2024-2028. Deze samenwerking borgt de beschikbaarheid en kwaliteit van Veilig Thuis, vrouwenopvang en specialistische ondersteuning. Tegelijkertijd neemt de druk op de keten toe door meer meldingen, complexere casuïstiek en een stagnerende doorstroom in de opvang. De financiering van deze wettelijke taak staat onder druk. De decentralisatie-uitkering vrouwenopvang (DU VO) is niet kostendekkend en groeit onvoldoende mee met de opgave.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

6.3 Inkomensregelingen

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen en de dienstverlening op het gebied van schuldhulpverlening. Hieronder valt ook de vroegsignalering van schulden. De portefeuillehouder is wethouder L. Oosterloo.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Gemeentelijke inkomensregelingen hebben als doel inwoners met een laag inkomen of beperkte financiële draagkracht te ondersteunen bij het kunnen voorzien in noodzakelijke bestaanskosten en het volwaardig deelnemen aan de samenleving. Hiermee dragen de regelingen bij aan bestaanszekerheid, het voorkomen en verminderen van armoede en schulden, het bevorderen van participatie en kansengelijkheid, en het versterken van de zelfredzaamheid van inwoners. Met het vroegtijdig signaleren van schulden zetten we in op het voorkomen van zwaardere schuldenproblematiek. In het geval dat niet lukt, bieden wij als laatste vangnet een schuldentraject aan. Dit traject voert de gemeente Zwolle voor ons uit.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- Het verstrekken van een bijstandsuitkering
- Uitvoering geven aan het gemeentelijk minimabeleid
- Versterken van de samenwerking tussen maatschappelijke partners die actief zijn op het gebied van armoedebestrijding
- Vroegsignalering van schulden
- Het bieden van een schuldhulpverleningstraject

Nieuw beleid

- Participatiewet in Balans. Implementatie van de wet in het gemeentelijke beleid en de werkwijze van de gemeente Elburg. De wijzigingen in de wet treden in fases in werking.
- IBO (Interdepartementaal Beleidsonderzoek) problematische schulden. Evaluatie van huidig schuldenbeleid en implementatie van de op rijksniveau vastgestelde maatregelen om problematische schulden structureel aan te pakken.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

6.4 WSW en beschut werk

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren voorzieningen die ondersteuning bieden aan inwoners met een arbeidsbeperking en die een indicatie Wet sociale werkvoorziening (WSW) of beschut werken hebben. De portefeuillehouder is wethouder L. Oosterloo.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

De ondersteuning heeft als doel om deze inwoners te laten deelnemen aan het arbeidsproces in een beschermde werkomgeving.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- We bieden in samenwerking met betrokken partners een beschermde werkplek aan waarin inwoners met een arbeidsbeperking kunnen deelnemen aan het arbeidsproces
- We bieden in samenwerking met betrokken partners ondersteuning op de werkplek aan zodat men begeleid worden in de werkzaamheden en kan groeien hierin.
- We monitoren de voortgang en maken waar mogelijk de overgang naar een reguliere werkplek.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

6.5 Arbeidsparticipatie

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen. De portefeuillehouder is wethouder L. Oosterloo.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

We stellen inwoners in staat om via werk in hun eigen inkomen te voorzien. Daar waar men dat niet zelfstandig kan ondersteunen wij hen met passende begeleiding op de werkvloer. Voor inwoners waarbij werk niet direct haalbaar is ondersteunen wij in het meedoen.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- We blijven inzetten op het werkcafé in Elburg. Daarbij sluiten we zoveel als mogelijk aan op de ontwikkelingen van het regionaal werkcentrum van de arbeidsmarkt regio Zwolle.
- We ondersteunen ondernemers vanuit het WSP (werkgeversservicepunt) Werkcafé bij uiteenlopende arbeidsmarkt vraagstukken.
- Iedere inwoner die gebruikmaakt van participatie- en re-integratievoorzieningen heeft een plan van aanpak dat aansluit bij zijn of haar mogelijkheden.
- We ontwikkelen startbanen voor nieuwkomers (anderstaligen die verblijven in het asielzoekerscentrum) in samenwerking met de arbeidsmarktregio Zwolle
- We brengen de ontwikkelmogelijkheden van de arbeidsmarktregio Zwolle onder de aandacht (Upgrade Jezelf en Groei Vooruit).
- We verbinden economie en arbeidsmarkt met elkaar door middel van gezamenlijke activiteiten. Zo organiseren we bijvoorbeeld banenmarkten en bieden we via het werkcafé een platform voor werkgevers om potentiële werknemers te werven.
- We organiseren activiteiten gericht op specifieke doelgroepen.

- We werken slim samen met gemeenten in de arbeidsmarktregio Zwolle en benutten de mogelijkheden die daar liggen.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)

Omschrijving

Tot dit taakveld horen materiële voorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren (Wmo) voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking verstrekt worden. De portefeuillehouder is wethouder L. Polinder.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Inwoners met een fysieke beperking in staat stellen om zelfstandig te wonen, zich te verplaatsen en deel te nemen aan de samenleving, door tijdig passende en doelmatige Wmo-hulpmiddelen en voorzieningen beschikbaar te stellen.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

Er zijn geen specifieke activiteiten opgenomen op dit taakveld.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

6.71 Maatwerkdienstverlening Wmo

Omschrijving

Tot dit taakveld behoort dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking (fysiek/psychisch) die zelfstandig wonen en die ondersteuning nodig hebben in de vorm van beschikbare uren op basis van een toekenningsbeschikking. De portefeuillehouder is wethouder L. Polinder.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Inwoners met een beperking ondersteunen om zo zelfstandig mogelijk te wonen en deel te nemen aan de samenleving, door tijdige, passende en effectieve individuele ondersteuning te bieden die aansluit bij hun persoonlijke situatie en ondersteuningsbehoefte.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

Er zijn geen specifieke activiteiten opgenomen op dit taakveld.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

6.71D Overige maatwerkarrangementen (Wmo)

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren de overige maatwerkarrangementen.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18- (jeugdhulp)

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt waaronder begrepen. De portefeuillehouder is wethouder P. Gaynor.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Een samenhangende en integrale toegang, waarnaar inwoners de weg weten te vinden, vragen breed worden bekeken en ondersteuning laagdrempelig beschikbaar is. Verder willen we dat meer ouders opvoedvragen en uitdagingen zoveel mogelijk zelf of met steun van hun netwerk oppakken. Zo ervaren zij meer regie en vertrouwen in hun opvoedrol, groeien gezinnen in zelfredzaamheid en kunnen kinderen veilig en kansrijk thuis opgroeien. Als derde willen we de vraag naar gespecialiseerde jeugdhulp laten afnemen.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- Een stevig lokaal team (0-100 jaar) neerzetten in afstemming met de verschillende maatschappelijke partners.
- We blijven binnen het programma Jeugd Elburg Samenwerken (JES) samenwerken met alle partners vanuit het onderwijs, de basisvoorzieningen en het voorveld. Zo stemmen we beleid en interventies op een snelle, integrale en effectieve manier met elkaar af.
- We werken aan de hand van de nieuwe verordening jeugd. Hiermee zetten we in op het versterken van de eigen kracht van ouders en gezinnen. Door aan te sluiten bij wat zij al kunnen en weten, en waar mogelijk hun sociale netwerk te betrekken, creëren we de voorwaarden waaronder ouders kunnen groeien en excelleren in hun belangrijkste rol: het ouderschap.
- We blijven inzetten op de sociale basis en het aanbod in de basisvoorziening. We willen inzetten op preventie zodat inwoners in één keer passend worden geholpen en complexe problematiek wordt voorkomen. We gaan daarbij aan de slag met een actieplan richting de toegang, waarin we onder andere willen sturen op minder maatwerk, minder herindicaties en het bevorderen van uitstroom.

Nieuw beleid

- Autonome ontwikkelingen Jeugdhulpketen - specialistische jeugdhulp (Perspectiefnota 2026): vanwege de autonome groei van de zorgkosten ontstaat vanaf 2027 een structureel tekort op de jeugdhulpketen, in het bijzonder op specialistische jeugdhulp. De gemeente heeft op grond van de Jeugdwet een wettelijke verantwoordelijkheid om tijdige, passende en toereikende hulp te organiseren. Jeugdhulp is een opneemregeling. Zonder aanvullende middelen kunnen de autonome prijs- en indexatieontwikkelingen niet binnen de bestaande begroting worden opgevangen.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Omschrijving

De kosten voor de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang worden op dit taakveld geboekt.

6.81A Beschermd wonen (Wmo)

Omschrijving

Tot dit taakveld behoort alles wat betrekking heeft op Beschermd Wonen.

6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Omschrijving

Op dit taakveld worden de lasten en baten met betrekking tot jeugdbescherming begroot en verantwoord.

2.7.4 Meerjarenbegroting per taakveld

Hieronder vindt u de opbouw van de baten en lasten per begrotingsjaar onder programma Sociaal Domein, per taakveld.

Sociaal Domein							
Bedragen x € 1.000		Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten							
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.508	7.659	6.518	3.924	3.991	4.430
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo / Jeugd	4.484	4.801	4.999	4.531	4.582	4.687
6.3	Inkomensregelingen	7.180	8.147	7.469	7.366	7.284	7.322
6.4	WSW en beschut werk	4.243	4.190	3.946	3.990	3.976	3.977
6.5	Arbeidsparticipatie	1.044	1.253	1.470	1.385	1.426	1.368
6.60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	1.454	1.497	1.571	1.606	1.637	1.669
6.71	Maatwerkdienstverlening Wmo	4.521	4.846	4.949	4.899	4.900	4.901
6.71D	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0	0	0	0
6.72	Maatwerkdienstverlening 18- (jeugdhulp)	9.675	10.096	10.773	11.148	10.913	10.930
6.81	Geescaleerde zorg 18+	103	119	24	25	25	25
6.81A	Beschermde wonen (WMO)	76	115	81	83	83	83
6.82	Geescaleerde zorg 18-	688	724	700	725	725	725
Totaal Lasten		38.975	43.448	42.501	39.681	39.540	40.116
Baten							
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-4.094	-4.113	-3.363	-750	-760	-770
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo / Jeugd	-52	0	0	0	0	0
6.3	Inkomensregelingen	-5.270	-5.541	-5.198	-5.198	-5.198	-5.198
6.4	WSW en beschut werk	-559	-528	-528	-528	-528	-528
6.5	Arbeidsparticipatie	-9	-75	0	0	0	0
6.60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-257	-421	-297	-437	-439	-442
6.71	Maatwerkdienstverlening Wmo	-6	0	0	0	0	0
6.72	Maatwerkdienstverlening 18- (jeugdhulp)	-3	0	0	0	0	0
6.81A	Beschermde wonen (WMO)	-1.187	-204	0	0	0	0
Totaal Baten		-11.437	-10.881	-9.386	-6.914	-6.926	-6.938
Saldo van baten en lasten		27.538	32.567	33.114	32.767	32.614	33.178

Over het algemeen is het beeld dat meerjarig de lasten naar de toekomst toe dalen vanwege de ombuigingen. Daarnaast zien we de volgende opvallende mutaties:

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (lasten en baten)

De specifieke uitkering omtrent opvang ontheemden Oekraïne zorgt voor hogere baten en lasten in 2027 t.o.v. de toekomstige jaren; de specifieke uitkering heeft een incidenteel karakter.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (lasten)

De wijze van verwerking van groot onderhoud is in de begroting aangepast. De lasten voor groot onderhoud worden voortaan gedekt door onttrekkingen aan voorzieningen. Hierdoor ontstaat ten opzichte van de begroting 2026-2029 een structureel financieel voordeel, omdat de eerder opgenomen onderhoudslasten niet langer ten laste van de exploitatie komen.

6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO/Jeugd (lasten)

De lasten stijging in 2027 wordt grotendeels veroorzaakt door de indexeringen op subsidies.

6.3 Inkomensregelingen (lasten en baten)

De baten en lasten die in 2027 voortvloeien uit de Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG) zijn lager geraamd dan in 2026. Dit wordt veroorzaakt door het incidentele karakter van de hogere baten in 2026. De voorlopige beschikking wordt toegekend in het jaar waarop de betreffende inkomsten en uitgaven betrekking hebben.

6.3 Inkomensregelingen (lasten)

De daling van de lasten in 2028 wordt veroorzaakt door het incidentele karakter van de middelen die vanuit de Perspectiefnota 2025 beschikbaar zijn gesteld voor de voortzetting van het minimabeleid tot en met 2027. Naar 2029 en 2030 ziet de daling toe op de ombuigingen.

6.4 WSW en beschut werk (lasten)

De daling van de lasten in 2027 wordt enerzijds veroorzaakt door de voorgenomen ombuigingen op het gebied van inburgering. Anderzijds is sprake van een daling als gevolg van het incidentele karakter van de middelen die in 2026 beschikbaar zijn gesteld voor participatie.

6.5 Arbeidsparticipatie (lasten)

De toename van de lasten in 2027 vloeit voort uit de hogere budgetten die op basis van de Meicirculaire 2026 beschikbaar zijn gesteld voor participatie.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18- (jeugdhulp) (lasten)

De lastenstijging in 2027 en 2028 wordt voornamelijk veroorzaakt door de indexering op de gespecialiseerde jeugdhulp.

2.7.5 Opbouw meerjarenbegroting

Hieronder vindt u de opbouw van de baten en lasten per begrotingsjaar onder programma Sociaal Domein, vanaf de voorgaande begroting tot aan de huidige begroting.

Programma Sociaal domein	Lasten 2027	Baten 2027	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Omschrijving (bedragen x € 1.000)						
Primitief begroot in Meerjarenbegroting 2026-2029	37.634	6.773	30.861	31.219	31.596	31.616
Effecten uit Najaarsrapportage 2025	156	150	6	-58	-58	-58
Effecten uit Voorjaarsrapportage 2026	2.425	2.569	-144	-159	-177	-177
Begroot na Voorjaarsrapportage 2026	40.215	9.492	30.723	31.002	31.361	31.381
<i>Voorstellen Perspectiefnota 2026:</i>						
Autonome ontwikkelingen welzijnsinstellingen (taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie)	92	0	92	0	0	0
Huishoudelijke hulp en begeleiding (Wmo, taakveld 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo/Jeugd)	100	0	100	100	100	100
Ontwikkelingen aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Noord-Oost Gelderland (taakveld 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo/Jeugd)	70	0	70	70	0	0
Autonome ontwikkelingen Jeugdhulpketen – specialistische jeugdhulp (taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18- (jeugdhulp))	254	0	254	185	185	185
Begroot na Perspectiefnota 2026	40.731	9.492	31.239	31.357	31.646	31.666
<i>Overige begrotingsmutaties:</i>						
Aanvulling aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling	30	0	30	30	0	0
Ombuigingen programma Sociaal domein	-171	0	-171	-1.359	-1.728	-1.733
Correctie stelposten Sociaal domein	750	0	750	1.000	1.500	1.500
Meicirculaire 2026	293		293	269	287	206
Indexaties	1.116	4	1.112	1.570	1.602	1.887
Kapitaallasten	-167	0	-167	-115	-111	288
Overige mutaties	-82	-110	28	15	-582	-636
Meerjarenbegroting 2027-2030	42.501	9.386	33.114	32.767	32.614	33.178

Voor een toelichting op de posten uit de Perspectiefnota 2026 verwijzen we u naar de doelen en activiteiten per taakveld van dit programma. In de tabel hierboven is per post aangegeven onder welk taakveld u de toelichting kunt vinden en onder welk taakveld dus ook de financiën van de post zullen worden verantwoord.

Toelichting overige begrotingsmutaties

Hieronder vindt u een toelichting op de overige begrotingsmutaties die naast de financiële verwerking van de perspectiefnota tot wijzigingen van de meerjarige programmasaldi leiden.

Aanvulling aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling

Na de vaststelling van de Perspectiefnota heeft Elburg een nieuwe begroting ontvangen van de uitvoerende instantie waarin duidelijk is geworden dat de lasten met een aanvullende € 30.000 zijn toegenomen.

Ombuigingen programma Sociaal domein

Voorstellen voortkomend vanuit ombuigingen 2027-2030 zijn als volgt:

Ombuigingen programma Sociaal domein	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030	Tekstuele toelichting
Omschrijving (bedragen x € 1.000)					
40. Toegang jeugdzorg	0	-300	-300	-300	Samen met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) wordt een plan gemaakt hoe strakker gestuurd kan worden op de toegang van het maatwerk in de jeugdhulp.
41. Inkoop jeugdzorg	0	0	-250	-250	Samen met de jeugdhulpregio wordt gewerkt aan sobere inkoopcontracten per 2029.
42. Subsidie stichting Welzijn in Elburg (WIEL)	0	-152	-152	-152	Het subsidiebudget voor stichting WIEL wordt met 10% verminderd. Samen met Stichting WIEL wordt gewerkt aan een plan voor de invulling van de ombuiging per 2028. Een deel van de ombuiging heeft impact op programma 6, het restant op programma 5.
43. Herindicaties Wmo	0	-150	-150	-150	Door middel van een zorgvuldig herindicatieproces wordt strakker gestuurd op het budget begeleiding. Dit levert naar verwachting op termijn € 150.000 op.
44. Afschaffen volwassenenpakket	0	0	-120	-120	Het volwassenepakket wordt gefaseerd stopgezet, zodat werken sneller loont. Dit betreft een bovenwettelijke voorziening. Het kindpakket blijft bestaan. Dit vraagt zorgvuldige communicatie en informatie richting de doelgroep.
45. Vervangingen en onderhoud	0	-116	-110	-110	Het budget voor het meerjarige onderhoudsplan (MJOP) wordt versoberd met ca. € 150.000. Dit kan binnen de vastgestelde beleidskaders. Om kwetsbaarheden op te vangen, wordt wel ca. € 35.000 toegevoegd aan het reguliere onderhoudsbudget.
46. Wijkontmoetingscentra	0	-100	-100	-100	Het budget voor de Wijkontmoetings Centra wordt met € 100.000 verminderd. Het kwaliteitsniveau blijft overeind. Het ontwikkel- en investeringsbudget voor nieuwe initiatieven wordt afgeraamd met € 100.000. Samen met betrokken partijen wordt hiervoor een plan gemaakt.
47. Maatschappelijke begeleiding statushouders	-100	-100	-100	-100	Naast de maatschappelijke begeleiding van statushouders die al vanuit de specifieke uitkering (SPUK) van het Rijk wordt betaald, is er nu nog een extra gemeentelijk budget van € 100.000. Dit budget wordt afgeschaald en de maatschappelijke begeleiding wordt alleen nog betaald uit de daartoe bestemde SPUK.
48. Subsidie Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	0	-86	-86	-86	Het CJG voert een aantal extra taken uit. De subsidie hiervoor wordt met 10% verminderd. Samen met het CJG wordt een plan gemaakt hoe uitvoering gegeven kan worden aan deze ombuiging.

Ombuigingen programma Sociaal domein	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030	Tekstuele toelichting
Omschrijving (bedragen x € 1.000)					
49. Opvoedondersteuning	0	-82	-82	-82	De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) opvoedondersteuning 0-4 jaar is extra opvoedondersteuning naast het reguliere aanbod van het CJG. Dit wordt afgebouwd en samen met Icare wordt een plan gemaakt hoe dit afgebouwd kan worden.
50. Subsidies kerkelijk jeugdwerk	0	-49	-49	-49	De subsidies op het kerkelijk jeugdwerk worden stopgezet. Hierover volgt zorgvuldige communicatie richting het kerkelijk jeugdwerk.
51. Subsidie stichting Stimenz	0	-40	-40	-40	Het subsidiebudget voor stichting Stimenz wordt met 10% verminderd. Samen met Stichting Stimenz wordt gewerkt aan een plan voor de invulling van de ombuiging per 2028.
52. Informatieplatforms	0	-30	-30	-30	Door het efficiënter inrichten van de informatievoorziening kan er van 4 digitale informatieplatforms teruggegaan worden naar één digitaal informatieplatform. De efficiencywinst is € 30.000.
53. Subsidie Centering Pregnancy	0	-22	-22	-22	De subsidie voor Centering Pregnancy wordt stopgezet. Samen met Icare wordt een plan gemaakt hoe de ombuiging geïmplementeerd kan worden.
54. Licenties Sociaal Financieel Trefpunt	-20	-20	-20	-20	De niet gebruikte licenties voor het Sociaal Financieel Trefpunt worden opgezegd en afgeschaft. Dat levert € 20.000 op.
55. Loonkostensubsidie	0	-20	-20	-20	Op dit moment wordt de loonkostensubsidie ook wel ingezet voor inwoners op grond van gemeentelijk re-integratiebeleid. Dit beleid wordt teruggebracht naar de wettelijke doelgroep.
56. Subsidiebudget stichting MEE	0	-15	-15	-15	Het subsidiebudget voor stichting MEE wordt met 10% verminderd. Samen met Stichting MEE wordt gewerkt aan een plan voor de invulling van de ombuiging per 2028.
57. Ouderenbeleid	0	-15	-15	-15	Het budget voor ouderenbeleid wordt versoerd met € 15.000. Het gaat om het verminderen van budget van niet wettelijk verplichte taken.
58. Subsidies speelgoedbank en voedselbank	0	-5	-10	-15	De subsidie aan de speelgoedbank en de voedselbank wordt gefaseerd stopgezet. Betrokken partijen worden tijdig geïnformeerd, zodat dit proces zorgvuldig kan verlopen.
59. Gastheerfunctie jeugd	-15	-15	-15	-15	De gastheerfunctie jeugd van de gemeente Oldebroek is ruim begroot. Dit wordt met € 15.000 versoerd.
60. Functie Justitieel Overleg Risicjongeren (JOR)	-11	-11	-11	-11	De functie Justitieel Overleg Risicjongeren (JOR) vervalt en het budget valt vrij.
61. Subsidie informele zorg	-7	-7	-7	-7	De subsidies op het gebied van informele zorg wordt afgeschaald met 10%. Samen met de partijen die dit betreffen, wordt gekeken hoe de ombuiging ingevuld wordt.

Ombuigingen programma Sociaal domein	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030	Tekstuele toelichting
Omschrijving (bedragen x € 1.000)					
62. Onderbrengen logopedie bij Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	-7	-7	-7	-7	Door logopedie te betalen uit het gelabelde Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) valt dit budget vrij in de gemeentelijke begroting.
63. Prenataal huisbezoek	0	-6	-6	-6	De financiering voor het prenataal huisbezoek wordt stopgezet. Samen met Icare wordt een plan gemaakt hoe de ombuiging geïmplementeerd kan worden.
64. Verwijsindex jeugd	-6	-6	-6	-6	Van de Verwijsindex wordt geen gebruik meer gemaakt. Daarom wordt dit stopgezet.
65. Huur loket Doe'th	-5	-5	-5	-5	De huur van Loket Doe'th is vervallen en het budget valt daarmee vrij.
Totaal ombuigingen programma Sociaal domein	-171	-1.359	-1.728	-1.733	

Correctie stelposten programma Sociaal domein

Op het programma Sociaal domein waren ter voorbereiding op de ombuigingen al stelposten opgenomen. Doordat deze in de begroting concreet zijn gemaakt, kunnen de stelposten gecorrigeerd worden.

Meicirculaire 2026

De middelen voor Participatie worden bijgesteld als gevolg van hogere kosten voor inwoners met een Wsw- of beschutwerkindindicatie. Hoewel hiervoor reeds budgetten in de begroting zijn opgenomen, groeien deze budgetten minder hard mee met de actuele ontwikkelingen en de daarmee samenhangende kosten. Daarnaast worden middelen ontvangen voor re-integratiedienstverlening specifiek gericht op jongeren.

Deze aanvullende kosten worden gedekt uit de aanvullende middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld in de Meicirculaire.

Indexaties

De budgetten voor salarissen, jeugdzorg en de Wet maatschappelijke opvang (Wmo) zijn geactualiseerd op basis van de verwachte prijs- en loonontwikkeling. Voor jeugdzorg en Wmo zijn de verschillen per jaar het gevolg van de specifieke indexatieafspraken en de wijze waarop deze binnen de verschillende subsidies en bijdragen doorwerken. Daarnaast zijn overige kleinere mutaties verwerkt:

Toelichting indexaties	Lasten 2027	Baten 2027	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Omschrijving (bedragen x € 1.000)						
Loonkosten	-72	4	-76	-74	-96	25
Jeugdzorg	992	0	992	1.516	1.563	1.578
Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	195	0	195	195	195	195
Overige mutaties (wijzigingen < € 100.000)	1		1	-67	-60	89
Totaal indexaties	1.116	4	1.112	1.570	1.602	1.887

Overige mutaties

De lasten voor groot onderhoud van welzijns- en multifunctionele accommodaties worden vanuit de onderhoudsvoorziening gedekt in plaats van vanuit de exploitatie. Hierdoor nemen de geraamde exploitatielasten af:

Overige mutaties	Lasten 2027	Baten 2027	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Omschrijving (bedragen x € 1.000)						
Groot onderhoudslasten welzijns- en multifunctionele accommodaties vanuit onderhoudsvoorziening i.p.v. exploitatie	-172	0	-172	-38	-664	-714
Eigen bijdragen voorzieningen Wmo	0	-119	119	0	0	0
Overige mutaties (wijzigingen < € 100.000)	90	9	81	53	82	78
Totaal overige mutaties	-82	-110	28	15	-582	-636

2.8 Programma 7. Volksgezondheid en milieu

2.8.1 Inleiding

Dit programma gaat over volksgezondheid en milieu. Bij volksgezondheid gaat het over een gezonde leefstijl, die zich uit in bewegen en het beperkt of niet gebruiken van genotsmiddelen. Daarnaast gaat het over de voorzieningen in de leefomgeving die bijdragen aan de volksgezondheid. Dat zijn de riolering, begraven en afvalinzameling. Ook de milieutaken kwaliteit van bodem, water en lucht en geluid dragen bij aan de volksgezondheid. Het laatste onderdeel van dit programma is duurzaamheid in de zin van klimaatbeleid.

Binnen dit programma werken we samen met de verbonden partijen Alliander N.V., Vitens N.V., Afvalsturing Friesland N.V., B.V. Noord-Veluwe (afvalverwerking), Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) Noord- en Oost Gelderland en Omgevingsdienst Veluwe. Binnen dit programma werken we samen met de verbonden partij Inclusief Groep N.V. In de paragraaf verbonden partijen vindt u meer informatie over alle verbonden partijen; in bijlage 5.3 bij deze begroting vindt u een overzicht van de overige samenwerkende partijen.

2.8.2 Toekomstige ontwikkelingen

Aandacht voor preventie en leefstijl

Gemeenten zullen steeds meer inzetten op preventie, bijvoorbeeld door inwoners te stimuleren gezonder te eten, meer te bewegen en mentale problemen eerder te signaleren. Ook wordt er meer aandacht besteed aan een gezonde leefomgeving, zoals voldoende groen, beweging en het tegengaan van eenzaamheid. Hierdoor verschuift de focus van het behandelen van gezondheidsproblemen naar het voorkomen ervan.

Klimaat en natuur

Het klimaat verandert. We krijgen steeds vaker te maken met droogte en hitte, maar tegelijkertijd ook met extreme buien. Dit beïnvloedt ons dagelijks leven. Daarom passen we onze leefomgeving aan en werken we aan het beperken van onze uitstoot van broeikasgassen. De natuur helpt ons hierbij; planten en bomen halen CO² uit de lucht en dragen bij aan klimaatadaptatie.

Omgevingsdienst

De Omgevingsdienst Veluwe en de omgevingsdienst Achterhoek werken aan een intensievere samenwerking met als perspectief een mogelijke fusie. Doel is een sterkere omgevingsdienst die ook in de toekomst kan blijven bijdragen aan een schone veilige, duurzame en gezonde leefomgeving.

Energietransitie en netcongestie

De overgang naar duurzame energie wordt geremd door netcongestie. Lokale invloed is beperkt en zit vooral in het laagspanningsnet, terwijl structurele oplossingen pas vanaf 2033 beschikbaar komen. Tegelijk vraagt dit om minder energieverbruik en andere keuzes in nieuwbouw.

2.8.3 Doelen en activiteiten per taakveld

Programma 7. Volksgezondheid en milieu is onderverdeeld in diverse taakvelden. Hieronder leest u per taakveld de doelen die wij nastreven en de activiteiten die we daarvoor willen uitvoeren.

7.1 Volksgezondheid

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen. De portefeuillehouder is wethouder L. Polinder.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

We zetten in op een gezonde leefstijl en mentale gezondheid van onze inwoners, met extra aandacht voor een gezonde en veilige start voor kinderen en jongeren. Door ongelijk te investeren

waar dat nodig is, willen we de kansengelijkheid vergroten en ervoor zorgen dat iedereen de mogelijkheid krijgt om gezond en volwaardig mee te doen.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- In 2027 realiseren we laagdrempelige ondersteuning voor inwoners met psychische klachten en versterken de mentale veerkracht in de wijk.
- We implementeren in 2027 een ketenaanpak Gezond Gewicht voor kinderen én volwassenen.
- We werken in 2027 verder aan programma's voor vitaal en waardig ouder worden.
- We hebben bij alle onderdelen extra aandacht voor inwoners die in gezondheidsachterstanden leven.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

7.2 Riolering

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van afvalwater en de waterhuishouding. De portefeuillehouder is wethouder L. Oosterloo.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Doel is een efficiënte afvoer van vervuild water naar de waterzuivering en het voorkomen van wateroverlast.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- We komen met voorstellen voor 100% kostendekkendheid van de riool- en waterzorgkosten.
- We stellen een water- en rioleringsprogramma 2028-2031 op.
- We verplaatsen rioolgemaal Industriestraat naar de andere kant van het Havenkanaal om terugkerende verstoppingen te verhelpen.
- We starten met de uitvoering herinrichting 't Harde fase 3 en Molenstraat. We leggen een nieuw regenwaterriool aan en treffen maatregelen om wateroverlast te voorkomen.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

7.3 Afval

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren alle gemeentelijke taken rondom de doelmatige inzameling, het scheiden en de verwerking van huishoudelijk afval. Het primaire uitgangspunt is een schone leefomgeving met maximale grondstoffenstromen tegen maatschappelijk verantwoorde kosten. De portefeuillehouder is wethouder L. Oosterloo.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

De doelen zijn een efficiënte inzameling en verwerking. Het optimaliseren van de logistieke routes en inzamelstructuren om de uitvoeringskosten laag te houden en de dienstverlening aan inwoners

te waarborgen. Daarnaast streven we naar hogere afvalscheiding en minder restafval. Het stimuleren van hergebruik door de hoeveelheid restafval per huishouden substantieel te verminderen en waardevolle grondstoffen beter te scheiden. In de derde plaats werken we aan financiële rechtvaardigheid en duurzaamheid. Het hanteren van het "de vervuiler betaalt"-principe om inwoners te belonen voor goed scheidingsgedrag.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- In 2027 komen we met voorstellen om te komen tot 100% kostendekkendheid van de afvalinzameling en verwerking.
- In 2027 presenteert het college concrete voorstellen voor de invoering van een gedifferentieerd tariefstelsel naar gewicht (diftar+) inclusief een communicatiecampagne om inwoners te informeren over de voordelen van afval scheiden en handige tips te geven om restafval te verminderen.
- Maatwerk en uitzonderingen: Bij de uitwerking van diftar+ en de kostendekkendheid wordt oog gehouden voor specifieke doelgroepen, zoals huishoudens met een medische indicatie en incontinentieafval om onbedoelde hardheid te voorkomen.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

7.4 Milieubeheer

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu (bodem, water, lucht, geluid) en in het kader van duurzaamheid. De portefeuillehouder milieubeheer is wethouder L. Oosterloo en de portefeuillehouder duurzaamheid is wethouder L. Polinder.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

De doelen van dit taakveld zijn allereerst een energietransitie gericht op energie besparen, duurzame opwek en een overgang naar aardgasvrij verwarmen. Verder werken we aan een duurzaam ingerichte leefomgeving die bestand is tegen klimaatverandering. Tot slot is een veilig, schoon en gezond leefmilieu het doel.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- De projecten en activiteiten op het gebied van duurzaamheid staan vastgelegd in het meerjarig Programma Duurzaamheid; een programma als uitwerking van de Omgevingsvisie. Het gaat hier om inspanningen op de thema's energietransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit, circulaire economie en samenwerking met betrokken partijen en inwoners.
- Het nieuwe Warmteprogramma "De volgende stap naar aardgasvrij" geeft richting aan de keuzes in de komende tien jaar van de warmtetransitie in de gemeente Elburg. Het geeft aan welke wijken wanneer aan de beurt zijn, welke warmteoplossingen per wijk kansrijk lijken en welke isolatiestappen bijdragen aan een toekomstbestendige warmtevoorziening. In dit programma staan de activiteiten voor de komende jaren om bestaande bouw geleidelijk aan aardgasvrij te maken.
- We werken met onze partners aan versterking van het laagspanningsnetwerk en aan het aanleggen van een nieuw onderstation in de gemeente.
- Milieuaspecten krijgen een meer directe plek in het omgevingsplan. Gestart in 2026 verwachten we hiervoor in 2027 de belangrijkste voorbereidende analyses klaar te

hebben. Belangrijk onderdeel hiervan is het vaststellen van een Basiskaart Geluidemissie. Dit doen we op het in 2026 ontwikkelde regionale verkeersmodel.

- We komen met voorstellen voor verduurzaming van ons gemeentelijk vastgoed.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken op het terrein van de lijkbezorging. De portefeuillehouder is wethouder L. Oosterloo.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Doel van dit taakveld is het voorkomen van ziekten door een juiste en respectvolle wijze van lijkbezorging en daarmee het uitvoeren van de wettelijke taken van het begraven.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- In 2027 komen we met een voorstel om te komen tot 85% kostendekkendheid van de begraafplaatsen.
- We breiden de begraafplaats Oostelijke Rondweg uit.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

2.8.4 Meerjarenbegroting per taakveld

Hieronder vindt u de opbouw van de baten en lasten per begrotingsjaar onder programma Volksgezondheid en Milieu, per taakveld.

Volksgezondheid en Milieu							
Bedragen x € 1.000		Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten							
7.1	Volksgezondheid	1.846	4.469	662	462	464	467
7.2	Riolering	1.596	1.803	1.804	1.552	1.651	1.757
7.3	Afval	2.167	2.934	2.747	2.561	2.671	2.808
7.4	Milieubeheer	2.001	2.650	2.263	1.960	2.017	2.067
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	575	645	701	699	723	729
Totaal Lasten		8.185	12.500	8.177	7.233	7.527	7.828
Baten							
7.1	Volksgezondheid	-1.613	-3.939	-265	-54	-54	-54
7.2	Riolering	-2.737	-3.175	-3.105	-3.062	-3.157	-3.254
7.3	Afval	-3.058	-3.203	-3.305	-3.413	-3.511	-3.646
7.4	Milieubeheer	-882	-845	0	-424	-424	-424
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-543	-554	-591	-981	-996	-1.011
Totaal Baten		-8.832	-11.717	-7.266	-7.934	-8.142	-8.388
Saldo van baten en lasten		-647	783	911	-701	-615	-560

Hieronder lichten we de grote verschillen tussen de jaarschijven toe voor de diverse taakvelden:

7.1 Volksgezondheid (lasten en baten)

De verschillende specifieke uitkeringen zorgen voor zowel hogere baten als lasten in 2026; specifieke uitkeringen hebben vrijwel altijd een incidenteel karakter.

7.3 Afval (lasten)

Door de invoering van gedifferentieerde tarieven (Diftar) wordt er minder afvalverwerking verwacht waardoor de kosten in de toekomst lager uitvallen dan in 2026 verwacht wordt.

7.2 Riolering (baten)

De hogere inkomsten in 2028 komen voort uit het voornemen om de kostendekkendheid van de rioolheffing naar 100% te verhogen.

7.3 Afval (baten)

De hogere inkomsten in 2028 komen voort uit het voornemen om de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing naar 100% te verhogen.

7.4 Milieubeheer (lasten en baten)

De verschillende specifieke uitkeringen zorgen voor zowel hogere baten als lasten in 2026; specifieke uitkeringen hebben vrijwel altijd een incidenteel karakter. De verminderde inkomsten in 2027 betreft een wijziging van de uitkering middels een specifieke uitkering naar de algemene uitkering waardoor de inkomsten op programma 0. Bestuur en ondersteuning worden verantwoord.

7.5 Begraafplaatsen en crematoria (baten)

De hogere inkomsten in 2028 komen voort uit het voornemen om de kostendekkendheid van de begraafrechten naar 85% te verhogen.

2.8.5 Opbouw meerjarenbegroting

Hieronder vindt u de opbouw van de baten en lasten per begrotingsjaar onder programma Volksgezondheid en Milieu, vanaf de voorgaande begroting tot aan de huidige begroting.

Programma Volksgezondheid en milieu	Lasten 2027	Baten 2027	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Omschrijving (bedragen x € 1.000)						
Primitief begroot in Meerjarenbegroting 2026-2029	7.750	7.694	56	-499	-631	-639
Effecten uit Najaarsrapportage 2025	224	214	10	10	10	10
Effecten uit Voorjaarsrapportage 2026	-4	0	-4	-5	-10	-10
Begroot na Voorjaarsrapportage 2026	7.970	7.908	62	-494	-631	-639
<i>Voorstellen Perspectiefnota 2026:</i>						
n.v.t.						
Begroot na Perspectiefnota 2026	7.970	7.908	62	-494	-631	-639
<i>Overige begrotingsmutaties:</i>						
Ombuigingen programma Volksgezondheid en milieu	-35	0	-35	-35	-35	-35
Meicirculaire 2026	353	-424	777	0		0
Indexaties	-75	0	-75	-81	-98	-45
Kapitaallasten	119	0	119	113	111	107
Overige mutaties	-155	-218	63	-204	38	52
Meerjarenbegroting 2027-2030	8.177	7.266	911	-701	-615	-560

Zoals is aangegeven in de tabel, zijn er in de Perspectiefnota 2026 geen posten opgenomen op dit programma.

Toelichting overige begrotingsmutaties

Hieronder vindt u een toelichting op de overige begrotingsmutaties die naast de financiële verwerking van de perspectiefnota tot wijzigingen van de meerjarige programmasaldi leiden.

Ombuigingen programma Volksgezondheid en milieu

Voorstellen voortkomend vanuit ombuigingen 2027-2030 zijn als volgt:

Ombuigingen programma Volksgezondheid en milieu	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030	Tekstuele toelichting
Omschrijving (bedragen x € 1.000)					
66. Dotatie reserve duurzaamheid	-35	-35	-35	-35	De dotatie aan de reserve duurzaamheid wordt stopgezet. Deze taak is inmiddels op een andere manier belegd.
Totaal ombuigingen programma Volksgezondheid en milieu	-35	-35	-35	-35	

Meicirculaire 2026

Vanuit de Meicirculaire zijn er middelen beschikbaar gesteld voor de regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE). Deze inkomsten zijn geland op programma Bestuur en ondersteuning. De lasten worden op programma Volksgezondheid en milieu geraamd.

Indexaties

Indexaties hebben betrekking op salarissen van de organisatie.

Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn bijgesteld op basis van de actuele investeringsplanning en de daarmee samenhangende afschrijvings- en rentelasten. De wijzigingen in de fasering en omvang van

investeringen leiden tot een bijstelling van de geraamde kapitaallasten in de verschillende jaarschijven.

Overige mutaties

De overige mutaties op dit programma hebben met name betrekking op een bijstelling van de lasten en baten voor afval, riolering en begraven. Deze lasten en baten worden verrekend met diverse reserves en voorzieningen en hebben daarmee per saldo geen effect op de begrotingsruimte. Op programma 0. Bestuur en ondersteuning zijn de reservemutaties begroot.

2.9 Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

2.9.1 Inleiding

Dit programma gaat over de volkshuisvesting. Het gaat om de juiste woning, voor de juiste persoon op het juiste moment en de juiste plaats. Ruimtelijke projecten dragen daaraan bij, evenals grondbeleid. Ruimtelijke projecten gaan niet alleen over woningbouw. Het gaat over de inrichting van het gehele gemeentelijk grondgebied. Inclusief bedrijventerreinen, landschap, natuur, gemeenschappelijke voorzieningen. De Omgevingswet met haar instrumenten staat daarin centraal.

Binnen dit programma werken we samen met de verbonden partijen Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Noord-Oost Gelderland, Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG) en Omgevingsdienst Veluwe. In de paragraaf verbonden partijen vindt u meer informatie over alle verbonden partijen; in bijlage 5.3 bij deze begroting vindt u een overzicht van de overige samenwerkende partijen.

2.9.2 Toekomstige ontwikkelingen

Demografie

De bevolking vergrijst. Deze demografische verschuiving heeft gevolgen voor wonen, voorzieningen en zorg, mede door sterke groei van het aantal kleinere huishoudens. Deze demografische ontwikkeling is in de gemeente Elburg versneld zichtbaar ten opzichte van veel andere gemeenten in Nederland. Daarnaast zal de bevolking van Elburg stijgen als gevolg van onze woningbouwambitie. Dat heeft gevolgen voor het benodigde aantal voorzieningen.

Stikstof

De natuur onder druk door de hoge stikstofbelasting. Dit kan conflicteren met opgaven als woningbouw, bedrijvigheid en landbouw. Via de Gelderse Aanpak Veluwe werken we toe naar stikstofreductie, natuurherstel en het mogelijk maken van woningbouw en bedrijvigheid

Klimaat en netcongestie

Klimaatadaptatie en netcongestie hebben grote invloed op de woningbouw, bedrijvigheid en landbouw. Zie hiervoor programma 7. Volksgezondheid en milieu.

2.9.3 Doelen en activiteiten per taakveld

Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing is onderverdeeld in diverse taakvelden. Hieronder leest u per taakveld de doelen die wij nastreven en de activiteiten die we daarvoor willen uitvoeren.

8.1 Ruimte en leefomgeving

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren alle activiteiten die vallen onder de Omgevingswet en haar instrumenten. De portefeuillehouder is wethouder L. Polinder.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Met dit taakveld beogen we een goede invulling van de leefomgeving en een veelzijdig buitengebied waar ruimte is voor de agrarische sector.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- De komende jaren werken we aan het omzetten van onze bestemmingsplannen naar een omgevingsplan.
- We implementeren de instrumenten van de Omgevingswet in werkprocessen en bekijken daarbij hoe we tot verdere vereenvoudiging van regelgeving kunnen komen.

- We werken aan een Programma Landelijk Gebied dat, in samenhang met de Aanpak Veluwe, richting geeft aan de toekomstige inrichting van het buitengebied en aan het behoud van een toekomstbestendige agrarische sector.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren de activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitaties. De portefeuillehouder is wethouder P. Gaynor.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

Het doel van dit taakveld is zoveel mogelijk grip houden op de planvorming en de bouwgrondexploitatie door het voeren van bij voorkeur actief grondbeleid. Waar geen actief grondbeleid kan, houden we zoveel mogelijk regie door inzet van het juiste grondbeleid instrumentarium om de kosten te verhalen en locatie-eisen te kunnen stellen.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- Gronden aankopen, bouw- en woonrijp maken en vervolgens uitgeven van bouwrijpe gronden.
- Inzet van het gemeentelijk voorkeursrecht en zo nodig onteigening.
- Regie houden door de inzet van kostenverhaalregels en het stellen van locatie eisen binnen de wettelijke kaders.

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

8.3 Wonen en bouwen

Omschrijving

Tot dit taakveld behoren gebiedsontwikkeling, woningvoorraadbeheer en huisvestingsvoorzieningen. De portefeuillehouder is wethouder L. Polinder.

Doel van het taakveld (wat willen we bereiken?)

We streven naar de juiste woning voor iedereen, op het juiste moment, op de juiste plek. We zorgen voor passende huisvesting voor ouderen en aandachtsgroepen, in samenhang met zorg en ondersteuning.

Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

- We bouwen tot 2040 1800 woningen verspreid over alle kernen en voor alle doelgroepen.
- We sturen bij woningbouw op voldoende sociale huur, middenhuur en betaalbare koop, overeenkomstig de geldende afspraken uit de Woondeal.
- We bouwen flexwoningen voor starters en statushouders
- We verruimen binnen de kaders van de Omgevingsvisie de mogelijkheden voor wonen in het buitengebied op bestaande erven en in bestaande bebouwing in het buitengebied.

- We stellen het Programma Volkshuisvesting vast, waarin we de woningbouwopgave, betaalbaarheid, ouderenhuisvesting, aandachtsgroepen en de samenhang tussen wonen, zorg en ondersteuning uitwerken.
- We doen in Noord-Veluwe verband onderzoek naar de mogelijkheden voor netbewust bouwen.
- We zetten extra capaciteit in op onze taken op het gebied van asielopvang, opvang van ontheemden uit de Oekraïne en de huisvesting van statushouders (perspectiefnota 1 juli 2026).

Indicatoren

De voor de wet verplicht op te nemen beleidsindicatoren zijn vermeld in de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting. Indicatoren om de voortgang en effectiviteit van de doelen en activiteiten op dit taakveld en andere taakvelden te meten worden uitgewerkt in het collegeprogramma en krijgen een plek in de volgende meerjarenbegroting.

2.9.4 Meerjarenbegroting per taakveld

Hieronder vindt u de opbouw van de baten en lasten per begrotingsjaar onder programma Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke Vernieuwing, per taakveld.

Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke Vernieuwing							
Bedragen x € 1.000		Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten							
8.1	Ruimte en leefomgeving	1.667	1.406	1.384	1.231	1.272	1.137
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	245	806	254	254	254	254
8.3	Wonen en bouwen	2.447	1.793	1.812	1.865	1.909	1.952
Totaal Lasten		4.359	4.004	3.450	3.351	3.434	3.343
Baten							
8.1	Ruimte en leefomgeving	-44	0	0	0	0	0
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-927	-282	-261	-347	-117	0
8.3	Wonen en bouwen	-1.209	-945	-1.216	-1.233	-1.239	-1.246
Totaal Baten		-2.180	-1.227	-1.477	-1.580	-1.356	-1.246
Saldo van baten en lasten		2.180	2.778	1.973	1.771	2.078	2.097

Hieronder lichten we de grote verschillen tussen de jaarschijven toe voor de diverse taakvelden:

8.1 Ruimte en leefomgeving (lasten)

De implementatie van de Omgevingswet en de verdere ontwikkeling van het omgevingsplan leiden in 2026 en 2027 tot hogere lasten.

8.2 Grondexploitaties niet-bedrijventerreinen (lasten)

De geraamde lasten van € 806.000 in 2026 hebben betrekking op de grondexploitatie van de niet-bedrijventerreinen. Het gaat hierbij om salaris- en overheadkosten die we vanaf 2027 voor een groot deel kunnen doorbelasten aan de grondexploitaties. Dit leidt tot een voordeel in de lasten voor 2027 ten opzichte van 2026.

8.2 Grondexploitaties niet-bedrijventerreinen (baten)

De geraamde winstnemingen op niet-bedrijventerreinen verschillen van jaar tot jaar. Deze winstnemingen worden volledig verrekend met de reserve bouwgrondexploitatie (op programma Bestuur en Ondersteuning).

8.3 Wonen en bouwen (baten)

Vanaf 2027 wordt een hoger aantal omgevingsvergunningen verwacht, waardoor de geraamde inkomsten toenemen.

2.9.5 Opbouw meerjarenbegroting

Hieronder vindt u de opbouw van de baten en lasten per begrotingsjaar onder programma Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke Vernieuwing, vanaf de voorgaande begroting tot aan de huidige begroting.

Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Lasten 2027	Baten 2027	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Omschrijving (bedragen x € 1.000)						
Primitief begroot in Meerjarenbegroting 2026-2029	3.835	1.016	2.819	2.547	3.057	3.057
Effecten uit Najaarsrapportage 2025			0	0	0	0
Effecten uit Voorjaarsrapportage 2026	50	0	50	50	50	50
Begroot na Voorjaarsrapportage 2026	3.885	1.016	2.869	2.597	3.107	3.107
<i>Voorstellen Perspectiefnota 2026:</i>						
Ontwikkeling opvang doelgroepen (taakveld 8.3)	110	0	110	110	110	110
Begroot na Perspectiefnota 2026	3.995	1.016	2.979	2.707	3.217	3.217
<i>Overige begrotingsmutaties:</i>						
Ombuigingen programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	0	0	0	-201	-201	-201
Vastgestelde begrotingswijzigingen	0	230	-230	-60	-115	0
Indexaties	42	0	42	39	16	114
Kapitaallasten	72	0	72	62	68	73
Overige mutaties	-659	231	-890	-776	-907	-1.106
Meerjarenbegroting 2027-2030	3.450	1.477	1.973	1.771	2.078	2.097

Voor een toelichting op de post uit de Perspectiefnota 2026 verwijzen we u naar de doelen en activiteiten per taakveld van dit programma. Zoals in de tabel is aangegeven, wordt de opgenomen post verantwoord onder taakveld 8.3 Wonen en bouwen.

Toelichting overige begrotingsmutaties

Hieronder vindt u een toelichting op de overige begrotingsmutaties die naast de financiële verwerking van de perspectiefnota tot wijzigingen van de meerjarige programmasaldi leiden.

Ombuigingen programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Voorstellen voortkomend vanuit ombuigingen 2027-2030 zijn als volgt:

Ombuigingen programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030	Tekstuele toelichting
Omschrijving (bedragen x € 1.000)					
67. Omgevingsplan	0	-170	-170	-170	Het structurele budget voor omgevingsplannen wordt omgebogen naar incidenteel projectbudget.
68. Bestemmingsplannen (overig)	0	-25	-25	-25	Het budget diverse goederen en diensten wordt versoberd met € 25.000.
69. Subsidie Gewoon Gemaak	0	-6	-6	-6	De subsidieregeling Gewoon Gemaak wordt stopgezet.
Totaal ombuigingen programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	0	-201	-201	-201	

Vastgestelde begrotingswijzigingen

Betreft wijzigingen als gevolg van de door de raad vastgestelde begrotingswijziging voor grondexploitatie Gerichtenweg. De begrote winstnemingen zijn begroot op dit taakveld.

Indexaties

Indexaties hebben betrekking op salarissen van de organisatie.

Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn bijgesteld op basis van de actuele investeringsplanning en de daarmee samenhangende afschrijvings- en rentelasten. De wijzigingen in de fasering en omvang van investeringen leiden tot een bijstelling van de geraamde kapitaallasten in de verschillende jaarschijven.

Overige mutaties:

De overige mutaties op dit programma zijn als volgt:

Overige mutaties	Lasten 2027	Baten 2027	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Omschrijving (bedragen x € 1.000)						
Herziene winstnemingen grondexploitatie en doorbelastingen van salaris- en overheadkosten	-659	31	-690	-569	-694	-596
Bijstelling legesinkomsten	0	200	-200	-207	-213	-220
Budget Omgevingsplan tot en met 2029	0	0	0	0	0	-175
Overige mutaties (wijzigingen < € 100.000)	0	0	0	0	0	-115
Totaal overige mutaties	-659	231	-890	-776	-907	-1.106

Herziene winstnemingen grondexploitatie en doorbelasting van salaris- en overheadkosten

De geraamde winstnemingen op grondexploitatie voor woningbouwprojecten en de doorbelasting van salaris- en overheadkosten zijn geactualiseerd op basis van de meest recente inzichten. Dit leidt tot een bijstelling van het resultaat. De winstnemingen worden verrekend met de reserve bouwgrondexploitatie en hebben daarmee per saldo geen effect op het begrotingssaldo.

Bijstelling legesinkomsten

De legesinkomsten zijn opnieuw beoordeeld en met name op omgevingsvergunningen lijken de hogere aantallen verstrekte omgevingsvergunningen in de afgelopen jaren een structureel beeld te geven. De legesinkomsten zijn meerjarig met € 200.000 bijgesteld.

Budget Omgevingsplan tot en met 2029

Het budget Omgevingsplan uit de Perspectiefnota 2025 was administratief structureel doorgetrokken, dus ook voor 2030. Echter is bij de aanvraag van het budget uitgegaan voor een doorloop tot 2029. 2030 is daarom gecorrigeerd en dit geeft een voordeel.

3. Beleidsbegroting - de paragrafen

3.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing

3.1.1 Inleiding

Om inzicht te verschaffen in de financiële gezondheid en veerkracht van de gemeente bepaalt artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dat in de paragraaf weerstandvermogen in de begroting een relatie wordt gelegd tussen de gemeentelijke weerstandscapaciteit en de risico's. In dit hoofdstuk leggen we eerst een aantal begrippen uit. Daarna passen we deze begrippen toe op de situatie van de gemeente Elburg. Hieruit blijkt dat het weerstandvermogen van de gemeente Elburg gezond is. De weerstandscapaciteit is in het Besluit begroting en verantwoording (BBV) omschreven als "de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken". De mate waarin de beschikbare weerstandscapaciteit schade en verliezen als gevolg van risico's kan opvangen, geeft een indruk van de financiële positie van de gemeente.

Het weerstandvermogen wordt vertaald in ratio's waarbij de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald. Bij de beoordeling van deze ratio's wordt onderstaande tabel gehanteerd. Deze waarderingstabel is opgesteld door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement en de Universiteit Twente:

Ratio	Betekenis
$\geq 2,0$	Uitstekend
$1,4 < 2,0$	Ruim voldoende
$1,0 < 1,4$	Voldoende
$0,8 < 1,0$	Matig
$0,6 < 0,8$	Onvoldoende
$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Het uitgangspunt is dat een ratio van 1 de minimale omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit moet zijn. Dat betekent dat het weerstandvermogen minimaal gelijk moet zijn aan de risico's.

3.1.2 Weerstandscapaciteit

Bij de bepaling van de weerstandscapaciteit, het vermogen van een gemeente om financiële risico's op te kunnen vangen, maken we onderscheid tussen incidentele weerstandscapaciteit en structurele weerstandscapaciteit.

Structurele weerstandscapaciteit is het vermogen om structurele tegenvallers in de begroting op te vangen zonder de uitvoering van bestaande taken in gevaar te brengen, terwijl incidentele weerstandscapaciteit het vermogen is om eenmalige tegenvallers te dekken.

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit:

1. Budget voor onvoorziene uitgaven structureel.
2. Ongebruikte belastingcapaciteit.

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit:

3. Het vrije deel van de algemene reserve
4. Budget voor onvoorzienbare uitgaven incidenteel.

Wat niet wordt meegenomen zijn de stille reserves en de bestemmingsreserves.

Stille reserves worden gevormd door bezittingen die wel aanwezig zijn maar waarvan de waarde niet uit de balans blijkt. Een algemeen kenmerk is dat men er niet direct over kan beschikken. Om deze reden worden de stille reserves niet tot de beschikbare weerstandscapaciteit gerekend.

Het is mogelijk om bestemmingsreserves zoals de bestemmingsreserve Sociaal Domein in te zetten voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit, afhankelijk van onder meer de concreetheid van de bestemming en de concreetheid van verplichtingen. Deze bestemmingsreserves worden niet meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit ook al is de bestemmingsreserve Sociaal Domein ingesteld om risico's in het sociaal domein af te dekken.

3.1.3 Opbouw weerstandscapaciteit gemeente Elburg

1. Budget voor onvoorziene uitgaven structureel

Bij de bepaling van de ruimte in de begroting wordt uitgegaan van de opgestelde MPB 2027-2030.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroot
Stelpost onvoorzien structureel	10
Stelpost begrotingsruimte	0
Structurele ruimte in de begroting	10

2. Ongebruikte belastingcapaciteit

Onze gemeente kan extra middelen genereren door belastingen te verhogen en heffingen meer kostendekkend te maken, in zoverre daarvoor nog mogelijkheden bestaan.

De ongebruikte belastingcapaciteit is het positieve verschil in opbrengst tussen de gemeentelijke OZB-tarieven en de OZB-tarieven bij toepassing van artikel 12 van de Gemeentewet.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Totaal areaal	Tarief artikel 12	Begroott
Redelijk peil onroerendezaakbelasting (OZB)	5.682.256	0,1595%	9.063
OZB-opbrengst Elburg			6.497
Onbenutte belastingcapaciteit (OZB)			2.566

In de gemeente Elburg geldt het beleid dat in principe de kosten van dienstverlening voor 100% verhaald worden op de aanvrager. Alleen ten aanzien van de begraafrechten worden de kosten voor 85% in rekening gebracht. Hier is theoretisch dus sprake van een structurele onbenutte ruimte in de begroting.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroot
Kosten begraven	1.110
Opbrengsten begraafrechten	-591
Onbenutte belastingcapaciteit (begraafrechten)	519

3. Het vrije deel van de algemene reserves

We kennen twee algemene reserves met een vrij besteedbaar saldo: De algemene reserve en de algemene reserve bouwgrondexploitatie.

De doelstelling van de algemene reserve is het tijdelijk opvangen van negatieve exploitatieresultaten en van onvoorziene ontwikkelingen waarvoor geen voorziening is getroffen.

De reserve bouwgrondexploitatie heeft een bufferfunctie specifiek voor de grondexploitaties en maakt als zodanig eveneens onderdeel uit van de gemeentelijke weerstandscapaciteit. In de bepaling van de weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt tussen de 'algemene dienst' en de 'bouwgrondexploitatie'. Daarbij is niet gezegd dat tegenvallers onderling niet gecompenseerd zouden kunnen worden. Formeel is er immers sprake van één gemeente.

Beschrijving (bedragen x € 1000)	Algemene reserve	Bouwgrond reserve
Stand reserve per 01-01-2027	25.056	4.769
Claim op reserve	2.915	517
Vrije ruimte per reserve	22.141	4.252
Totaal:	26.393	

4. Budget voor onvoorzienbare uitgaven incidenteel

De totale incidentele ruimte in de begroting van 2026 bedraagt:

Budget voor onvoorzienbare uitgaven incidenteel (bedragen x € 1000)	Bedrag	
Incidentele ruimte in de begroting	0	
Vrije ruimte algemene reserves	22.141	
	22.141	Incidenteel

Met onderstaande berekeningen wordt de beschikbare weerstandscapaciteit om structurele gevolgen van risico's op te vangen als volgt:

Weerstandscapaciteit structureel (bedragen x € 1000)	Bedrag	
Structurele onvoorzien in de begroting	10	
Onbenutte belastingcapaciteit (OZB)	2.566	
Onbenutte belastingcapaciteit (begraafrechten)	519	
	3.095	Structureel

3.1.4 Risico's en risicomanagement

Tegenover de hierboven geïnventariseerde weerstandscapaciteit staan de risico's die de gemeente loopt. Deze risico's zijn van uiteenlopende aard en hangen samen met gemeente specifieke factoren. Het managen van deze risico's wordt risicomanagement genoemd. Risicomanagement is het proces van periodiek identificeren, analyseren, kwantificeren en beheersen van risico's. Met als doel de negatieve gevolgen te minimaliseren.

Teneinde het benodigde weerstandsvermogen te bepalen, worden risico's zoveel mogelijk gekwantificeerd en dus in geld uitgedrukt. Dit doen we door de kans en financiële gevolg van elk risico te bepalen.

Het kwantificeren van risico's vindt periodiek plaats. Tweemaal per jaar wordt in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de begroting en de jaarrekening de incidentele en structurele risico's berekend. Bedragen beneden de EUR 25.000 worden daarbij niet meegenomen.

3.1.5 Risico-inventarisatie

Uitgangspunt bij het bepalen van de risico's is het gegeven dat de gebeurtenissen nooit allemaal tegelijk en volledig zullen optreden.

De risico's worden ingedeeld in algemene en specifieke risico's.

Algemene risico's zijn niet direct te kwantificeren. Het geheel van algemene risico's geeft wel aanleiding voor het vormen of in standhouden van een minimaal algemeen weerstandsvermogen. We houden daarvoor 2% van de totale uitgaven (exclusief stortingen in de reserves) aan als risicobedrag.

Deze algemene risico's zijn onder meer:

- Prijsstijgingen als gevolg van mondiale oorzaken en onzekerheden;
- Onzekerheden in de ontwikkeling van het gemeentefonds (o.a. de financiering van de uitvoering van de Hervormingsagenda) als gevolg van onder meer de huidige politieke situatie;
- Krapte op de arbeidsmarkt waardoor we taken (deels) niet kunnen uitvoeren of duurder personeel moeten inhuren;
- Vertraging in projecten door de landelijke ontwikkelingen rondom stikstof en netcongestie.

Specifieke risico's zijn te kwantificeren door het gevolg (impact/ omvang bedrag) en de daarbij behorende kans (verwachting dat het risico zich voordoet/ risicoprofiel) te vermenigvuldigen. Het risicoprofiel vertaalt zich in een bandbreedte van 0% tot en met 80 %. Geïnventariseerde risico's worden op basis van kennis en ervaring ingeschaald binnen deze bandbreedte.

Omschrijving (bedragen x € 1000)	Grondslag risico	Risicoprofiel	Benodigde capaciteit	Eventuele opmerkingen
Algemene risico's				
Algemene risico's	88.341	2%	1.767	2% van de totale lasten (ex. reservemutaties) op begrotingsbasis
Financiële risico's				
Garantie geldleningen woningen particulier	102	5%	5	Er komen geen nieuwe garanties bij zodat het risico jaarlijks afneemt.
Garantie geldleningen met publiek belang	300	5%	15	Dit betreft garanties aan overige stichtingen/bedrijven.
Verstrekte geldleningen met publiek belang	915	5%	46	Aan verenigingen en stichtingen zijn geldleningen verstrekt voor het realiseren van nieuw- en verbouw van (sport-) accommodaties.
Organisatorische risico's				
Jeugdhulp	1.500	50%	750	De Jeugdwet is een opneemenderegeling. Het aantal mensen dat ondersteuning nodig heeft, kan toenemen. Wij hebben de plicht inwoners te ondersteunen. Een overschrijding van het budget in de begroting is geen reden om deze ondersteuning niet te bieden. Als meer jeugdhulp nodig is, stijgen de kosten. Wij werken aan maatregelen om de stijging van de kosten te beheersen en zo mogelijk kosten te verlagen.
WMO	500	50%	250	De WMO is een opneemenderegeling. Het aantal mensen dat ondersteuning nodig heeft, kan toenemen. Wij hebben de plicht inwoners te ondersteunen. Een overschrijding van het budget in de begroting is geen reden om deze ondersteuning niet te bieden. Als meer ondersteuning of maatwerkvoorzieningen nodig zijn, stijgen de kosten. Wij werken aan maatregelen om de stijging van de kosten te beheersen en zo mogelijk kosten te verlagen.
Spreidingswet / migratie	1.000	60%	600	We hebben, net als de landelijke problematiek, een woningtekort waardoor we momenteel niet kunnen voldoen aan de taakstelling huisvesting statushouders die wordt opgelegd door het Rijk. Daarnaast is de Spreidingswet van kracht en worden we als gemeente gevraagd bij te dragen aan het asielvraagstuk. Ook de opvang van groepen mensen uit andere landen, bijvoorbeeld ontheemden uit Oekraïne, als gevolg van een dreiging of conflict, heeft naast consequenties voor voorzieningen zoals gezondheidszorg, huisvesting en onderwijs ook financiële risico's. Financiële en bekostigingsregelingen vanuit het Rijk zijn nog regelmatig onduidelijk of onzeker.
Stikstof	220	50%	110	De landelijke en provinciale ontwikkelingen rondom stikstof hebben impact in onze gemeente. Onder de noemer Aanpak Veluwe zal in de komende jaren ook onze inzet worden gevraagd in menskracht en middelen. Doel is natuurherstel, een vitaal landelijk gebied en het hervatten van vergunningverlening.
Verbonden partijen Inclusief Groep	Nb	60%	Nb	In de afgelopen jaren is er onderzoek gedaan naar een toekomstbestendige invulling van Inclusief Groep. Dit mede door financiële resultaten van Inclusief Groep in afgelopen jaren. Eventuele negatieve bedrijfsresultaten of aanvullende onderzoeken kunnen naar verwachting voorlopig nog gedekt worden uit het vermogen van de Inclusief Groep zelf. Op termijn kan dit echter ook aanvullingen vragen vanuit gemeenten. Er loopt een onderzoek naar de wijze waarop we het beste kunnen samenwerken met de IG.
Totaal risico's algemene dienst	92.878		3.543	
Grondexploitatie complexen	3.940	div.	2.044	Dit is het risicobedrag o.b.v. risicokaarten per complex en de mogelijke gevolgen van de marktwaardetoets.
Totaal risico's grondexploitaties	3.940		2.044	

3.1.6 Conclusie beschikbare weerstandscapaciteit ten opzichte van risico's

Omschrijving (bedragen x € 1.000)		Beschikbare weerstandscapaciteit	Benodigde weerstandscapaciteit	Ratio
Algemene dienst	Incidenteel	22.141	3.543	6,25
Grondexploitaties	Incidenteel	4.252	2.044	2,08
Totale incidentele capaciteiten en ratio		26.393	5.587	4,72

Het weerstandsvermogen algemene dienst en het weerstandsvermogen bouwgrondexploitatie vormen voor de gemeente in de praktijk uiteindelijk één geheel. Wanneer beide ratio's worden samengevoegd komt de ratio uit op 4,47, wat uitstekend is om de gekwantificeerde risico's op te vangen.

De beschikbare weerstandscapaciteit is in dezen een noodzakelijke buffer om mogelijke financiële nadelen op te kunnen vangen. Bij de Nota reserves en voorzieningen 2025 is besloten om in de algemene reserve en reserve bouwgrondexploitatie een minimumbedrag aan te houden welke gelijk staat aan de benodigde weerstandscapaciteit ter dekking van de aangegeven risico's. De reserve bouwgrondexploitatie kent een maximum van € 5.000.000.

De beschikbare weerstandscapaciteit is in deze een noodzakelijke buffer om mogelijke financiële nadelen op te kunnen vangen. Bovenstaande berekening betreft een momentopname. Bij een goedwerkende beheersorganisatie hoeven er geen problemen te ontstaan. Uiteindelijk kan de gemeente maatregelen treffen als risico's zich daadwerkelijk voordoen.

3.1.7 Financiële kengetallen

De onderstaande 10 kengetallen worden in één overzicht gepresenteerd. Bij de presentatie is eveneens de normering per categorie weergegeven (conform provinciale toezichthouder). Op basis van de signaleringswaarden van de provincie en eigen signaleringswaarden is waar te nemen dat de risico's voornamelijk verband houden met het toenemende vreemd vermogen. Dit is te relateren aan de grote investeringen die gepland staan. Over het algemeen kan worden gesteld, dat de categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest. Daarnaast is op te merken dat de structurele exploitatieruimte negatief is, door het inzetten van de algemene reserve als structurele dekking is dit mogelijk.

Overzicht

Kengetal	Werkelijk	Meerjarenbegroting					Risicoklasse		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	A	B	C
Netto schuldquote	11%	88%	88%	87%	88%	84%	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd	6%	78%	79%	78%	79%	76%	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	69%	39%	37%	38%	38%	38%	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	-1%	-3%	-2%	0%	0%	0%	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	4%	-5%	-1%	7%	4%	4%	>0%	0%	<0%
Belastingcapaciteit	93%	89%	88%	92%	92%	93%	<95%	95-105%	>105%
Woonlasten (COELO rangnummer)	112	112	72	72	72	72	<100	100-300	>300
Weerstandsratio (incidenteel)	5,5	6,7	6,3	5,6	5,6	5,6	>1,5	1,0-1,5	<1,0
Liquiditeit	0,8	0,3	0,6	0,6	0,6	0,6	>1,5	1,0-1,5	<1,0
Netto schuld per inwoner (in €)	157	3.077	3.032	3.181	3.094	3.037	<1.500	1.500-2.000	>2.000

Toelichting

Kengetallen	Omschrijving
Netto schuldquote	De totale schulden afgezet tegen de totale baten
Netto schuldquote gecorrigeerd	De totale schulden exclusief doorgeleende gelden afgezet tegen de totale baten
Solvabiliteitsratio	Het eigen vermogen (reserves) afgezet tegen het totale vermogen
Grondexploitatie	De waarde van de grond ten opzichte van de totale baten
Structurele exploitatieruimte	Het structurele exploitatiesaldo vergeleken met de totale baten
Belastingcapaciteit	De hoogte van de belastingopbrengst ten opzichte van het landelijke gemiddelde
Woonlasten (COELO rangnummer)	Rangnummer woonlasten voor huishoudens (OZB, riool, afval)
Weerstandsratio (incidenteel)	Het vermogen om incidentele financiële tegenvallers op te kunnen vangen
Liquiditeit	Het vermogen om structurele financiële tegenvallers op te kunnen vangen
Netto schuld per inwoner (in €)	Verhouding korte schulden ten opzichte van de aanwezige liquide middelen
Netto schuld per inwoner	De totale netto schuld gedeeld door het aantal inwoners

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

3.2.1 Inleiding

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft een dwarsdoorsnede van de begroting. Uitgaven voor onderhoud kunnen op diverse programma's voorkomen. Voor onderhoud van kapitaalgoederen gaat een substantieel deel van de middelen van de begroting om. In deze paragraaf wordt het beleidskader omtrent het onderhoud van de kapitaalgoederen weergegeven. Het gewenste onderhoudsniveau komt hierin tot uitdrukking.

Het beleid van de gemeente Elburg voor het onderhoud van kapitaalgoederen is vastgelegd in de volgende nota's en verordeningen:

Beheerplan	Geldend voor	Vastgesteld op
Beleidsplan Openbare Ruimte	2023 e.v.	December 2022
Beleidsplan Riolering en Water	2021-2030	27-9-2021
Beheerplan Onderhoud Gebouwen	2021-2030	Geactualiseerd: 2025
Beheerplan Haven (2021 vrijgevallen)	2026 e.v.	Planning: 4e kwartaal 2026/1e 2027

3.2.2 Wegen

Algemeen

Regulier onderhoud en reconstructies van wegen worden nu geraamd in de exploitatie en verevend met de bestemmingsreserve openbare ruimte. Hierdoor is de dekking van het toekomstig wegenonderhoud zeker gesteld. De uitvoering zal plaatsvinden aan de hand van de jaarlijkse inspectie op basis van de in het beheerplan Openbare Ruimte opgenomen uitgangspunten. Er is sprake van verschillende categorieën wegen die ieder een eigen normering qua kwaliteitsniveau kennen. De investeringskredieten voor wegen verlopen via het meerjareninvesteringsplan (MIP).

Werkzaamheden

Naast het reguliere jaarlijks terugkerend klein onderhoud aan wegen, bermen en wegmeubilair worden de werkzaamheden in het kader van groot onderhoud bepaald en uitgevoerd aan de hand van de visuele inspecties.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Gemeentepersoneel	1.101	1.148	1.192	1.237
Goederen en diensten	1.321	1.333	1.326	1.318
Rente en afschrijving	494	519	568	590
Reserves	-724	53	5	-16
Exploitatie	2.192	3.053	3.091	3.129
Vervanging wegen	582	1.207	611	807
Investerings	582	1.207	611	807

3.2.3 Openbare verlichting

Algemeen

Openbare verlichting dient het veiligheidsaspect op zowel verkeerstechnisch terrein als op het terrein van de sociale veiligheid. Gewerkt wordt met een voortschrijdend beheerplan openbare verlichting. Gebaseerd op het beheerplan vindt jaarlijks ten laste van de exploitatie een storting in de reserve openbare ruimte plaats. De geplande vervangingsinvesteringen in armaturen en lichtmasten worden uit de bestemmingsreserve openbare ruimte gedekt. Deze investeringen verlopen via de meerjarige investeringsplanning (MIP). Voor elektra, regulier onderhoud en reparaties worden jaarlijks budgetten in de begroting opgenomen.

Voor het verkeerstechnisch veiligheidsaspect wordt met name het kwaliteitsniveau zoals bepaald door de landelijke normen van het NSVV (Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde) aangehouden. Deze normen zijn verschillend per categorie weg, gebied en functie. Inzake het aspect sociale veiligheid geldt lokaal beleid.

Bij nieuw- en herinrichtingswerken worden armaturen voorzien van LED verlichting.

Werkzaamheden

Hoewel planmatig wordt gewerkt, vindt als toetsing vooraf een visuele inspectie plaats. Indien mogelijk worden investeringen uitgesteld. In het kader van het beheerplan openbare ruimte is een plan van aanpak opgesteld hoe het binnen het huidige budget mogelijk is versneld energiezuinige verlichting aan te brengen. Volgens planning zullen in 2027 alle traditionele armaturen vervangen zijn door LED.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Goederen en diensten	12	12	12	12
Rente en afschrijving	92	94	97	100
Energie en onderhoud	135	138	138	138
Reserve	-20	-23	-25	-29
Exploitatie	219	221	222	221
Vervanging lichtmasten	80	81	94	70
Investeringen	80	81	94	70

3.2.4 Riolering

Algemeen

Voor verwijdering van afvalwater uit de woonomgeving is riolering een onmisbare voorziening. Riolering beschermt de volksgezondheid en het milieu. De inzameling en transport van afvalwater is een wettelijke gemeentetaak. Onderhoud en vervanging van bestaande riolering en aanleg van nieuwe riolering is gebaseerd op het beleidsplan Riolering en Water welke in samenwerking met de gemeente Nunspeet, Oldebroek, Hattem en het waterschap is opgesteld.

De nadruk komt steeds meer te liggen op het veranderde klimaat. De winters worden natter en regenbuien in de zomer intenser. Om hier mee om te gaan koppelt de gemeente zowel in bestaande- als in nieuwe situaties het regenwater af. Hierbij wordt de voorkeursvolgorde gehanteerd van vasthouden, bergen en afvoeren. Onderhoudswerken zijn gebaseerd op periodieke inspecties van de riolering. De gemeente werkt planmatig. De investeringskredieten voor vervanging en aanleg verlopen via het MIP.

Werkzaamheden

Op basis van het beleidsplan riolering en water in relatie tot overige geplande werken vindt onderhoud en vervanging plaats. Naast regulier onderhoud zijn in het plan bedragen opgenomen voor vervangingsinvesteringen (op basis van inspecties). Daarnaast zijn in de MIP een aantal kredieten opgenomen voor reconstructie en ombouw van rioolstelsels.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Gemeentepersoneel	407	424	439	454
Goederen en diensten	616	627	627	627
Rente en afschrijving	778	776	768	760
Reserves	12	12	12	12
Exploitatie	1.813	1.839	1.846	1.853
Vrijvervalriolen	300			
Investeringen	300	0	0	0

3.2.5 Water

Algemeen

Oppervlaktewateren zoals watergangen en vijvers leveren maatschappelijke diensten zoals afvoer en berging van hemelwater en voorkomen van wateroverlast. Daarnaast heeft oppervlaktewater recreatieve waarde, biedt het een leefgebied voor flora en fauna en speelt het een belangrijke rol in de watervoorziening voor de landbouw.

Het gaat hierbij om zowel de kwaliteit als kwantiteit van het oppervlaktewater. Ten aanzien van de kwaliteit is de wijze waarop de gemeente omgaat met duurzaam waterbeheer vastgelegd in deze nota stedelijk waterbeheer. Samen met het waterschap is het Waterkwaliteitsspoor (gericht op oppervlaktewater in relatie met riolering) gevolgd. De voorgestelde maatregelen leiden tot een beter en aantrekkelijker oppervlaktewater. Deze maatregelen zijn opgenomen in het beleidsplan riolering en water.

3.2.6 Haven

Algemeen

De gemeente is eigenaar van de haven. De gemeente is verantwoordelijk voor de kades en beschoeiingen en andere voorzieningen. Het reguliere onderhoud wordt uitgevoerd op basis van visuele inspecties. Door het vrijvallen van de voorziening van de haven en het ontbreken van het meerjarig onderhoudsplan vallen de kosten volledig ten laste van de exploitatie. Omdat hiermee de kwaliteit en veiligheid voor de lange termijn onvoldoende geborgd is, wordt een geactualiseerd beheerplan opgesteld die gaat gelden met ingang van 2027.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Gemeentepersoneel	172	179	185	192
Goederen en diensten	97	98	98	98
Rente en afschrijving	81	80	79	78
Exploitatie	349	356	362	367

3.2.7 Groen

Algemeen

In het beleidsplan Openbare Ruimte is de gewenste beeldkwaliteit voor het groen vastgelegd. Op basis van dit kwaliteitsniveau worden het onderhoud uitgevoerd. Voor het reguliere onderhoud staan jaarlijks budgetten in de begroting. Grotere investeringen verlopen via het MIP. De kosten daarvan worden gedekt uit de bestemmingsreserve openbare ruimte.

De Rijksoverheid stelt een Natuurplan op, als uitwerking van de Europese Natuurherstelverordening. Dit kan gevolgen hebben voor de gemeente Elburg, zoals het extra aanplant en behoud van bomen en groen.

Werkzaamheden

Het meer grootschalig en structureel 'massawerk' is opnieuw uitbesteed voor tien jaar. Kleinschalig, relatief arbeidsintensiever werk wordt meestal via de eigen dienst uitgevoerd. Dit is onder andere het onderhoud aan bomen, maaien gras en bloemrijke bermen.

Naast het reguliere onderhoud vindt ook (beperkt) omvorming en renovatie van groenvakken plaats. We proberen zoveel mogelijk werk met werk te maken, door mee te liften op andere (herinrichting)projecten. De reserve openbare ruimte wordt waar mogelijk ingezet om reconstructies en achterstanden op groen te bekostigen.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Gemeentepersoneel	821	853	884	915
Goederen en diensten	1.044	1.062	1.062	1.062
Rente en afschrijving	100	99	97	88
Reserves	-20	-19	-18	-20
Exploitatie	1.945	1.995	2.025	2.045

3.2.8 Speelvoorzieningen

Algemeen

Het vervangen van speeltoestellen en de ondergrond hoort bij het beheer van de openbare ruimte. In het beheerplan staat welke toestellen en ondergronden vervangen moeten worden. Dit is nodig vanwege ouderdom en veiligheid.

Meerdere keren per jaar controleren we de toestellen en ondergronden met een visuele inspectie. Kleine gebreken lossen we meteen ter plekke op, of we plannen dit later in. De kosten hiervoor betalen we uit het jaarlijkse budget.

Werkzaamheden

Op basis van het beheerplan vervangen we speeltoestellen en ondergronden. Het beheerplan wordt steeds aangepast na de visuele controles. Tijdens deze controles kijken we of de toestellen en ondergronden nog veilig zijn. Als ze niet meer veilig zijn, of dat binnenkort niet meer zullen zijn, wordt dit opgelost. Dit kan dan een kleine reparatie zijn, soms is het nodig om het hele toestel of ondergrond te vervangen.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Goederen en diensten	146	149	149	149
Rente en afschrijving	39	64	109	134
Reserves	7	-19	-38	-11
Exploitatie	192	194	220	272
Vervanging speeltoestellen	297	530	307	318
Investerings	297	530	307	318

3.2.9 Begraafplaatsen

Algemeen

Onderhoud aan de begraafplaatsen vindt plaats op sobere, nette en respectvolle wijze. Kwaliteitsniveau is vastgelegd in het beheerplan openbare ruimte. Dit is vertaald in de onderhoudsbestekken. Het beheer vindt deels plaats door de eigen dienst en deels door derden. Dit is opnieuw aanbesteed. De jaarlijkse budgetten voor onderhoud zijn voldoende om het afgesproken onderhoudsniveau te handhaven.

We onderzoeken hoe we de komende jaren de kostendekkendheid van de begraafplaats kunnen verhogen. In 2027 en verder gaan we de maatregelen hiervan in.

Werkzaamheden

Naast het onderhoud vinden de werkzaamheden plaats die nodig zijn om op een eerbiedige en respectvolle manier overledenen te begraven. Dit gaat over het graven van de graven, voorlopen en de aulataken op de Bovenweg. Het onderhoud op en rondom de begraafplaats vindt plaats volgens het afgesproken onderhoudsniveau.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Gemeentepersoneel	341	354	367	380
Goederen en diensten	177	180	180	180
Rente en afschrijving	142	122	129	127
Reserves	-343	9	12	12
Exploitatie	317	665	688	699
Zitmaaier begraafplaatsen				15
Citroen Berlingo		35		
Graflift (3 stuks)			15	
Investerings	0	35	15	15

3.2.10 Gemeentelijke gebouwen

Algemeen

In het beheerplan onderhoud gemeentelijke gebouwen en bouwwerken wordt de noodzaak van een beheerplan benoemd, welke soorten onderhoud te onderscheiden zijn, welke gebouwen onderhouden worden en welk onderhoud de komende periode verwacht wordt en wat de geraamde kosten hiervan zijn. In dit beheerplan is een raming opgenomen van de kosten voor het onderhoud voor de periode 2025 tot en met 2039. Elke twee jaar wordt het plan geactualiseerd.

De onderhoudsplanningen zijn opgesteld voor vier categorieën gebouwen:

1. Gemeentelijke gebouwen;
2. Gemeentelijke monumenten;
3. Bouwwerken gene gebouw zijnde;
4. Dorps- en gemeenschapshuizen en Zwembad De Hokseberg.

Werkzaamheden

Op basis van de financiële verslaggevingsregels worden bij onderhoud drie categorieën onderscheiden en uitgevoerd:

1. Preventief onderhoud

"Het onderhoud dat wordt uitgevoerd na een storingsmelding of herstelverzoek van gebruikers en het dagelijks- en planmatig, bouwkundig- en installatietechnisch onderhoud waarvoor contracten zijn afgesloten met externe specialistische bedrijven"

Dit is al het onderhoud dat gedurende het lopende jaar uitgevoerd moet worden om het gebouw of bouwwerk in stand te houden op een bepaald kwalitatief conditieniveau (technisch, functioneel en representatief). Dit betreft bijvoorbeeld het oplossen van een storing in een installatie of het periodiek onderhouden daarvan.

2. Technisch en groot onderhoud

"Al het noodzakelijke onderhoud dat projectmatig wordt uitgevoerd op basis van een jaarlijks te actualiseren jaar- en meerjarenprogramma (MJOP) en gebaseerd op het handhaven van een afgesproken streefkwiteit"

Dit soort onderhoud is gericht op het in stand houden van het gebouw of bouwwerk na een langere gebruiksperiode op een bepaald kwalitatief prestatieniveau (technisch, functioneel en representatief). Het betreft bijvoorbeeld het schilderen van kozijnen, vernieuwen van installaties of het vervangen van de dakbedekking.

3. Investerings

"Bij investeringen wordt het kwaliteitsniveau verhoogd. Er worden voorzieningen toegevoegd of uitgebreid"

Investerings zijn weer onder te verdelen in 3 typen:

1. Levensduur verlengend onderhoud: dit zijn onderhoudsinvesteringen die worden gedaan ten behoeve van een bestaand gebouw of bouwwerk die expliciet leiden tot een substantiële levensduurverlenging.
2. Nieuwe of uitbreidingsinvesteringen: dit zijn investeringen ten behoeve van de ontwikkeling van nieuwe of uitbreiding van het huidige aantal gebouwen of voorzieningen (maatregelen die nog niet aanwezig zijn).
3. Vervangingsinvesteringen: dit zijn investeringen ten behoeve van de vervanging van een oud (bestaand) deel van een gebouw, installaties of de inventaris als gevolg van economische veroudering of slijtage.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Goederen en diensten	2.801	3.571	3.984	3.901
Exploitatie	2.801	3.571	3.984	3.901

3.2.11 Renovatie gemeentehuis

Algemeen

De huisvesting en inrichting van de gemeentelijke organisatie moet vernieuwd worden omdat:

1. Deze op verschillende vlakken niet duurzaam is:
 - Hoog energieverbruik;
 - Bezettings- en benuttingsgraad van ruimten is niet geschikt voor toekomstig gebruik.
2. De werkomgeving op diverse punten ongezond en niet meer van deze tijd is:
 - Slecht binnenklimaat (door slecht werkende installaties, bouwfysische gebreken);
 - Verouderde materialen en installaties (vervuild en esthetisch ouderwets e.d.);
 - Voldoet onvoldoende aan de arbo eisen (bijvoorbeeld slecht geconcentreerd kunnen werken).
3. De inrichting niet past bij de beoogde nieuwe manier van werken (functionaliteit van de inrichting):
 - Tijd- en plaatsonafhankelijk werken;
 - Projectmatig werken en samenwerken;
 - Digitalisering.

Werkzaamheden

De door de raad gekozen voorkeursvariant kan Europees worden aanbesteed voor de uitvoering. Na afronding hiervan zal er in 2026 een besluit worden genomen over de gunning van de opdracht. De exacte planning is afhankelijk van het gekozen scenario.

3.2.12 Klimaatneutrale organisatie

Algemeen

We werken aan het realiseren van een klimaatneutrale bedrijfsvoering. Een klimaatneutrale bedrijfsvoering is een bedrijfsvoering waarbij zo duurzaam mogelijk wordt geopereerd en die de uiteindelijk nog benodigde energie duurzaam en, waar mogelijk, lokaal opwekt.

Nieuwe regelgeving (EPBD IV) gaat uit van zero-emissie-gebouwen in 2050 en verplicht gebouw eigenaren fasegewijs om de energieprestaties van gebouwen te verbeteren.

Er is inmiddels een nieuwe, duurzaam gebouwde gemeentewerf en bij de renovatie van het gemeentekantoor is verduurzaming een belangrijk onderdeel. Voor de overige gebouwen zal via het vastgoedbeleid in beeld gebracht moeten worden welke maatregelen nodig zijn.

Om te komen tot een klimaatneutrale bedrijfsvoering hanteren we de methodiek van de CO₂-prestatieladder en werken we aan energiebesparing, verduurzaming van het wagenpark en materieel, duurzame dienstreizen en woon-werkverkeer en duurzaam inkopen.

Werkzaamheden

De benodigde werkzaamheden en maatregelen zullen, gezien de beschikbare financiële middelen, capaciteit en de stand van de technieken, gefaseerd worden uitgevoerd.

3.2.13 Onderwijsgebouwen

Algemeen

Vanaf 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen van PO, SO en VO verantwoordelijk voor al het onderhoud, zowel buiten als binnen onderhoud. De schoolbesturen ontvangen van het rijk hiervoor een lumpsumbekostiging. De gemeente heeft de volgende verantwoordelijkheden op het gebied van onderwijshuisvesting en ontvangt hiervoor een rijksvergoeding uit het gemeentefonds:

- Nieuwbouw, vervangende nieuwbouw en uitbreiding
- Medegebruik/verhuur (schoolbestuur moet hiervoor toestemming vragen)
- Constructiefouten (bijvoorbeeld bij een asbestbesmetting)
- Herstel in geval van bijzondere omstandigheden (schade als gevolg van bijvoorbeeld brand, diefstal, storm)
- Bekostiging van onderhoud aan gymnastiekvoorzieningen
- Verzekeringen en OZB

Werkzaamheden

In 2025 is het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijshuisvesting 2025-2041 herzien. Het IHP heeft een formele status als beleidsdocument. Met het IHP wordt onderwijsbeleid voor de komende jaren beschreven en gepland met de daarbij behorende reservering van financiële ruimte in de gemeentelijke meerjarenbegroting.

Jaarlijks dient het college het huisvestingsprogramma (op basis van de verordening VHO) voor het daaropvolgende jaar vast te stellen waarbij, op basis van een businesscase op het geplande moment, financiële middelen beschikbaar worden gesteld waar al in de meerjarenbegroting rekening mee is gehouden. De verordening Voorziening onderwijshuisvesting dient als een juridisch vangnet voor situaties waarin het IHP niet voorziet.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Gemeentepersoneel	22	22	23	24
Goederen en diensten	250	181	181	181
Rente en afschrijving	1.501	1.472	1.454	1.427
Reserves	-117	-17	2	28
Exploitatie	1.656	1.658	1.660	1.660

3.3 Financiering

Inleiding

Deze paragraaf beschrijft het beleid en de voorgenomen ontwikkelingen met betrekking tot de financieringsportefeuille van de gemeente. Daarnaast biedt zij inzicht in de wijze waarop de financieringsfunctie wordt uitgevoerd, beheerst en gemonitord. Hiermee wordt invulling gegeven aan de eisen van transparantie en verantwoording die gelden voor het gemeentelijk treasurybeleid. Afhankelijk van actuele ontwikkelingen kunnen in deze paragraaf ook onderwerpen aan bod komen zoals schatkistbankieren, de financieringsbehoefte, de financieringspositie, de leningenportefeuille, kas- en liquiditeitenbeheer en de daaraan verbonden risico's.

Op grond van artikel 12, vierde lid, van de Financiële verordening stelt het college de regels voor de uitvoering van de financieringsfunctie vast in het treasurystatuut. De gemeenteraad bepaalt de kaders waarbinnen het college deze taak uitvoert. Daarbij vormen de wettelijke bepalingen uit de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) en de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet HOF) het uitgangspunt.

De Wet Fido omschrijft de financieringsfunctie als het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het houden van overzicht op financiële vermogenswaarden, geldstromen, financiële posities en de daarmee samenhangende risico's. De uitvoering van de financieringsfunctie staat daarbij altijd ten dienste van de publieke taak van de gemeente. De Wet HOF draagt daarnaast bij aan het waarborgen van gezonde en houdbare overheidsfinanciën.

In deze paragraaf wordt, op basis van de meest recente financiële inzichten en marktontwikkelingen, het financieringsbeleid voor het komende begrotingsjaar uiteengezet. Over de uitvoering van dit beleid wordt verantwoording afgelegd in de jaarrekening. Indien ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, kunnen de beleidsvoornemens gedurende het jaar worden bijgesteld via de voorjaarsrapportage of de slotrapportage.

Schatkistbankieren

Bij schatkistbankieren is de gemeente verplicht overtollige liquide middelen bij het Rijk aan te houden. Een beroep op een leenfaciliteit is daarbij niet mogelijk. Wel mogen overtollige middelen in de vorm van leningen worden uitgezet bij andere openbare lichamen, met uitzondering van openbare lichamen waarop de gemeente financieel toezicht uitoefent.

Met deze regeling beoogt het Rijk het EMU-tekort terug te dringen. Het betreft hierbij een administratieve maatregel die gunstig uitwerkt op de berekening van het EMU-tekort.

Voor schatkistbankieren geldt een doelmatigheidsdrempel van 2% van het begrotingstotaal. Voor 2027 bedraagt het begrotingstotaal € 91.982.000, waardoor de doelmatigheidsdrempel uitkomt op € 1.840.000. Zolang het gemiddelde banksaldo onder deze drempel blijft, hoeven overtollige middelen niet naar de schatkist te worden overgeheveld.

De drempel wordt bepaald aan de hand van het gemiddelde van de dagelijkse banksaldi gedurende een kwartaal. Hierdoor worden tijdelijke of toevallige schommelingen in de banksaldi over de betreffende periode uitgemiddeld.

Risicobeheer

De gemeente Elburg voert risicobeheer op het gebied van financiering en treasury, gericht op het beheersen van financiële risico's en het beperken van renterisico's. Hierbij worden de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) gehanteerd. De kasgeldlimiet en de renterisiconorm vormen belangrijke instrumenten voor het beheersen van het renterisico.

Renterisicobeheer

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bepaalt de maximale omvang van de financiering met kortlopende middelen. Voor 2027 bedraagt de kasgeldlimiet € 7.818.000, zijnde 8,5% van het begrotingstotaal. De kredietlimiet bij de huisbankier wordt hierop afgestemd. De ontwikkeling van de kortlopende financieringspositie wordt gedurende het jaar gemonitord, zodat de gemeente binnen de wettelijke kaders blijft.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel het renterisico te beheersen door de looptijden en renteherzieningsmomenten van leningen te spreiden. Hiermee wordt voorkomen dat de gemeente in een bepaald jaar wordt geconfronteerd met een relatief grote blootstelling aan rentewijzigingen. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal.

Voor 2027 bedraagt het begrotingstotaal € 91.982.000 en daarmee bedraagt de renterisiconorm € 18.396.000. De geplande aflossingen in 2027 bedragen € 1.048.000. De renterisiconorm wordt hiermee niet overschreden. De gemeente monitort de ontwikkeling van de rente en de financieringspositie en neemt, indien nodig, maatregelen binnen de geldende wettelijke en beleidsmatige kaders.

Vervroegde aflossing

Binnen de huidige leningenportefeuille zijn geen geldleningen opgenomen waarvoor vervroegde aflossing zonder aanvullende voorwaarden of kosten mogelijk is. Hierdoor zijn er op dit moment geen mogelijkheden om door middel van vervroegde aflossing het renteresultaat of de financieringslasten te optimaliseren.

Kredietrisicobeheer

De gemeente loopt in beperkte mate kredietrisico. Dit risico ontstaat met name bij uitstaande vorderingen en eventuele leningen of garantstellingen aan derden. Binnen de financieringsfunctie wordt het kredietrisico zoveel mogelijk beperkt door een risicomijdend beleid te voeren.

De gemeente beschikt doorgaans niet over structureel overtollige middelen. Indien tijdelijk overtollige middelen beschikbaar zijn, worden deze conform de wettelijke voorschriften van het schatkistbankieren aangehouden bij het Rijk. Hierdoor is het kredietrisico op uitgezette overtollige middelen zeer beperkt.

De ontwikkeling van uitstaande vorderingen, leningen en garantstellingen wordt periodiek gemonitord. Eventuele risico's worden betrokken bij de beoordeling van de financiële positie en, indien noodzakelijk, vertaald naar passende beheersmaatregelen.

Per saldo wordt het kredietrisico binnen de financieringsfunctie van de gemeente als beperkt beschouwd.

Intern liquiditeitsbeheer

Een zorgvuldig liquiditeitsbeheer is van groot belang voor de continuïteit van de gemeentelijke bedrijfsvoering. Daarom wordt de liquiditeitspositie van de gemeente periodiek gemonitord aan de hand van een actuele liquiditeitsprognose. Hierdoor ontstaat tijdig inzicht in verwachte ontvangsten en uitgaven en kan adequaat worden gestuurd op de beschikbare middelen. Indien zich tijdelijke tekorten voordoen, kan gebruik worden gemaakt van de overeengekomen rekening-courantfaciliteit bij de Bank Nederlandse Gemeenten van maximaal € 1.000.000. Deze faciliteit biedt voldoende flexibiliteit om schommelingen in de kasstromen op te vangen zonder direct aanvullende financiering aan te trekken.

Valutarisicobeheer

Het valutarisicobeheer is gericht op het beperken van de financiële risico's die kunnen ontstaan door schommelingen in wisselkoersen. De gemeente Elburg voert een risicomijdend beleid ten aanzien van valutarisico's. Binnen de financieringsfunctie worden leningen uitsluitend in euro's

aangetrokken, verstrekt of gegarandeerd. Hierdoor is de gemeente niet of slechts in zeer beperkte mate blootgesteld aan directe valutarisico's.

Ook bij overige financiële transacties is het uitgangspunt dat verplichtingen en vorderingen zoveel mogelijk in euro's worden aangegaan. Indien zich incidenteel een transactie of verplichting in een vreemde valuta voordoet, wordt het daarmee samenhangende valutarisico beoordeeld en waar nodig beheerst.

Op basis van de huidige financieringsportefeuille wordt het valutarisico van de gemeente als zeer beperkt beschouwd. De gemeente verwacht voor het komende begrotingsjaar geen materiële financiële gevolgen als gevolg van wisselkoersontwikkelingen.

Treasury

Financieringsbehoefte

De totale financieringsbehoefte wordt bepaald aan de hand van de stand van de investeringen per 1 januari 2027, verminderd met de beschikbare financieringsmiddelen, waaronder vaste geldleningen, reserves en voorzieningen.

Ondanks periodieke liquiditeitsberekeningen blijft de exacte financieringsbehoefte over 2027 lastig vast te stellen. Dit wordt onder meer veroorzaakt door de voortgang van projecten en de daarmee samenhangende investeringen, evenals uitgaven binnen lopende plannen. Bij grondexploitaties dient daarnaast rekening gehouden met het moment van de grondverwerving, de kosten voor bouw- en woonrijp maken en de verwachte grondopbrengsten.

Uitgaande van een financieringsbehoefte van € 31.635.000 worden hieronder de totale rentekosten voor 2027 berekend. Deze rentekosten worden vervolgens toegerekend aan de verschillende taakvelden, waarmee het renteresultaat wordt bepaald.

Omschrijving (bedragen x €1.000)	Bedrag	Percentage
Externe rentelasten over korte en lange financiering		
Rente langlopende geldleningen	243	4,3
<i>Aan overige rentekosten te berekenen</i>		
- Rente financieringstekort tot rekening-courantlimiet		
- Rente restant financieringstekort	1.234	3,9
Totale rentekosten	1.477	4,0
Externe rentebaten	49	
Totaal door te rekenen externe rente	1.428	
De aan taakvelden toe te rekenen rente	1.428	
De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	2.331	
Renteresultaat op het taakveld treasury	-903	

De rente over langlopende geldleningen bedraagt gemiddeld 4,3%. Het gewogen gemiddelde rentepercentage komt hierdoor op 4%. Uitgaande van de invulling van de totale financieringsbehoefte bedragen de totale rentekosten voor 2027 € 1.477.000. De werkelijke rentekosten zijn altijd afhankelijk van het moment waarop de financiering wordt aangetrokken. Voor nu wordt uitgegaan van een rentepercentage van 3,9% voor het nieuw aan te trekken geld. Deze rente is gebaseerd op de huidig geldende 25-jaars BNG rente. Tegenover de per saldo aanwezig rentelasten van € 1.428.000 staat € 2.331.000 aan rente die rechtstreeks aan de taakvelden wordt toegerekend. Per saldo resulteert dit in een voordelig renteresultaat van € 903.000.

De gemeente maakt hoofdzakelijk gebruik van langlopende geldleningen. De geldleningen hebben een vast rentepercentage met lange looptijd waardoor het renterisico laag is. Het totaal aan opgenomen vaste geldleningen bedraagt per 1 januari 2027 afgerond € 7.125.000. Hiervan wordt jaarlijks € 1.048.000 afgelost. Gedurende het jaar 2027 kunnen nieuwe leningen worden afgesloten wat de hoogte en het aflossingsbedrag van de totale lening portefeuille beïnvloed.

Omschrijving (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
NWB Bank	2.600	2.400	2.200	2.000	1.800	1.600
ASN Bank	1.200	1.000	800	600	400	200
B.N.G.	4.365	3.719	3.073	2.427	1.781	1.135
Prokino	8	6	4	2		
	8.173	7.125	6.077	5.029	3.981	2.935

Langlopende uitzettingen

In 2027 worden geen uitzettingen uit hoofde van de financieringsfunctie verwacht. Langlopende uitzettingen zijn alleen nog mogelijk aan openbare lichamen waarmee geen toezichtrelatie aanwezig is.

Langlopende leningen (uitgegeven geld)

Voor de uitvoering van de publieke taak zijn de volgende langlopende geldleningen verstrekt. Het gemiddelde rentepercentage over 2027 van deze leningen is 1,8%.

Omschrijving (bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
SVN						
Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	1.119	1.119	1.119	1.119	1.119	1.119
Duurzaamheidsleningen	500	500	500	500	500	500
Duurzaamheidsleningen Maatsch. Vastgoed	1.047	1.047	1.047	1.047	1.047	1.047
Blijversleningen	535	535	535	535	535	535
Sportverenigingen						
Elburger Sportclub	73	67	62	56	50	45
S.V. 't Harde	222	209	196	183	170	157
Tennisclub Elburg	38	35	33	30	28	25
Tennisclub 't Harde	2					
KVE Elburg	5	4	4	3	3	2
Accommodaties						
t Huiken	413	385	358	330	303	275
Escape Elburg	6					
MFC Aperloo	83	75	67	58	50	42
Overig						
Personeel	146	121	96	71	46	21
Museum	18	15	12	9	6	3
Totaal	4.205	4.112	4.026	3.941	3.856	3.770

Relatiebeheer

Op grond van het treasurystatuut worden de bankrelaties met hun bancaire condities eens in de 5 jaar onderzocht. De bestaande bankrelaties zijn de Bank Nederlandse Gemeenten en de Rabobank Noord Veluwe. Bij het aantrekken van vaste schuld zullen de aanbiedende financiële instellingen worden beoordeeld op de gestelde voorwaarden in het treasurystatuut.

Kasbeheer

Geldstromenbeheer

Het geldstromenbeheer is gericht op het tijdig beschikbaar hebben van voldoende liquide middelen om aan de financiële verplichtingen van de gemeente te kunnen voldoen, tegen zo laag mogelijke kosten. Daarbij wordt gestuurd op een goede afstemming tussen de verwachte ontvangsten en uitgaven.

De gemeente maakt gebruik van een actuele liquiditeitsprognose om inzicht te houden in de ontwikkeling van de liquiditeitspositie. Deze prognose wordt periodiek geactualiseerd op basis van de verwachte inkomsten en uitgaven. Hierdoor kunnen eventuele tijdelijke liquiditeitstekorten of -overschotten tijdig worden gesignaleerd en kan waar nodig worden bijgestuurd.

Het betalingsverkeer vindt zoveel mogelijk elektronisch plaats. Dit draagt bij aan een efficiënte verwerking van betalingen en ontvangsten. Daarnaast worden beschikbare banktegoeden actief beheerd. Overtollige middelen worden, voor zover van toepassing, conform de wettelijke voorschriften van het schatkistbankieren aangehouden bij het Rijk.

Het belangrijkste risico binnen het geldstromenbeheer is dat de werkelijke kasstromen afwijken van de prognoses. Door het periodiek monitoren van de liquiditeitspositie en het regelmatig actualiseren van de liquiditeitsprognose wordt dit risico beperkt. Indien zich tijdelijk een liquiditeitstekort voordoet, kan gebruik worden gemaakt van de beschikbare rekening-courantfaciliteit bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

Per saldo wordt het risico binnen het geldstromenbeheer als beperkt beschouwd. De gemeente blijft de liquiditeitspositie en de ontwikkeling van de kasstromen gedurende het jaar actief monitoren, zodat tijdig kan worden ingespeeld op wijzigingen in de financieringsbehoefte.

Saldo- en liquiditeitenbeheer

Het saldo van de Rabobank wordt regelmatig overgeboekt naar de rekening van de huisbankier Bank Nederlandse Gemeenten. De saldi van hoofd- en nevenrekeningen bij dezelfde bank zijn opgenomen in een zogenaamd rentecompensatiecircuit. Dit betekent dat debet- en creditsaldi van alle rekeningen worden samengevoegd tot één gecombineerd saldo, waarover de rente wordt berekend.

De gemeente streeft ernaar om beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten. Door een actief beheer van de dagelijkse liquiditeitspositie wordt voorkomen dat onnodig externe financiering moet worden aangetrokken, terwijl tegelijkertijd voldoende middelen beschikbaar blijven om aan alle betalingsverplichtingen te voldoen. Hierbij wordt rekening gehouden met de eisen uit de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en de geldende interne treasuryrichtlijnen.

Voor de komende begrotingsperiode blijft de focus liggen op het nauwgezet monitoren van de liquiditeitsontwikkeling, mede in verband met fluctuaties in investeringsuitgaven, subsidieverstrekingen en ontvangsten van het Rijk. Door periodieke actualisatie van de liquiditeitsprognoses kan tijdig worden ingespeeld op veranderingen in de kasstromen en wordt een doelmatig en risicobewust liquiditeitenbeheer gewaarborgd.

Daarnaast wordt de relatie met financiële instellingen actief onderhouden om onder gunstige voorwaarden gebruik te kunnen maken van bancaire diensten en financieringsmogelijkheden. Hiermee wordt bijgedragen aan een stabiele financiële positie van de gemeente en aan een zo laag mogelijk beslag op de beschikbare middelen.

Administratieve organisatie

In het treasurystatuut zijn de uitgangspunten voor de administratieve organisatie van de financieringsfunctie vastgelegd. Hierbij is rekening gehouden met een duidelijke functiescheiding tussen beleid, beheer en uitvoering. Ook de bevoegdheden ten aanzien van delegatie en mandaat zijn expliciet vastgelegd.

De administratieve organisatie is gericht op een betrouwbare en rechtmatige uitvoering van de financieringsfunctie. Door functiescheiding, autorisaties en interne controles worden risico's op fouten en onbevoegde handelingen beperkt.

Het treasurystatuut sluit aan bij de bepalingen zoals opgenomen in de Financiële verordening gemeente Elburg, in het bijzonder artikel 15. De administratieve organisatie wordt periodiek beoordeeld en waar nodig aangepast aan gewijzigde wet- en regelgeving en organisatorische ontwikkelingen.

3.4 Bedrijfsvoering

3.4.1 Inleiding

De organisatievisie *Samen aan zet voor Elburg* beschrijft de volgende missie:

“Wij zijn een betrouwbare en dienstverlenende organisatie, die betrokken is bij onze inwoners, organisaties en ondernemers. Samen met hen werken wij aan een leefbare en duurzame samenleving. Wij zijn trots op het werk. Wij voelen ons verbonden met de samenleving en met elkaar. Kortom, samen aan zet voor Elburg!”

Samen aan zet voor Elburg wordt als volgt bereikt:

- De inwoners, organisaties en ondernemers staan centraal in ons handelen.
- We gaan ervan uit dat inwoners, organisaties en ondernemers hun verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf en hun omgeving. Als dat niet lukt, kunnen zij rekenen op ondersteuning van de gemeente.
- Wij zoeken actief de samenwerking met onze inwoners, organisaties, ondernemers en buurgemeenten.
- Wij werken oplossingsgericht aan resultaten voor onze inwoners, organisaties en ondernemers.
- Wij doen wat we zeggen en zeggen wat we doen.

De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van onze organisatievisie en van de bestuurlijke ambities voor 2027-2030. De komende jaren ligt de nadruk op uitvoering: van plannen maken naar plannen uitvoeren. Dat vraagt om een professionele, dienstbare, wendbare en veilige organisatie, waarin medewerkers werken vanuit de houding ‘ja, mits’ en waarin de kwaliteit van de dienstverlening aan inwoners, ondernemers en bestuur centraal staat.

In deze paragraaf informeren wij u over ontwikkelingen die bijdragen aan de kwaliteit en continuïteit van de bedrijfsvoering of die bijzondere aandacht vragen. We streven naar een doelmatige en doeltreffende bedrijfsvoering, passend bij onze organisatievisie en de opgaven van de gemeente. Daarvoor moet de organisatie beschikken over een op de gemeentelijke taken afgestemde formatie, voldoende en gekwalificeerde medewerkers, eigentijdse faciliteiten, toereikende middelen en een betrouwbare, veilige en toekomstbestendige informatievoorziening.

3.4.2 Organisatie

De organisatieontwikkeling 2022-2025 krijgt in de nieuwe collegeperiode een vervolg als verdiepingsslag op de ingezette koers. We vertalen missie, visie en kernwaarden verder naar concreet gedrag, keuzes, prioritering en teamplannen. In teams voeren we het gesprek over de opgaven, gezamenlijke doelen, rollen, verwachtingen, samenwerking en elkaar aanspreken. De managementontwikkeling wordt voortgezet, met aandacht voor richting geven, kaders stellen, coachend leidinggeven, begrenzen en aanspreken. Hiermee willen we de houding ‘ja, mits’ zichtbaar maken in het dagelijks werk en de uitvoeringskracht van de organisatie versterken.

Een belangrijk onderdeel daarvan is het verder professionaliseren van projectmatig werken. Uit de pilot in 2025 en 2026 blijkt dat het wenselijk is dat projectmatig werken nog eenduidiger en consequenter wordt toegepast. In 2026 wordt een gezamenlijke basis gelegd met een praatplaat en veranderverhaal, een leidraad projectmatig werken en een eerste portfolio van prioritaire projecten. In 2027 ligt de nadruk op het daadwerkelijk inrichten van de werkwijze, onder meer door duidelijke rollen en formats, Project Start-Ups, training en intervisie en periodieke portfoliosturing. Vanaf 2028 wordt toegewerkt naar een duurzaam werkend systeem waarin projecten worden geëvalueerd, capaciteit en prioriteiten organisatiebreed worden afgewogen en leren en verbeteren structureel zijn geborgd.

Daarnaast versterken we procesmanagement als basis voor betere dienstverlening en een betrouwbare bedrijfsvoering. We werken toe naar eenduidige uitgangspunten en richtlijnen, brengen processen in kaart en leggen processtappen, rollen, systemen, documenten en verantwoordelijkheden helder vast.

3.4.3 Renovatie gemeentekantoor

Het huidige gemeentekantoor voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd op het gebied van duurzaamheid, energieverbruik en de manier van werken. Om de dienstverlening aan inwoners, ondernemers en organisaties optimaal te ondersteunen, heeft de gemeenteraad gekozen voor een volledige renovatie naar nieuwbouwniveau. Het gebouw wordt gasloos en krijgt een gezonde, toegankelijke en functionele werkomgeving. Ook wordt de raadzaal voorzien van een nieuwe inrichting met moderne audiovisuele middelen.

Na het definitieve ontwerp werken we toe naar verdere besluitvorming, voorbereiding en uitvoering. Daarbij houden we aandacht voor betaalbaarheid, duurzaamheid, eigentijdse werkplekken, communicatie met medewerkers en raad en de continuïteit van de dienstverlening tijdens de werkzaamheden. De uitvoering wordt zorgvuldig gefaseerd, met passende tijdelijke huisvesting en zo min mogelijk verstoring van publieksfuncties.

3.4.4 Intergemeentelijke samenwerking bedrijfsvoering

Elburg blijft zelfstandig en zoekt samenwerking waar dit aantoonbaar bijdraagt aan een hogere kwaliteit van dienstverlening, meer continuïteit en minder kwetsbaarheid. Samenwerking is daarbij geen doel op zich. Per onderwerp beoordelen we welke vorm van organiseren het beste bijdraagt aan de kwaliteit van onze dienstverlening, de kosten, de kwetsbaarheid en de lokale belangen.

De Belastingssamenwerking H2OE is sinds 1 september 2024 operationeel, met de gemeente Heerde als gastheergemeente. Ook op het gebied van I&A wordt de samenwerking met Hattem, Heerde en Oldebroek verder ontwikkeld. De samenwerking richt zich op alle niveaus van I&A, waaronder harmonisatie van kernapplicaties, gezamenlijke ICT-infrastructuur, bundeling van kennis en versterking van informatieveiligheid. Voor deze en andere lopende samenwerkingen is blijvende regie nodig op planning, capaciteit, financiën en dienstverlening.

Daarnaast zetten we binnen de EH2O-samenwerking concrete vervolgstappen op kansrijke bedrijfsvoeringsthema's, waaronder inkoop, HR-backoffice, juridische zaken en bezwaarschriften en informatiebeheer. Per thema worden de mogelijkheden nader uitgewerkt en waar nodig vertaald in een businesscase of samenwerkingsvoorstel.

3.4.5 Informatievoorziening en informatiebeheer

We voeren de Informatiestrategie 2025-2030 verder uit en bouwen aan een betrouwbaar en toekomstbestendig digitaal fundament. Daarbij verhogen we het volwassenheidsniveau van de informatievoorziening en versterken we zaakgericht werken als basis voor digitale dienstverlening en een goede informatiehuishouding. We actualiseren zaaktypen, werken aan een zaaktypecatalogus en richten processen zoveel mogelijk standaard, digitaal en archiefwaardig in. Waar mogelijk koppelen we taakspecifieke applicaties aan het zaakstelsel.

Nieuwe en aangescherpte wet- en regelgeving vraagt de komende jaren extra aandacht. De nieuwe Archiefwet is voorzien voor 1 januari 2027 en richt zich op duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie in een digitale omgeving. Ook de verdere invoering van de Wet open overheid en de Generieke Woo-voorziening hebben gevolgen voor informatiebeheer, publicatieprocessen, anonimisering en de vindbaarheid van overheidsinformatie. Daarnaast vraagt de gefaseerde toepassing van de Europese AI-verordening om bewuste keuzes over het gebruik van data en AI, met aandacht voor transparantie, uitlegbaarheid, privacy, informatieveiligheid en voldoende AI-getletterdheid binnen de organisatie.

3.4.6 Informatieveiligheid en privacy

De gemeente Elburg streeft naar een betrouwbare dienstverlening, waarbij beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid essentieel zijn. Informatieveiligheid is dan ook cruciaal voor de

continuïteit van de dienstverlening en moet aantoonbaar onderdeel zijn van kritieke processen en systemen, conform de BIO2 en andere overheidskaders. Investeren is noodzakelijk om te kunnen blijven voldoen aan de eisen van een goede dienstverlening en aan wettelijke richtlijnen, zoals de nieuwe Cyberbeveiligingswet en de AVG.

In 2026 zijn de belangrijkste speerpunten: beleid, een training voor het bestuur en een GAP analyse op de BIO2 en de Cyberbeveiligingswet. Verder is er een bewustwordingstraject dat bijdraagt aan het verankeren van informatieveiligheid en privacy in de organisatiecultuur. Deze activiteiten lopen door in 2027. In 2027 zal meer concreet aandacht besteed moeten worden aan de Cyberbeveiligingswet.

De Cyberbeveiligingswet onderkent tien basismaatregelen om de digitale veiligheid te waarborgen, waaronder risicoanalyse, incidentrespons, digitale continuïteit, cyberhygiëne (bewustwording), veilige toegang (zoals MFA), het beveiligen van systemen/ketens/data, en het beoordelen van de effectiviteit van maatregelen. Deze activiteiten zullen planmatig opgepakt worden. De uitvoering is afhankelijk van beschikbare middelen.

De belangrijkste pijlers voor de gemeente Elburg de komende jaren zijn:

- Risicobeheersing: risico's identificeren en passende maatregelen nemen.
- Bescherming: informatie en bedrijfsmiddelen beschermen op basis van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie.
- Bewustwording: medewerkers toerusten om veilig te werken en incidenten te melden.
- Ketenbeheersing: beveiligingsrisico's bij leveranciers en ketenpartners actief beheersen.
- Naleving en verbetering: monitoring, audits, incidenten en ENSIA gebruiken om aantoonbaar te voldoen en continu te verbeteren.

3.5 Wet Open Overheid (Woo)

3.5.1 Inleiding

De Wet open overheid (hierna te noemen: Woo) bepaalt in artikel 3.5 dat bestuursorganen jaarlijks in de begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens rondom de uitvoering van de Woo en in de jaarstukken verantwoording afleggen over de uitvoering hiervan. In deze openbaarheidsparagraaf wordt ingegaan op de beleidsvoornemens voor 2027 op het gebied van actieve en passieve openbaarmaking en de verbetering van de informatiehuishouding.

De Woo heeft als doel een transparante en toegankelijke overheid te bevorderen. De wet verplicht bestuursorganen om informatie actief en passief openbaar te maken en de informatiehuishouding duurzaam op orde te brengen.

In 2027 ligt de focus op het verder borgen van de uitvoering van de Woo binnen de organisatie, zodat de gemeente voorbereid is op de verdere invoering van actieve openbaarmaking en de informatievoorziening duurzaam toegankelijk blijft.

3.5.2 Openbaarheidsparagraaf

De Woo is op 1 mei 2022 in werking getreden als opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De belangrijkste onderdelen van de Woo zijn:

1. Het aanwijzen van een Woo-contactfunctionaris;
2. Passieve openbaarmaking (afhandeling van Woo-verzoeken);
3. Actieve openbaarmaking van informatiecategorieën;
4. Het op orde brengen en houden van de (digitale) informatiehuishouding.

3.5.3 Adviseur Woo en contactfunctionaris

De gemeente Elburg heeft een adviseur Woo aangesteld die verantwoordelijk is voor de verdere implementatie en borging van de Woo binnen de organisatie. De Woo-contactfunctionaris biedt inwoners en andere belangstellenden een laagdrempelig aanspreekpunt voor vragen over beschikbare informatie.

De afdeling juridische zaken coördineert de afhandeling van Woo-verzoeken en bewaakt het proces van ontvangst tot besluitvorming. Het aantal Woo-verzoeken kan jaarlijks verschillen. De afgelopen periode is zichtbaar dat de verzoeken omvangrijker en complexer worden. In 2027 blijft de gemeente inzetten op een zorgvuldige, tijdige en kwalitatief goede afhandeling van Woo-verzoeken.

Wat gaan we doen in 2027?

De gemeente blijft het proces rondom Woo-verzoeken monitoren en waar nodig verbeteren. Daarbij wordt aandacht besteed aan het bewaken van doorlooptijden, een goede samenwerking met de betrokken teams en een eenduidige werkwijze voor de behandeling van verzoeken. Daarnaast blijft aandacht voor kennisdeling en bewustwording binnen de organisatie, zodat medewerkers weten welke informatie beschikbaar moet zijn en hoe hiermee moet worden omgegaan.

Waarom doen we dit?

Een goede afhandeling van Woo-verzoeken draagt bij aan een betrouwbare en transparante overheid en zorgt ervoor dat inwoners en organisaties op een laagdrempelige manier toegang krijgen tot overheidsinformatie.

Wat levert dit op?

Een voorspelbaar en zorgvuldig proces voor de behandeling van Woo-verzoeken en een organisatie die beter voorbereid is op de groeiende vraag naar overheidsinformatie.

3.5.4 Actieve openbaarmaking

De verplichting tot actieve openbaarmaking wordt gefaseerd ingevoerd. Sinds november 2024 geldt de eerste verplichting voor een aantal informatiecategorieën. Het moment waarop nieuwe informatiecategorieën verplicht openbaar moeten worden gemaakt, wordt bepaald door de wetgever. De gemeente Elburg volgt hierin het landelijke tempo.

In 2026 is Bureau Daadkracht gestart met de ondersteuning van de gemeente bij de verdere implementatie van de Woo. Hierbij worden informatiecategorieën geïnventariseerd, wordt het publicatieproces ingericht en worden medewerkers meegenomen in de gevolgen van actieve openbaarmaking. Daarnaast maakt de gemeente vooruitlopend op wettelijke verplichtingen al Woo-verzoeken openbaar om ervaring op te doen met het publicatieproces.

Wat gaan we doen in 2027?

In 2027 richt de gemeente zich op het structureel borgen van actieve openbaarmaking binnen de organisatie. De voorbereidingen die in 2026 zijn getroffen, waaronder de inventarisatie van informatiecategorieën, het testen van het publicatieproces en het vergroten van de bewustwording bij medewerkers, vormen hiervoor de basis.

De gemeente blijft aansluiten bij de landelijke planning voor de invoering van nieuwe informatiecategorieën en kan hierdoor tijdig voldoen aan nieuwe wettelijke verplichtingen. De publicatie vindt plaats via het bestaande zaakstelsel.

Waarom doen we dit?

Actieve openbaarmaking draagt bij aan een transparante overheid en maakt overheidsinformatie beter toegankelijk voor inwoners, organisaties en andere belanghebbenden. Door processen vooraf goed in te richten, kan de gemeente efficiënt voldoen aan toekomstige wettelijke verplichtingen.

Wat levert dit op?

De gemeente Elburg is voorbereid op de verdere invoering van de Woo. Informatie kan op een uniforme en gecontroleerde wijze openbaar worden gemaakt en medewerkers weten welke rol zij hierin hebben.

3.5.5 Informatiehuishouding op orde

De Woo verplicht bestuursorganen om de informatiehuishouding binnen acht jaar op orde te brengen. Dit betekent dat informatie duurzaam toegankelijk moet zijn: vindbaar, beschikbaar, leesbaar, interpreteerbaar, betrouwbaar en toekomstbestendig.

De gemeente Elburg werkt op basis van de in 2024 vastgestelde meerjarenplan informatiestrategie verder aan het verbeteren van de informatievoorziening.

Wat gaan we doen in 2027?

In 2027 wordt verder gewerkt aan het versterken van de digitale informatievoorziening en het verbeteren van het informatiebeheer. Hierbij wordt aangesloten bij de ontwikkelingen vanuit de meerjarenplan informatiestrategie. Daarbij wordt aandacht besteed aan het beheer, de toegankelijkheid en de vindbaarheid van informatie en aan het bewust omgaan met informatie binnen de organisatie.

Waarom doen we dit?

Een goede informatiehuishouding is noodzakelijk om informatie tijdig te kunnen vinden, beoordelen en openbaar maken. Het vormt daarmee de basis voor een goede uitvoering van de Woo.

Wat levert dit op?

Een betere toegankelijkheid en betrouwbaarheid van informatie en een organisatie die beter in staat is om inwoners en belanghebbenden van de juiste informatie te voorzien.

3.5.6 Inzet van middelen

De Woo-middelen worden in 2027 ingezet voor het structureel borgen van de uitvoering van de Woo binnen de organisatie. De middelen worden gebruikt voor het ondersteunen van medewerkers, het verder ontwikkelen van actieve openbaarmaking en het verbeteren van de informatievoorziening.

Met de inspanningen van de afgelopen jaren verschuift de gemeente Elburg in 2027 van de implementatiefase naar een fase waarin de Woo structureel onderdeel wordt van de gemeentelijke organisatie en werkprocessen.

Dit levert op dat de gemeente Elburg in 2027 voorbereid is op de verdere wettelijke verplichtingen vanuit de Woo en inwoners en organisaties op een transparante en toegankelijke wijze toegang krijgen tot overheidsinformatie.

3.6 Verbonden partijen

3.6.1 Inleiding

Medeoverheden brengen in toenemende mate taken onder bij samenwerkingsverbanden en verbonden partijen, bijvoorbeeld door deelname in gemeenschappelijke regelingen. Daarmee zijn verbonden partijen en samenwerkingsverbanden in toenemende mate van belang voor het realiseren van de doelstellingen van onze gemeente. Er is sprake van een verbonden partij wanneer de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft in een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie. Een financieel belang is er wanneer een bedrag ter beschikking wordt gesteld aan de verbonden partij dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat. Er is sprake van een bestuurlijk belang wanneer er zeggenschap is vanuit vertegenwoordiging in het bestuur of er stemrecht geldt.

3.6.2 Visie

Uitgangspunten en doelen van samenwerking

- De schaalgrootte van de gemeente is voorsnog voldoende om taken zelfstandig uit te kunnen voeren.
- De gemeente Elburg beschouwt samenwerken als een middel om betere resultaten voor de burgers te bereiken.
- De eigen identiteit van de Elburgse samenleving wordt zoveel mogelijk behouden.
- Elburg wil zoveel en zo lang mogelijk zijn bestuurlijke autonomie handhaven.
- Bij samenwerking spelen de volgende afwegingen:
 - Kostenbeheersing/ kostenreductie;
 - Kwetsbaarheidsvermindering;
 - Kwaliteitsverbetering van de dienstverlening.
- Elburg participeert in uiteenlopende bestuurlijke en operationele samenwerkingen.
- Bij ieder voornemen tot samenwerking of uitbesteding dient de gemeente zich af te vragen of dit past binnen de gewenste regionale samenhang en bestaande samenwerkingsverbanden.
- We hechten sterk aan het waarborgen van de eisen van democratische legitimatie, democratische sturing en controle.

Samenwerken met wie en wanneer

De keuze voor samenwerkingspartners wordt vooral bepaald door gedeelde belangen bij de samenwerking en onderling vertrouwen. We kiezen bij voorkeur voor samenwerkingspartners waarmee Elburg raakvlakken heeft in karakter, cultuur en belangen en waarbij sprake is van wederzijdse (h)erkenning en natuurlijke chemie. We kiezen voor stabiele relaties met anderen en stabiele verhoudingen in de regio omdat wij ervan overtuigd zijn dat daarmee op de lange termijn de beste en meest efficiënte resultaten worden bereikt.

3.6.3 Overzicht verbonden partijen

Wij onderscheiden de volgende verbonden partijen:

Gemeenschappelijke regelingen	Coöperaties	Vennootschappen
GGD Noord Oost Gelderland	Gastvrije randmeren	Afvalsturing Friesland N.V. h.o.d.n. Omrin
Noord-Veluws Archief		Alliander N.V.
Omgevingsdienst Noord Veluwe		Bank Nederlandse Gemeenten N.V.
Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland		Inclusief groep N.V.
		Leisurelands
		Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V.
		Vitens N.V.

3.6.4 Uiteenzetting verbonden partijen

Voor een goed inzicht in de financiële positie van de verbonden partijen wordt hieronder per partij ingegaan op een aantal specifieke onderdelen. De mate van detaillering van de informatie is afhankelijk van het risicoprofiel. Hoe hoger het financiële en bestuurlijke risico, hoe meer informatie. Op basis van bovenstaande risicoprofiel wordt de informatie voor de gemeenschappelijke regeling het meest uitvoerig beschreven. Voor de overige verbonden partijen geldt dat de informatie beperkter wordt weergegeven.

Gemeenschappelijke regelingen

Naam	GGD Noord Oost Gelderland				
Vestigingsplaats	Apeldoorn				
Deelnemende partijen	Aalten, Apeldoorn, Berkelland, Bronckhorst, Brummen, Doetinchem, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hatttem, Heerde, Lochem, Montferland, Nunspeet, Oldebroek, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Putten, Voorst, Winterswijk, Zutphen				
Doel	De GGD stelt zich tot doel het bevorderen en beschermen van de gezondheid van de bevolking van de regio, met speciale aandacht voor jeugd en risicogroepen. De kerntaak van de GGD is de uitvoering van de wettelijke taken op basis van de Wet publieke gezondheid. De basisproducten worden verzorgd voor alle deelnemende gemeenten en in beginsel bekostigd uit de gemeentelijke inwonerbijdrage. Naast basisproducten kent de GGD plusproducten, die worden geleverd op contractbasis met gemeenten (individueel, per groep of alle 22) of derden.				
Bestuurlijk belang gemeente Elburg	Lid in algemeen bestuur.				
Financieel belang gemeente Elburg	(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
	Begroting	505	543	560	595
	Rekening	498	543	-	-
Resultaat gemeenschappelijke regeling	Rekening	Rekening	Rekening	Begroting	Begroting
	2023	2024	2025	2026	2027
	910	-170	1.184	-	-
Eigen vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	2.656	3.182	1.921	3.102	
Vreemd vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	8.181	12.893	10.866	6.295	
Risico's	De weerstandscapaciteit bestaat uit de potentieel in te zetten middelen om de tegenvallers op te vangen.				

Naam	Noord-Veluws Archief				
Vestigingsplaats	Elburg				
Deelnemende partijen	Elburg, Epe, Ermelo, Hatttem, Harderwijk, Heerde, Nunspeet, Oldebroek				
Doel	Doelstelling van het Streekarchivariaat is het uitvoering geven aan de taken genoemd in de Archiefwet (het in goede, geordende en toegankelijke staat bewaren van archieven).				
Bestuurlijk belang gemeente Elburg	Lid in algemeen bestuur.				
Financieel belang gemeente Elburg	(x € 1.000)	2025	2026	2027	
	Begroting	134	270	286	
	Rekening	134	-		
Resultaat gemeenschappelijke regeling	Rekening	Begroting	Begroting		
	2025	2026	2027		
	123	-	-		

Eigen vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2026				
	123	123	83		
Vreemd vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2026				
	405	100	100		
Risico's	-				

Naam	Omgevingsdienst Veluwe				
Vestigingsplaats	Harderwijk				
Deelnemende partijen	Elburg, Ermelo, Heerde, Harderwijk, Hattem, Nunspeet, Oldebroek, Putten, provincie Gelderland				
Doel	De Omgevingsdienst Veluwe voert in samenwerking met de andere uitvoeringsdiensten in opdracht van de gemeenten en de provincie een deel van de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving uit op het gebied van fysieke leefomgeving.				
Bestuurlijk belang gemeente Elburg	1 lid in algemeen bestuur				
Financieel belang gemeente Elburg	(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
	Begroting	824	870	921	942
	Rekening	834	870	-	-
Resultaat gemeenschappelijke regeling	Rekening	Rekening	Rekening	Begroting	Begroting
	2023	2024	2025	2026	2027
	463	-	779	-	-
Eigen vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	713	1.459	584	1.224	
Vreemd vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	1.478	2.234	3.356	2.577	
Risico's	Er loopt een risico van aansprakelijkheidstelling bij de reguliere taakuitvoering. De weerstandscapaciteit is 1% van de totale begroting.				

Naam	Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland				
Vestigingsplaats	Apeldoorn				
Deelnemende partijen	Aalten, Apeldoorn, Berkelland, Bronckhorst, Brummen, Doetinchem, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Lochem, Montferland, Nunspeet, Oldebroek, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Putten, Voorst, Winterswijk, Zutphen				
Doel	De veiligheidsregio behartigt de belangen van de gemeenten op het terrein van de brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening met behoud van de lokale verankering, zoals neergelegd in de Wet veiligheidsregio's.				
Bestuurlijk belang gemeente Elburg	Lid in algemeen bestuur.				
Financieel belang gemeente Elburg	(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
	Begroting	1.386	1.505	1.503	1.636
	Rekening	1.414	1.464	-	-
Resultaat gemeenschappelijke regeling	Rekening	Rekening	Rekening	Begroting	Begroting
	2023	2024	2025	2026	2027
	2.832	1.793	1.342	-	-
Eigen vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	15.524	19.874	22.717	25.061	
Vreemd vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	28.067	24.266	28.921	48.066	

Risico's	Kenmerkend voor het risicoprofiel van de VNOG is dat deze organisatie voor het uitvoeren van haar taken voor het grootste deel afhankelijk is van de bijdragen van de deelnemende gemeenten. Daarmee zijn de gemeenten ook aan te spreken op eventuele tekorten in de exploitatie. Dit laatste is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling en wordt ook toegelicht in de jaarstukken.
----------	---

Coöperaties

Naam	Gastvrije Randmeren				
Vestigingsplaats	Harderwijk				
Deelnemende partijen	Dronten, Kampen, Elburg, Nunspeet, Putten, Oldebroek, Ermelo, Harderwijk, Nijkerk, Zeewolde, Huizen, Almere, Blaricum, Bunschoten, Eemnes, Gooise Meren. Rijkswaterstaat Midden Nederland, Waterschap Zuiderzeeland, Waterschap Vallei & Veluwe				
Doel	De coöperatie heeft tot doel in onderlinge samenhang de bovengemeentelijke belangen van de recreatie en de natuurbescherming binnen het gebied te behartigen, het natuur- en landschapsschoon binnen het gebied te bewaren en te bevorderen en de watersportsector in het gebied te bevorderen.				
Bestuurlijk belang gemeente Elburg	Lid in algemeen bestuur				
Financieel belang gemeente Elburg	(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
	Begroting	30	31	32	n.n.b.
	Rekening	30	34		
Resultaat gemeenschappelijke regeling	Rekening	Rekening	Rekening	Begroting	Begroting
	2023	2024	2025	2026	2027
	-160	293	n.n.b.		
Eigen vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	11.524	11.024	10.961		
Vreemd vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	922	559	690		
Risico's	De budgetten voor de nog uit te voeren werkzaamheden zijn vaste bedragen. Incidentele kleine overschotten of tekorten worden verrekend met de algemene reserve. De risico's zijn dus beperkt. Er is een weerstandvermogen aanwezig van ca. € 2,5 miljoen.				

Vennootschappen (BV, NV)

Naam	Afvalsturing Friesland N.V. h.o.d.n. Omrin
Vestigingsplaats	Leeuwarden
Doel	Het helpen van deelnemende gemeenten bij de overstap naar een circulaire economie door oplossingen op maat te bieden en hun afval zo duurzaam mogelijk in te zamelen, te verwerken en opnieuw te gebruiken.
Bestuurlijk belang gemeente Elburg	De 5 Noord Veluwe gemeenten (Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet en Oldebroek) bezitten 9,5% van de in totaal uitgegeven aandelen wat neerkomt op 15.400 aandelen (letter D). Elk aandeel vertegenwoordigd één stem. Er is voor gekozen om het aantal aandelen naar rato van het aantal huishoudens te verdelen onder de deelnemende gemeentes. Een huishouden is bij het gemeentelijk (huishoudelijk) afvalbeheer een goede verdeelsleutel. Voor Gemeente Elburg betekent dit 2.352 aandelen (letter D). De gemeentes hebben zich in 2024 ingekocht tegen een bedrag per aandeel van € 46.24, wat destijds een waarde vertegenwoordigde van € 108.767. Daarnaast bezit de Gemeente Elburg sinds 2018, 61 reguliere aandelen B met een totale waarde van € 27.450 welke recht geven op een dividenduitkering.

	(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Financieel belang gemeente Elburg	Begroting	-	-	-	-
	Rekening	23	n.n.b.	-	-
Resultaat gemeenschappelijke regeling	Rekening	Rekening	Rekening	Begroting	Begroting
	2023	2024	2025	2026	2027
	10.322	7.130	2.530	4.883	n.n.b.
Eigen vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	703.030	78.528	83.562	84.068	
Vreemd vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	103.972	90.892	114.861	131.702	

Naam	Alliander N.V.				
Vestigingsplaats	Arnhem				
Doel	Zorgdragen voor een goed transport en distributie van elektriciteit en gas.				
Bestuurlijk belang gemeente Elburg	De aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten. De gemeente Elburg heeft 285.743 aandelen á € 5,00.				
	(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Financieel belang gemeente Elburg	Begroting	170	177	213	221
	Rekening	179	199	-	-
Resultaat gemeenschappelijke regeling	Rekening	Rekening	Rekening	Rekening	
	2022	2023	2024	2025	
	198.000	267.000	976.000	289.000	
Eigen vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	4.570.000	4.749.000	6.038.000	6.203.000	
Vreemd vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	5.089.000	5.296.000	6.092.000	7.960.000	
Kengetallen gemeenschappelijke regeling		2022	2023	2024	2025
	Netto omzet	2.150.000	2.725.000	3.041.000	3.273.000
	Solvabiliteit	49%	46,10%	48.1%	49,30%

Naam	Bank Nederlandse Gemeenten N.V.
Vestigingsplaats	Den Haag
Doel	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Toelichting: Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.
Bestuurlijk belang gemeente Elburg	Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap. Aandelen BNG Bank luiden op naam en zijn niet beursgenoteerd. Het maatschappelijk aandelenkapitaal bestaat uit 100 miljoen aandelen van € 2,50 nominaal, waarvan 55.690.720 aandelen zijn geplaatst en volgestort. De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van € 2,50). De gemeente Elburg heeft 76.830 aandelen á € 2,50.

	(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Financieel belang gemeente Elburg	Begroting	170	177	182	189
	Rekening	192	164	-	-
Resultaat gemeenschappelijke regeling	Rekening	Rekening	Rekening	Begroting	Begroting
	2023	2024	2025	2026	2027
	254.000	294.000	172.000	-	-
	De nettowinst daalde in het jaar 2025 van € 294 miljoen naar € 172 miljoen. Van dat bedrag wordt € 79 miljoen uitgekeerd aan dividend (beschikbaar voor aandeelhouders). Dit is ongeveer € 1,41 per aandeel.				
Eigen vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	4.615.000	4.721.000	4.777.000	4.863.000	
Vreemd vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	107.459.000	110.819.000	123.614.000	110.701.000	

Naam	Inclusief Groep N.V.				
Vestigingsplaats	Nunspeet				
Doel	Als publieke NV is Inclusief Groep één van de uitvoerders van de wet op de sociale werkvoorziening en de Participatiewet voor onze aandeelhouders, zeven gemeenten op de Noord-Veluwe.				
Bestuurlijk belang gemeente Elburg	De Samenwerking Noord-Veluwe is de aandeelhouder van de Inclusief Groep en wordt vertegenwoordigd door één Algemeen Bestuurslid per aangesloten gemeente (Nijkerk, Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg en Oldebroek). De Inclusief Groep voert de Wet Sociale Werkvoorziening uit in opdracht van deze zeven gemeenten. De Samenwerking Noord-Veluwe heeft de regie hiervan in handen gelegd van de Bestuurscommissie, bestaande uit de wethouders Sociale Zaken van deze zeven gemeenten.				
	(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Financieel belang gemeente Elburg	Begroting	3.313	3.226	3.313	-
	Rekening	3.414	3.447	-	-
Resultaat gemeenschappelijke regeling	Rekening	Rekening	Rekening	Rekening	
	2022	2023	2024	2025	
	-1.936	-120	906	885	
Eigen vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	6.900	6.800	7.700	8.600	
Vreemd vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	7.700	7.300	9.600	9.300	

Naam	Leisurelands				
Vestigingsplaats	Arnhem				
Doel	Beheren en exploiteren van (dag)recreatieve voorzieningen voor een breed publiek.				
Bestuurlijk belang gemeente Elburg	De aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten. De gemeente Elburg heeft 4.499 aandelen á € 1,00.				
	(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Financieel belang gemeente Elburg	Begroting	-	-	-	-
	Rekening	-	-	-	-
Resultaat gemeenschappelijke regeling	Rekening	Rekening	Rekening	Rekening	
	2022	2023	2024	2025	
	-2.219	3.841.000	3.489.000	2.373.000	
	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	

Eigen vermogen gemeenschappelijke regeling	77.400	81.300	84.800	87.100	
Vreemd vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	15.000	6.400	6.800	7.900	

Naam	Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V.
Vestigingsplaats	Ede
Doel	Het revitaliseren, herstructureren en/of transformeren van vakantieparken.
Bestuurlijk belang gemeente Elburg	De aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten. De gemeente Elburg heeft 834 aandelen á € 1,00.

Naam	Vitens N.V.				
Vestigingsplaats	Zwolle				
Doel	Zorgdragen voor een goede (drink)watervoorziening.				
Bestuurlijk belang gemeente Elburg	De aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten. De gemeente Elburg heeft 18.693 aandelen á € 1,00.				
	(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Financieel belang gemeente Elburg	Begroting	-	-	-	-
	Rekening	-	-	-	-
Resultaat gemeenschappelijke regeling	Rekening	Rekening	Rekening	Rekening	
	2022	2023	2024	2025	
	8.200	27.200	35.900	95.500	
Eigen vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	650.000	678.000	714.000	809.000	
Vreemd vermogen gemeenschappelijke regeling	Per 01-01-2023	Per 01-01-2024	Per 01-01-2025	Per 01-01-2026	
	1.447.000	1.560.000	1.685.000	1.846.000	

3.6.5 Overige samenwerkingsverbanden

In de bijlage bij deze meerjarenprogrammabegroting vindt u een overzicht van onze overige samenwerkingsverbanden.

3.7 Grondbeleid

3.7.1 Doelstellingen

Het grondbeleid is voor gemeenten een belangrijk hulpmiddel voor het realiseren van haar doelstellingen op het gebied van ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en economische ontwikkelingen. Grondbeleid is nodig om te zorgen voor voldoende aanbod van gronden voor goedkope woningen, vrije kavels, bedrijventerreinen, groen en andere publieke voorzieningen. Gemeenten gebruiken het grondbeleidsinstrumentarium om ruimtelijke ontwikkelingen te faciliteren en zelf locaties te verwerven, bouwrijp te maken en uit te geven of daartoe te stimuleren. Door dit doel openbaar te delen, wordt duidelijkheid geboden aan alle betrokkenen.

3.7.2 Activiteiten

Planologische procedures

Het voorbereiden, opstellen, vaststellen en uitvoeren of faciliteren van projectbesluiten voor onder meer de realisatie van woningbouw en andere voorzieningen op de volgende locaties:

- 't Harde:
 - Woningbouwversnelling IJsbaan
 - Hokseberg I en II
- Hoge Enk:
 - Gerichtenweg
- Elburg:
 - De Kopse Waard
 - Vossenakker Zuid
 - Vossenakker Noord
 - Molenkamp
 - Horstkamp
 - Broeklanden II
 - Woningbouwversnelling Elburg- en Oostendorp-Zuid
 - Kruisweg
 - De Nieuwe Haven
 - Vrijheidsstraat
 - Oude Bleek
 - De Voord
- Doornspijk:
 - Waterlanden II
 - Locatie MFA, en de daarbij behorende herontwikkeling van de schoollocatie en De Deel
 - Woningbouwversnelling rondom nieuwe MFA

Bouwgrondexploitaties

- Waar mogelijk actieve grondpolitiek bedrijven waardoor gemeentelijke invloed zo groot mogelijk blijft of wordt.
- Waar geen actieve grondpolitiek mogelijk is maar het plan wel gewenst is, dit te faciliteren en daarbij de gemeentelijk kosten zoveel als mogelijk te verhalen.
- Herziening van de exploitaties De Kopse Waard, Vossenakker Zuid, Waterlanden II en Broeklanden II.
- Op kortere termijn vaststelling van de overige grondexploitaties.

3.7.3 Voorziene ontwikkelingen

Bouwgrondexploitaties

De ontwikkelingen zijn met name afhankelijk van de economische omstandigheden. Constant wordt gemonitord of bijstelling van de plannen nodig is. Bij het samenstellen van de jaarrekening wordt rekening gehouden met de verwachtingen van de economische situatie en de gevolgen hiervan voor de grondexploitaties. Gezien de recente ontwikkelingen in de wereldeconomie, de sterk stijgende energiekosten en de stijging van de rente en inflatie is er reden tot zorg en is daarom voorzichtigheid geboden. Door de stijging van de kosten is er sprake van een stijging van kosten voor de grondexploitaties. Door bijvoorbeeld de verhoging van de hypotheekrente kan de

leencapaciteit en daarmee de verkoopprijzen van de woningen (en dus ook de onderliggende grondwaarde die zorgt voor voldoende dekking van de grondexploitaties) onder druk komen te staan. Ook is voor enkele locaties nog niet duidelijk hoe en wanneer de stikstofuitstoot kan worden gecompenseerd.

In 2026 is de rente weer iets gestegen en zijn de lonen minder gestegen, waardoor de leencapaciteit onder druk is komen te staan. Ondanks dat zullen, door het lage aanbod en de grote vraag, de huizenprijzen naar verwachting licht blijven stijgen. Door het stilliggen van veel plannen als gevolg van ecologie, stikstof, weerstand uit de omgeving en tegenstrijdige belangen zijn veel plannen in Nederland vertraagd en loopt de vraag naar woningbouw- en bedrijfslocaties op waardoor de risico's van grondexploitaties beperkt blijven.

Wijzigingen verslaggevingsregels grondexploitaties

Per 1 januari 2016 is de categorie NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) afgeschaft. Zolang gronden nog niet in exploitatie zijn genomen worden deze als 'strategische gronden' benoemd. Het gevolg hiervan is dat er geen rente en andere kosten, waaronder algemene kosten en ambtelijke uren, aan deze gronden worden toegerekend.

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 zijn de activiteiten van het grondbedrijf onderhevig aan de winstbelasting. De voorlopige schatting voor de vennootschapsbelasting (VPB) over 2027 komt uit op ruim € 189.000 en gaat uit van een belastbaar bedrag van circa € 787.000, verklaarbaar door te nemen winst op de diverse actieve grondexploitaties.

3.7.4 Overzicht grondexploitaties

Complex	Kopse Waard (33)
Omschrijving	Betreft de uitbreiding van vijf PO woningbouw kavels aan de Flevoweg.
Status	Najaar 2020 is de grondexploitatie vastgesteld. In 2026 is de zesde herziening van de grondexploitatie vastgesteld.
Realisatie	Op 14-12-2020 is het bestemmingsplan onherroepelijk vastgesteld.
Vooruitblik	De uitvoering van dit plan is in 2023 opgepakt. De grond is begin 2025 bouwrijp gemaakt. De vijf PO-kavels zijn verloot en gereserveerd en verkocht. In 2026 is de laatste akte gepasseerd.
Risico's	Klein. De vijf kavels zijn verkocht en de akte is gepasseerd. De grond is bouwrijp en over de kosten van het t.z.t. woonrijp maken, zijn afspraken gemaakt.

Complex	Vossenakker Zuid (39)
Omschrijving	Het betreft alle werkzaamheden die verband houden met het nieuw gerealiseerde bestemmingsplan ten zuiden van de vmbo-school het Oostenlicht, tussen de Oostelijke Rondweg en de Oostendorperstraatweg.
Status	In exploitatie per 14 december 2009 (vastgestelde exploitatierekening). Vanaf 2011 wordt de exploitatie jaarlijks herzien. In 2025 is de 14e herziening van de grondexploitatie vastgesteld, dit jaar komt daar een 15e herziening bij.
Realisatie	Alle projectwoningen en de woningen van enkele eerder verkocht PO kavels zijn al enige tijd gebouwd en bewoond. Van de laatste gemeentelijke 3 PO kavels zijn de kavels recent gepasseerd. De woningen zijn in aanbouw of wordt binnenkort gestart met de bouw.
Vooruitblik	Nadat deze laatste drie woningen gebouwd zijn, zal het laatste deel van de Kruidenlaan door de gemeente woonrijp gemaakt worden.
Risico's	Nihil. Alleen het woonrijp maken moet nog gedeeltelijk gebeuren nadat de laatste 3 woningen gebouwd zijn.

Complex	Broeklanden fase II (46)
Omschrijving	Het betreft de realisatie van fase II van een nieuw bedrijventerrein nabij de kruising Oostelijke Rondweg/Zuiderzeestraatweg Oost.
Status	Najaar 2020 is de grondexploitatie van dit plan vastgesteld en het uitwerkingsplan is afgerond. In 2025 heeft de 5e herziening van de grondexploitatie plaatsgevonden, in 2026 komt daar een 6e herziening bij.
Realisatie	Alle gronden zijn eigendom van de gemeente. Het uitwerkingsplan is gereed. Er zijn van 2021 tot en met 2025 bedrijfskavels verkocht. Alle kavels zijn verkocht. Het plangebied is bijna geheel bouwrijp. De grond van de gemeentewerf en de milieustraat zijn vanuit de grondexploitatie overgebracht naar de Algemene Dienst van de gemeente.
Vooruitblik	De laatste werkzaamheden voor het woonrijp maken staan gepland voor 2027.
Risico's	Nihil. Alle kavels zijn verkocht, en bij de notaris gepasseerd. Over de kosten van het t.z.t. woonrijp maken van het openbare gebied zijn afspraken gemaakt.

Complex	Waterlanden II (49)
Omschrijving	Betreft een uitbreidingswijk bestaande uit 37 woningen grenzend ten noordwesten van Doornspijk. Plan was deels eigendom van een ontwikkelaar en deels eigendom van de gemeente.
Status	Er is met deze ontwikkelaar een bouwclaimovereenkomst gesloten. De bouwclaimovereenkomst is in 2022 ondertekend en eind 2022 heeft de gemeente het perceel van de ontwikkelaar aangekocht. De gemeente is dus eigenaar van het hele plangebied. In 2025 heeft de 1e herziening van de grondexploitatie plaatsgevonden, daar komt in 2026 een 2e herziening bij.
Realisatie	In 2021 is een participatietraject doorlopen en er is een concept-verkaveling gereed. Het ontwerp bestemmingsplan heeft in 2022 ter inzage gelegen en er zijn zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen zijn beantwoord. Er is uiteindelijk geen beroep ingesteld en het plan is onherroepelijk geworden. In 2024 is de grondexploitatie vastgesteld.
Vooruitblik	De gronden zijn in 2025 bouwrijp geworden en de vijf PO-kavels zijn verkocht. De 21 kavels voor de ontwikkelaar zijn in 2025 verkocht en dat geldt ook voor de 11 kavels voor huurwoningen voor Uwoon. In het najaar van 2025 zijn deze 32 aktes gepasseerd. Van de vijf PO-kavels zijn alle aktes gepasseerd.
Risico's	Nihil, immers de koopovereenkomsten voor de kavels voor de 37 woningen zijn gesloten, de grond is bouwrijp en er zijn afspraken gemaakt over de kosten van het t.z.t. woonrijp maken van het gebied.

3.7.5 Overzicht strategische gronden en voorbereidingen op grondexploitaties

Complex	Oude Bleeksweg (20)
Omschrijving	Het betreft de locatie aan de Oude Bleeksweg. Het aantal woningen is nog onbekend. Gebied is deels eigendom gemeente en grotendeels van derden. Eigendom is behoorlijk versnipperd en vooralsnog was de insteek dat de ontwikkeling zal worden overgelaten aan de eigenaren die het grootste deel van het gebied in eigendom hebben. De gemeente zou dan een faciliterende en sturende rol vervullen.
Status	Er is een gebiedsvisie beschermd stadsgezicht vastgesteld. Vooralsnog is hierin aangegeven dat er in dit gebied wel een herontwikkeling met een zorgvuldig ingepaste stedelijk ontwikkeling welke past binnen dit cultuurhistorisch waardevolle gebied mogelijk en wenselijk is. Enkele particulieren hebben de voormalige wasserij vanuit het faillissement gekocht waarschijnlijk met het doel de wasserij te herbestemmen voor woningbouw waarmee de milieuzonering waarschijnlijk kan worden opgeheven. Wat de kans op een herontwikkeling van het hele gebied kan vergroten.
Realisatie	Nog onzeker.
Vooruitblik	Realisatie hangt erg af van het standpunt en de houding van de diverse eigenaren in het plangebied.
Risico's	Klein, vanwege lage boekwaarde.

Complex	Horstkamp (41)
Omschrijving	Het betreft alle werkzaamheden die verband houden met het nieuw te realiseren bestemmingsplan voor woningbouw (plm. 207 woningen), geprojecteerd tussen de Oostelijke Rondweg, de Oostendorperstraatweg en De Weeren. De gemeente heeft het grootste deel van het plangebied in eigendom en er zijn twee ontwikkelaars die ook eigendommen hebben in het gebied. Er wordt met deze ontwikkelaars onderhandeld over het sluiten van een bouwclaimovereenkomst. Deze dient te zijn ondertekend voordat het omgevingsplan in procedure wordt gebracht.
Status	Niet in exploitatie.
Realisatie	De voorbereidingen voor dit plan zijn in volle gang. Op 14 juli 2026 heeft het college het stedenbouwkundig plan vastgesteld en besloten in de stemmen met het opstarten van de ruimtelijke procedure (als de bouwclaimovereenkomst is getekend).
Vooruitblik	Het streven is dat het omgevingsplan z.s.m. in procedure kan worden gebracht. Er is reeds een participatieproject gestart. Er liggen een aantal uitdagingen. Dit betreft vooral de aanwezigheid van een steenuil en de onderhandelingen met de twee ontwikkelaars over de bouwclaimovereenkomst. De grondexploitatie kan pas worden vastgesteld als het plan voldoende is uitgewerkt en het ruimtelijk plan in procedure kan worden gebracht. De verwachting is dat de bouwclaimovereenkomst in 2026 gesloten wordt.
Risico's	Beperkt; gezien de hoogte van de boekwaarde. Als er meer kosten worden gemaakt gaat het risico oplopen. Een deel van de risico's zullen worden afgedekt door de bouwclaimovereenkomst. De aanwezigheid van het foerageergebied van de steenuil welke deels ligt over het oostelijk deel van het gebied zou kunnen betekenen dat het plan enigszins moet worden aangepast. Dit zou kunnen betekenen dat het plan in twee fasen gerealiseerd gaat worden, wat gedeeltelijk voor uitstel zorgt. Op dit moment zit er nog wel een redelijk positieve marge in het verwachte financiële exploitatieresultaat en kan wellicht gecompenseerd worden als de woningprijzen (en dus de grondopbrengsten) de komende jaren blijven stijgen. Op dit moment is nog niet de verwachting dat e.e.a. zal lijden tot een negatief exploitatieresultaat waardoor de risico's beperkt zijn.

Complex	Woningbouw Vossenakker Noord (43)
Omschrijving	Het betreft alle werkzaamheden die verband houden met het nieuw te realiseren omgevingsplan voor woningbouw (60 tot 64 woningen) ten noorden van de vmbo-school, tussen de begraafplaats, de Oostelijke Rondweg en de Oostendorperstraatweg. Omdat het eerdere bestemmingsplan van plm. 30 duurdere woningen juridisch niet kan worden uitgewerkt onder de Omgevingswet, die vanaf 1 januari 2024 van kracht is geworden, is er een nieuw omgevingsplan gerealiseerd. Gezien het addendum (2023) op de woonvisie is het percentage van sociale en betaalbare woningen verhoogd en dit is verwerkt in het nieuwe concept-plan.
Status	Niet in exploitatie. Deel ondergrond is eigendom gemeente. In 2021 is een perceel van de failliete eigenaar gekocht waardoor de gemeente het grootste deel van het gebied in eigendom heeft. Een perceel is nog eigendom van een ontwikkelaar welke tevens in het faillissement is verwikkeld. Eind 2020 is de Wet voorkeursrecht gemeenten gevestigd op het plangebied. Vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet is op 5 februari 2024 het oude voorkeursrecht (gebaseerd op de Wet ruimtelijke ordening) ingetrokken en op basis van de Omgevingswet een nieuw voorkeursrecht gevestigd. Met de curator loopt een traject om ook dit perceel aan te kopen. Er is de ontwikkelaar in 2025 een formeel aankoop bod gedaan. Met twee aangrenzende omwonende eigenaren worden de gesprekken voortgezet voor een eventueel grondruil en/of aankoop van een klein deel van hun grond. Er hebben gesprekken plaatsgevonden met de andere omwonenden en de school over de plannen. Een stedenbouwkundig bureau heeft opdracht om hiervoor een plan te ontwikkelen en diverse onderzoeken uit te voeren, dit plan is in een ver gevorderd stadium. In oktober 2025 is een informatieavond geweest. Het plan wordt op basis van de opgehaalde input verder uitgewerkt.
Realisatie	De voorbereiding voor de planontwikkeling en grondverwerving loopt. Op 14 juli 2026 heeft het college het stedenbouwkundig plan vastgesteld en besloten in de stemmen met het opstarten van de ruimtelijke procedure.

Vooruitblik	Het moment van realisatie van dit plan hangt af van grondonderhandelingen over de nog benodigde gronden. Gelijktijdig wordt gewerkt aan de planvorming om te trachten z.s.m. een omgevingsplan en grondexploitatie te kunnen opstellen en in procedure te brengen. Het plan wordt zodanig ingericht dat mocht de aankoop van het perceel nog niet zijn gelukt, toch alvast het deel waar de gemeente eigenaar is kan worden uitgevoerd.
Risico's	Beperkt, gezien de verwachting dat nu ook de grond van de ontwikkelaar zich in de failliete boedel bevindt. De verwachting is dat de gemeente wel overeenstemming vindt met de curator over de aankoop. De gesprekken met de andere twee eigenaren verlopen positief. Er is een globale financiële berekening gemaakt voor deze grondexploitatie en vooralsnog zit er voldoende positieve marge in de berekening. Een ander risico is uitstel door invloeden zoals de steenuil, stikstof, milieucirkels en huisaansluitingen.

Complex	Gerichtenweg (45)
Omschrijving	Het betreft de realisatie van woningbouw aan de Gerichtenweg. van plm. 15 woningen. Geheel in eigendom van gemeente.
Status	In 2026 is de grondexploitatie vastgesteld en het bouw- en woonrijp maken aanbesteed.
Realisatie	De voorbereidingen voor dit plan zijn gestart. In 2021 is een participatietraject gestart voor dit plan. Er is een concept verkaveling gereed voor dit plan en het bestemmingsplan is onherroepelijk.
Vooruitblik	De grondexploitatie is begin 2026 vastgesteld en wordt dit jaar dus nog niet herzien. Het bouwrijp maken en de aanleg van de nutsvoorzieningen is gepland voor de eerste helft van 2026. Na de zomer worden de kavels verkocht en naar verwachting kan eind 2026 of 2027 de bouw van de woningen van start gaan.
Risico's	Beperkt; bij verdere aanpak gaan de kosten oplopen maar de vraag naar woningen blijft groot en de marktomstandigheden zijn gunstig dus zijn de verwachtingen positief.

Complex	Woningbouwlocaties Elburg (51)
Omschrijving	Het betreft het onbebouwde deel (met uitzondering van drie bedrijven met bebouwing) van een gebied ten zuiden van de Zuiderzeestraatweg Oost te Elburg. Het gebied bestaat uit een oostelijk deel, gelegen tussen landgoed Old Putten, De Eekterbeek en de Zuiderstraatweg Oost (in dit deel van het plan is in 2025 een kalvenmesterij met omliggende grond gekocht) en een westelijk deel gelegen tussen Stoopschaarweg, Gerichtenweg en Zuiderzeestraatweg Oost (in dit deel zijn een agrarisch bedrijf en een tuinderij aanwezig). Een gebied achter landgoed Old Putten is tevens in gebied opgenomen en vormt verbindingen tussen de twee deelgebieden. In dit totale gebied zijn ongeveer 700 woningen gepland. Het westelijke deel wordt Elburg-Zuid genoemd en het oostelijke deel wordt Oostendorp-Zuid genoemd.
Status	Er is op 1 juli 2024 een voorkeursrecht gevestigd op dit totale gebied. Vanaf dat moment zijn met name met de drie bedrijven binnen het gebied aankoopgesprekken gevoerd (waarvan 1 dus gekocht), waarbij de eventuele mogelijkheid van verplaatsing wordt meegenomen. Met andere eigenaren die zich hebben gemeld zijn tevens gesprekken gevoerd. Inmiddels worden actief gesprekken gevoerd met alle eigenaren binnen het gebied. Het agrarisch bedrijf aan de Jukweg is dus begin 2025 gekocht en de akte gepasseerd. Een bureau heeft in 2025 een opdracht gekregen voor het hele gebied (700 woningen) een plan te ontwikkelen en een participatieprocedure te starten met de omgeving en andere belangstellenden. In juni 2025 heeft er een eerste informatieavond plaatsgevonden waarvoor grondeigenaren, omwonenden en andere belangstellende zijn uitgenodigd. Vooral de grondeigenaren en omwonenden zijn hierbij aanwezig geweest. Gelijktijdig met de planontwikkeling zal het plan planeconomisch worden getoetst en eventueel bijgestuurd. De bezwaren tegen het voorkeursrecht zijn in behandeling en de raad heeft op 14 april 2025 het besluit genomen om alle bezwaren niet ontvankelijk of ongegrond te verklaren. Er is geen beroep tegen dit raadsbesluit ingesteld. Voor de zomer 2026 is het stedenbouwkundige plan door de raad vastgesteld en heeft kennisgenomen van een financiële verkenning en ingestemd met het voorbereiden en opstarten van de ruimtelijke procedures.

Realisatie	Een agrarisch bedrijf aan De Jukweg inclusief de twee woningen is einde 2024 gekocht en begin 2025 is de aankoopakte gepasseerd en dus in eigendom bij de gemeente. De voormalige agrariër en zijn ouders hebben nog tijdelijk (maximaal 4 jaar) het voortgezet gebruik van de woningen en de plicht om de stallen te slopen conform lbv plus regeling. In maart 2026 heeft er een woonevent plaatsgevonden voor belanghebbenden waarbij naast de andere plannen ook de voorlopige plannen voor de 700 woningen zijn getoond.
Vooruitblik	In 2026 worden de plannen verder uitgewerkt op basis van randvoorwaarden en input vanuit de buurt en belangstellenden (input participatie) en wensen (voormalige) eigenaren. De locaties zijn ook meegenomen in de Omgevingsvisie die in december 2025 is vastgesteld. De gesprekken met de eigenaren binnen het gebied worden in 2026 voortgezet of opgepakt. Op dit moment wordt samen met een tuinder en agrariër onderzoek gedaan naar de mogelijkheid hiervoor op andere locaties. Het streven is om nog meer informatieavonden (met participatie) te plannen. Parallel zullen er ook onderzoeken (bodem, archeologie, etc.) worden gedaan in het plangebied die nodig zijn voor de planvorming. Voor de zomer van 2025 heeft er reeds een ecologisch onderzoek plaatsgevonden in overleg met de eigenaren welke zijn gevolgd door diverse onderzoeken.
Risico's	Gemiddeld. Gezien de hoge aankoop- en eventuele verplaatsingskosten van de bedrijven in het gebied en de onzekere kaders die gelden voor dit gebied (o.a. verkeersafwikkeling, geluid, natuur, stikstof, bodem, water, eventuele bezwaar- en beroepsprocedures, etc.) en de tijdsdruk dat het Omgevingsplan binnen 3 jaar na vaststelling Omgevingsvisie door de raad moet worden vastgesteld (anders vervalt het voorkeursrecht). Er zijn door de aankoop van het agrarisch bedrijf begin 2025 aankoopkosten gemaakt. Dit betreft een aankoopsprijs gebaseerd op een ruwe bouwgrond waarde. Als de woningbouwplannen uiteindelijk niet tot stand kunnen komen, moet de grond worden afgewaardeerd naar de waarde van landbouwgrond. Mocht het de komende tijd lukken alternatieve locatie te vinden voor de twee uit te kopen bedrijven zal de boekwaarde oplopen. Parallel daaraan zal ook de planvorming verder gestalte krijgen waardoor het risico op het niet doorgaan van het plan steeds kleiner zal worden, mochten de omgeving en woningzoekenden positief reageren op de plannen en ook de onderzoeken uitwijzen dat voor woningbouw niet al te grote belemmeringen worden verwacht. De financiële risico's kunnen regelmatig worden bijgesteld afhankelijk van het verloop. Tot het moment van het onherroepelijk worden van het plan betreft het risico dat als het plan (vanwege bijvoorbeeld bezwaren) dreigt te stranden is het risico dat de aangekocht grond van ruwe bouwgrond naar agrarische waarde moet worden afgewaardeerd. Op het moment dat het stedenbouwkundig plan en het ruimtelijk plan verder is uitgewerkt voor wat betreft de kosten voor de inrichting van de openbare ruimte etc. kan er tevens een grondexploitatie worden vastgesteld. Op dat moment dat de ruimtelijke procedure is doorlopen en eventuele bezwaar en beroep niet ontvankelijk of ongegrond zijn, zijn de planologische risico's niet meer aanwezig en zullen alleen nog maar uitvoeringsrisico's zich kunnen voordoen (bijvoorbeeld risico op inzakken van de woningmarkt en oplopen van de kosten van inrichting openbare ruimte). De risico's kunnen bij vaststelling van de grondexploitatie beter worden ingeschat. De grondexploitatie zal zoals gebruikelijk ieder jaar worden herzien. Zolang de eindwaarde berekening een positief resultaat zal laten zien is het risico beperkt.

Complex	Woningbouwlocaties Doornspijk (52 en 54)
Omschrijving	Het betreft het gebied gelegen in de hoek Veldweg/Lageweg te Doornspijk (52) en de inbreidingslocaties waar nu nog dorpshuis De Deel en de locatie van de school aan de zuidoost kant van de Zuiderzeestraatweg West staan (54). Voor het deel gelegen direct in de hoek Lageweg/Veldweg (waar ook de nieuwe MFA ter vervanging van de Deel en school moet komen) en de beide inbreidingslocatie is in 2023 voorkeursrecht gevestigd op basis van de Wro. Op het meer zuidelijk gelegen deel, direct langs de Lageweg, is voorkeurrecht onder de Ow gevestigd per 1 juli 2024. Tezamen kan op deze gebieden ongeveer 130 a 140 woningen worden gebouwd. Het is de bedoeling dat hier een samenhangend plan wordt ontwikkeld voor wat betreft de woningbouwprogrammering maar dat er voor de locatie Lageweg/Veldweg (52) en locaties De Deel en school twee afzonderlijke ruimtelijk procedures worden gevolgd. Voor de drie voorkeursrechtgebieden die in 2023 gevestigd zijn, zijn al eerder informatiemomenten geweest voor eigenaren en belangstellenden. Eind 2024 is er voor het geheel, dus zowel de voorkeursrechtgebieden uit 2023 als uit 2024, nog een informatiebijeenkomst geweest. Voorjaar 2026 heeft is er wederom een informatie avond geweest.
Status	Een stedenbouwkundigbureau heeft opdracht gekregen om hiervoor een plan te ontwikkelen en diverse onderzoeken in gang te zetten en een participatietraject te organiseren. Gelijktijdig met de planontwikkeling zal het plan planeconomisch worden getoetst en eventueel bijgestuurd. Inmiddels worden er door externe grondverwerers gesprekken gevoerd met alle eigenaren in het gebied. De bezwaren tegen het voorkeursrecht van 2024 zijn in behandeling geweest en de raad heeft op 14 april 2025 het besluit genomen alle bezwaren niet ontvankelijk en/of ongegrond te verklaren waarmee het voorkeursrecht van 2024 ook onherroepelijk is geworden. Voor de zomer 2026 is voor gebied Lageweg/Veldweg (52) bestaande uit ruim 100 woningen en de MFA, het stedenbouwkundige plan door de raad vastgesteld en heeft kennisgenomen van een financiële verkenning en ingestemd met het voorbereiden en opstarten van de ruimtelijke procedures voor locatie Lageweg/Veldweg. Voor de beide inbreidingslocaties De Deel en school is een stedenbouwkundigplan in voorbereiding.
Realisatie	Het stedenbouwkundigplan voor gebied Lageweg/Veldweg is vastgesteld en er wordt getracht de gronden aan te kopen. Op dit moment is nog geen overeenstemming over aankoop.
Vooruitblik	Het plan wordt op basis van de input uit de omgeving en de informatiebijeenkomsten, alsmede de wensen van de grondeigenaren, verder uitgewerkt. De locaties zijn ook meegenomen in de Omgevingsvisie, die in december 2025 is vastgesteld.
Risico's	Beperkt. Gezien de onzekere kaders die gelden voor dit gebied (o.a. verkeersafwikkeling, geluid, natuur, stikstof, bodem, water, eventuele bezwaar- en beroepsprocedures, etc.) en de tijdsdruk dat het Omgevingsplan binnen 3 jaar na vaststelling Omgevingsvisie door de raad moet worden vastgesteld (anders vervalt het voorkeursrecht). De gesprekken met alle eigenaren over aankoop zullen in 2026 worden voortgezet. Parallel daaraan zal ook de planvorming verder gestalte krijgen waardoor het risico op het niet doorgaan van het plan steeds kleiner zal worden wanneer de omgeving en woningzoekenden positief reageren op de plannen en ook de onderzoeken uitwijzen dat voor woningbouw niet al te grote belemmeringen worden verwacht. De financiële risico's kunnen regelmatig worden bijgesteld afhankelijk van het verloop. Tot het moment van het onherroepelijk worden van het plan betreft het risico, dat als het plan (vanwege bijvoorbeeld bezwaren) dreigt te stranden, dat de aangekocht grond van ruwe bouwgrond naar agrarische waarde moet worden afgewaardeerd. Er is tot op heden nog geen grond aangekocht, waardoor dit risico nog niet bestaat. Op het moment dat het stedenbouwkundig plan en het ruimtelijk plan verder is uitgewerkt voor wat betreft de kosten voor de inrichting van de openbare ruimte etc. kan er tevens een grondexploitatie worden vastgesteld. Op dat moment dat de ruimtelijke procedure is doorlopen en eventuele bezwaar en beroep niet ontvankelijk of ongegrond zijn, zijn de planologische risico's niet meer aanwezig en zullen alleen nog maar uitvoeringsrisico's zich kunnen voordoen (bijvoorbeeld risico op inzakken van de woningmarkt en oplopen van de kosten van inrichting openbare ruimte). De risico's kunnen bij vaststelling van de grondexploitatie beter worden ingeschat. De grondexploitatie berekening zal zoals gebruikelijk ieder jaar worden herzien. Zolang de eindwaarde berekening een positief resultaat zal laten zien is het risico beperkt.

Complex	Woningbouwlocaties 't Harde (53)
Omschrijving	Het betreft het onbebouwde gebied langs de Eperweg gelegen, noordoostelijk van 't Harde. Het gebied is gedeeltelijk van de gemeente (ijsbaan) en grotendeels van ontwikkelaars. Gezien de ligging dicht bij de natuur, werd verwacht dat dit problemen zou geven op het gebied van stikstof. Ook voor dit gebied is 1 juli 2024 voorkeursrecht gevestigd. Gezien de risico's door de ligging bij natuur is de gemeente hier minder actief aan het verwerven en wil de ontwikkeling zoals het er nu voorstaat aan de grondeigenaren/ontwikkelaars overlaten. Tegen het voorkeursrecht zijn hier geen bezwaren ingediend.
Status	Het betreft onbebouwde grond en er wordt van gemeentewege niet gewerkt aan een plan. Op verzoek van de ontwikkelaar met de grootste grondpositie heeft de gemeente toestemming gegeven aan de particulier om zijn ene perceel aan deze ontwikkelaar te verkopen. Waarmee de ontwikkelaar een aaneengesloten deel in eigendom heeft verkregen.
Realisatie	Het voorkeursrecht voorkomt (zonder dat de gemeente direct hoeft te kopen) dat het eigendom verder wordt versnipperd en/of dat er prijsopdrijving plaatsvindt. Door de aankoop van de particuliere grond aan de ontwikkelaar heeft het voorkeursrecht dus ook zijn werk gedaan en is versnippering voorkomen.
Vooruitblik	Nu de verwachting is dat de omgevingsrisico's mee zullen vallen, zal eventueel samen met ontwikkelaars een plan worden ontwikkeld waarbij de ontwikkelaars zich zullen moeten houden aan de randvoorwaarden van de gemeente. De gemeente is bereid hiervoor een overeenkomst met de ontwikkelaars te sluiten waarin de kaders worden vastgelegd v.w.b. woonprogramma en dergelijke. Op dit moment wordt met de ontwikkelaars gesproken over het sluiten van een intentieovereenkomst om de plannen gezamenlijk op te pakken waarbij de gemeente eventueel zijn eigendom in zal brengen en de ruimtelijk procedure zal volgen onder de voorwaarde dat de ontwikkelaars de gemeentelijke kosten vergoeden, alles voorbereiden en het risico op zich nemen.
Risico's	Beperkt: De investeringen voor de gemeente zijn beperkt en de risico's zijn grotendeels voor de ontwikkelaars. Ook dit plan is eind 2025 in de Omgevingsvisie meegenomen zodat na vaststelling Omgevingsvisie er nog drie jaar de tijd is het Omgevingsplan vast te stellen waarbij het voorkeursrecht in werking blijft. De ontwikkelaars is inmiddels een concept intentieovereenkomst voorgelegd welke naar verwachting zal worden gevolgd door een anterieure overeenkomst. Op basis van deze overeenkomsten zal de gemeente haar kosten verhalen en de kaders voor de planvorming aan de ontwikkelaars meegeven.

3.7.6 Omvangrijke anterieure overeenkomsten

Complex	Nieuwe Haven
Omschrijving	Betreft een woningbouwplan aan de Havenkom te Elburg voor de bouw van drie appartementengebouwen voor totaal 56 appartementen, waaronder 11 sociale huurappartementen en deels een commerciële ruimte op de begane grond. De locatie is grotendeels eigendom van een ontwikkelaar en voor een kleiner deel eigendom van enkele ondernemers. De gemeente faciliteert dit plan. In verband hiermee is er in 2022 een anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar gesloten waarin afspraken zijn gemaakt over de afspraken die de ontwikkelaar heeft gemaakt met de andere eigenaren, de aan de gemeente te betalen exploitatiebijdrage, het woningbouwprogramma, de planning en de kwaliteitseisen van dit plan.
Status	Ontwerp bestemmingsplan is door de ontwikkelaar aangeleverd en heeft in 2022 ter inzage gelegen. Er zijn enkele zienswijzen ingediend en er is bezwaar gemaakt tegen de plannen. Het bestemmingsplan is 5-2-2024 vastgesteld. Er is hierop beroep ingesteld en voorlopige voorziening gevraagd. De voorzieningenrechter van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft het bestemmingsplan geschorst. Er wordt juridisch onderzocht hoe dit kan worden gerepareerd. De afloop is nog onzeker. In 2023 is een allonge op de anterieure overeenkomst gesloten ter onderbouwing van een subsidieaanvraag bij de provincie. Dit ten behoeve van het aantoonbaar maken van het financiële tekort van de ontwikkelaar (het deel van het tekort op de openbare ruimte is subsidieabel en de rest valt onder de de-minimisregeling).
Realisatie	Er wordt juridische externe bijstand gevraagd ten einde het plan tot goed einde te brengen.

Vooruitblik	Afhankelijk van de uiteindelijke uitspraak van De Raad van State is de vraag of het plan de komende jaren kan worden uitgevoerd. De beroepszaak is op 3 september 2025 geschorst. Een zittingsdatum voor voortzetting van de beroepszaak is nog niet bekend.
Risico's	De gemeente faciliteert dit plan. De grootste risico's zijn voor de ontwikkelaar. Als het plan niet onherroepelijk wordt, kan afhankelijk wie hiervoor aansprakelijk is (ontwikkelaar of gemeente) het zijn dat het tweede deel van de exploitatiebijdrage niet kan worden geïnd en het plan dus uiteindelijk niet tot uitvoer kan worden gebracht.

Complex	Hokseberg fase I
Omschrijving	Betreft de eerste fase van een woningbouwplan te 't Harde bestaande uit ruim 70 reguliere woningen en 60 intramurale zorgplekken. De locatie is eigendom van een ontwikkelaar en de gemeente faciliteert dit plan. In verband hiermee is er een Anterieuere overeenkomst met de ontwikkelaar gesloten waarin afspraken zijn gemaakt over de aan de gemeente te betalen exploitatiebijdrage, het woningbouwprogramma, de planning en de kwaliteitseisen van dit plan.
Status	Bestemmingsplan is begin 2022 onherroepelijk geworden.
Realisatie	Het plan is door de ontwikkelaar bouwrijp gemaakt en het zorggebouw van de woningbouwcorporatie is in aanbouw.
Vooruitblik	Hokseberg fase I is inmiddels in uitvoering.
Risico's	Deze zijn voor de ontwikkelaar.

Complex	Hokseberg fase II
Omschrijving	Betreft de tweede fase van een woningbouwplan te 't Harde bestaande uit 90 tot 95 woningen. De locatie is eigendom van dezelfde ontwikkelaar als Hokseberg fase I en de gemeente faciliteert dit plan. In verband hiermee is ook voor fase II een anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar gesloten waarin afspraken zijn gemaakt over de aan de gemeente te betalen exploitatiebijdrage, het woningbouwprogramma, de planning en de kwaliteitseisen van dit plan.
Status	Bestemmingsplan is onherroepelijk.
Realisatie	Het plan moet nog door de ontwikkelaar bouwrijp worden gemaakt.
Vooruitblik	Er is gepland dat het plan de komende jaren kan worden uitgevoerd in opvolging van fase I van dit plan welke eveneens eigendom is van deze ontwikkelaar.
Risico's	Deze zijn voor de ontwikkelaar.

Complex	Locatie Kruisweg
Omschrijving	Het betreft de realisering van woningbouw op de voormalig locatie van een garagebedrijf. De locatie is eigendom van een ontwikkelaar. Er zijn 15 woningen gepland waarvan 10 appartementen en 5 grondgebonden woningen. Er is in 2023 een anterieure overeenkomst gesloten waarin afspraken zijn gemaakt over locatie eisen, woonprogramma en de procedure van het bestemmingsplan. Tevens is er een exploitatiebijdrage betaald en zijn er afspraken gemaakt over de inrichten van de openbare ruimte en het overdragen van gronden als het plan onherroepelijk is.
Status	Bestemmingsplan is vastgesteld op 1 juli 2024 er is beroep ingesteld bij de Raad van State. De gemeente heeft in oktober 2024 bij de Raad van State een verweerschrift (om het beroep ongegrond te verklaren) en een verzoek de zaak versneld te behandelen ingediend.
Realisatie	Het beroep is inmiddels ingetrokken en het plan is vastgesteld. Er is inmiddels nadeelcompensatie toegekend aan omwonenden en doorberekend aan de ontwikkelaar. Het plan kan gerealiseerd gaan worden.
Vooruitblik	De huidige bebouwing is gesloopt waardoor het bouwrijp door ontwikkelaar kan plaats vinden. Als dat eenmaal is gebeurd, kan worden begonnen met de bouw van de woningen.
Risico's	Deze zijn voor de ontwikkelaar.

Complex	Locatie De Voord
Omschrijving	Grotendeels nieuwbouw van woonzorgcentrum "De Voord", toevoeging 24 woningen, Veldbloemenlaan 25. Het betreft voor Elburgse begrippen een grote ontwikkeling.
Status	Ruimtelijke procedures zijn afgerond. Bouwdeel omgevingsvergunning is verleend.
Realisatie	Realisatie van 1e fase is gestart.
Vooruitblik	In 2030 zal het complex gereed zijn.
Risico's	De Raad van State heeft het ingediende beroep ongegrond verklaard/verworpen. Financieel heeft de initiatiefnemer het plan ook rond. Er zijn geen risico's meer dat het plan strandt.

3.7.7 Risicoanalyse

Per complex is op basis van de boekwaarde per 31-12-2025 en de waarde per m2 een risicoanalyse gemaakt. Het totale risico bedraagt € 2.044.000. Vanwege de gevoeligheid van informatie over onder andere aankooprijzen, en daarmee onze onderhandelingspositie, wordt deze informatie niet verstrekt in de risicoanalyse. Wel tonen we hieronder het risicobedrag dat voor 2027 is bepaald.

Voor een toelichting op de risico's per complex verwijzen we naar de overzichten in het vorige onderdeel van deze paragraaf.

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde per		m2	Risico
Complex	1-1-2025	31-12-2025		
20. Oude Bleeksweg	31	31	0	15
33. Kopse Waard	1.206	796	3.920	0
39. Vossenakker Zuid	539	101	32.485	0
41. Horstkamp	1.214	1.254	32.552	485
43. Vossenakker Noord	531	629	10.100	227
45. Gerichtenweg	316	409	12.580	0
46. Broeklanden fase II	1.255	-1.224	36.760	0
47. Petraschool	231	231	4.507	167
49. Waterlanden II	545	-860	396	0
50. Verspreide percelen	297	297	83.633	0
51. Woningbouwlocaties Elburg	96	2.608	47.461	1.051
52. Woningbouwlocaties Doornspijk	27	193	0	96
53. Woningbouwlocaties 't Harde	1	6	0	3
Totale boekwaarden	6.289	4.470	264.394	2.044

3.7.8 Meerjarenprognose per grondexploitatie

Bedragen x € 1.000				
33. Kopse Waard	Gerealiseerd	2026	2027	Totaal
Algemene voorbereiding	46	0	0	46
Kosten Planontwikkeling	147	0	11	158
Kosten Verwerving	655	0	0	655
Kosten Bouwrijpmaken	595	0	0	595
Kosten Woonrijpmaken	0	0	53	53
Kosten Gronduitgifte	4	10	0	15
Beheers- en administratiekosten	37	8	-2	43
Totaal lasten	1.486	18	62	1.565
Verkoop gronden	726	927	0	1.653
Bijdrage van derden	0	0	0	0
Overige baten	0	0	0	0
Totaal baten	726	927	0	1.653
Totaal generaal	760	-910	62	-88

Bedragen x € 1.000				
39. Vossenakker Zuid	Gerealiseerd	2026	2027	Totaal
Algemene voorbereiding	41	0	0	41
Kosten Planontwikkeling	1.152	0	0	1.152
Kosten Verwerving	4.201	0	0	4.201
Kosten Bouwrijpmaken	1.299	0	0	1.299
Kosten Woonrijpmaken	1.148	0	89	1.236
Kosten Gronduitgifte	78	3	0	81
Beheers- en administratiekosten	999	6	14	1.019
Totaal lasten	8.916	9	103	9.029
Verkoop gronden	7.090	213	0	7.303
Bijdrage van derden	200	0	0	200
Overige baten	0	0	0	0
Totaal baten	7.290	213	0	7.503
Totaal generaal	1.626	-204	103	1.525

Bedragen x € 1.000						
45. Gerichtenweg	Gerealiseerd	2026	2027	2028	2029	Totaal
Algemene voorbereiding	0	21	22	22	23	88
Kosten Planontwikkeling	0	334	7	8	8	357
Kosten Verwerving	0	195	0	0	0	195
Kosten Bouwrijpmaken	0	241	0	0	0	241
Kosten Woonrijpmaken	0	0	0	117	229	346
Kosten Gronduitgifte	0	0	0	0	0	0
Beheers- en administratiekosten	0	39	6	-15	-13	17
Totaal lasten	0	830	36	132	247	1.245
Verkoop gronden	0	599	1.131	0	0	1.729
Bijdrage van derden	0	91	0	0	0	91
Overige baten	0	21	0	0	0	21
Totaal baten	0	711	1.131	0	0	1.841
Totaal generaal	0	119	-1.095	132	247	-597

Bedragen x € 1.000				
46. Broeklanden II	Gerealiseerd	2026	2027	Totaal
Algemene voorbereiding	58	0	0	58
Kosten Planontwikkeling	646	0	0	646
Kosten Verwerving	1.951	0	0	1.951
Kosten Bouwrijpmaken	2.055	0	0	2.055
Kosten Woonrijpmaken	131	0	795	926
Kosten Gronduitgifte	24	0	0	24
Beheers- en administratiekosten	290	-28	-49	213
Totaal lasten	5.153	-28	747	5.872
Verkoop gronden	9.994	0	0	9.994
Bijdrage van derden	0	0	0	0
Overige baten	16	0	0	16
Totaal baten	10.010	0	0	10.010
Totaal generaal	-4.856	-28	747	-4.138

Bedragen x € 1.000						
49. Waterlanden II	Gerealiseerd	2026	2027	2028	2029	Totaal
Algemene voorbereiding	297	8	8	8	8	329
Kosten Planontwikkeling	214	127	0	0	0	341
Kosten Verwerving	274	0	0	0	0	274
Kosten Bouwrijpmaken	509	31	0	0	0	540
Kosten Woonrijpmaken	18	0	0	489	0	507
Kosten Gronduitgifte	17	3	0	0	0	20
Beheers- en administratiekosten	3	-15	-15	-15	-10	-53
Totaal lasten	1.332	154	-7	482	-2	1.959
Verkoop gronden	2.938	172	0	0	0	3.110
Bijdrage van derden	0	0	0	0	0	0
Overige baten	2	0	0	0	0	2
Totaal baten	2.940	172	0	0	0	3.112
Totaal generaal	-1.608	-18	-7	482	-2	-1.153

3.8 Lokale heffingen

3.8.1 Inleiding

De gemeente onderscheidt algemene belastingen en specifieke heffingen. De onroerendezaakbelasting, toeristenbelasting, forensenbelasting, precariobelasting en reclamebelasting hebben een algemeen dekkingskarakter.

De afvalstoffenheffing en rioolheffingen zijn bestemmingsheffingen en dienen ter dekking van de kosten van de betreffende gemeentelijke taken. Daarnaast zijn er heffingen die samenhangen met individuele dienstverlening, zoals havengelden, marktgelden, begraafrechten en leges.

In beginsel hanteert de gemeente, voor zover wettelijk toegestaan en mogelijk, een kostendekkingspercentage van 100%. Voor begraafrechten geldt een afwijkend percentage van 85%. Voor 2027 betekent dit dat een reserve of voorziening nog ingezet wordt voor riool, afval en begraven om de gewenste kostendekkendheid te realiseren. Deze periode wordt benut om, in overleg met belanghebbenden, het huidige beleid te onderzoeken en te herzien. Op basis daarvan wordt toegewerkt naar een nieuw, toekomstbestendig beleid dat medio 2027 aan de raad wordt voorgelegd.

Vanaf 2028 wordt de kostendekkendheid gerealiseerd door de tarieven te verhogen en/of de kosten te verlagen. Wanneer het onderzoek andere inzichten geeft, bijvoorbeeld dat kosten kunnen worden gereduceerd, kan de kostendekkendheid (deels) worden bereikt door kostenbesparingen. In dat geval hoeven de tarieven minder sterk te stijgen dan momenteel wordt weergegeven.

3.8.2 Uitgangspunten

Algemeen

Op basis van de vastgestelde begrotingsuitgangspunten voor de MPB 2027-2030 wordt voor de heffingen een gemengde loon- en prijsindexatie toegepast. Deze is gebaseerd op het percentage uit de Meicirculaire en bedraagt voor 2027 3,4%.

In beginsel geldt voor 2028 een indexatie van 3,5% en voor 2029 en 2030 een percentage van 3,1%. Indien afwijkende percentages zichtbaar zijn is dit om uiteindelijk op de gewenste kostendekkendheid uit te komen of door volume wijzigingen. De kostendekkendheid wordt jaarlijks opnieuw berekend, waardoor de stijgingspercentages kunnen fluctueren ten op zichte van eerdere en toekomstige begrotingen.

Onroerendezaakbelasting

Bedragen x € 1.000	Begrote inkomsten				Stijgingspercentage			
	2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030
OZB woningen eigenaar	-4.029	-4.170	-4.299	-4.433	3,4%	3,5%	3,1%	3,1%
OZB niet-woningen eigenaar	-1.375	-1.423	-1.467	-1.513	3,4%	3,5%	3,1%	3,1%
OZB niet-woningen gebruiker	-986	-1.021	-1.053	-1.085	3,4%	3,5%	3,1%	3,1%
Totaal begrote inkomsten	-6.391	-6.614	-6.819	-7.031				

De onroerendezaakbelastingen (OZB) worden geheven over de waarde van woningen en niet-woningen. De WOZ-waarde wordt jaarlijks vastgesteld, waarbij de waardepeildatum één jaar vóór het betreffende belastingjaar ligt.

De OZB wordt berekend als een percentage van de WOZ-waarde. Bij de vaststelling van de tarieven wordt rekening gehouden met de ontwikkeling van de WOZ-waarden. De tarieven worden hiervoor gecorrigeerd op basis van de gewogen gemiddelde stijging of daling van de WOZ-waarden.

Op basis van de actuele berekeningen per 1 september 2026 worden voor 2027 de volgende tarieven gehanteerd:

- eigenaar woning: 0,0882% van de WOZ-waarde;
- eigenaar niet-woning: 0,2549% van de WOZ-waarde;
- gebruiker niet-woning: 0,1886% van de WOZ-waarde.

De definitieve OZB-tarieven worden vastgesteld bij de behandeling van de belastingverordening. Voor de berekening van de tarieven voor 2027 wordt uitgegaan van de geprognosticeerde WOZ-waarden voor dat belastingjaar.

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) publiceert jaarlijks de Atlas lokale heffingen. Deze atlas biedt inzicht in de lokale heffingen van gemeenten en maakt vergelijking met andere gemeenten mogelijk. Voor 2026 bedraagt het landelijke gemiddelde OZB-tarief voor woningen 0,0871%. Voor niet-woningen bedraagt het landelijke gemiddelde 0,5796%.

Afvalstoffenheffing

Bedragen x € 1.000	Begrote inkomsten				Stijgingspercentage			
Categorie	2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030
Afvalstoffenheffing	-2.995	-3.100	-3.196	-3.330	3,4%	3,5%	3,1%	1,4%
Reinigingsrechten	-10	-11	-11	-11	3,4%	3,5%	3,1%	1,4%
Totaal begrote inkomsten	-3.005	-3.110	-3.207	-3.341				

De tarieven worden in 2027 geïndexeerd met 3,4%. Hiermee wordt een kostendekkendheid gerealiseerd van 91%. Zoals in de inleiding weergegeven loopt er een onderzoek naar onder andere de kostendekkendheid van afval. Deze uitkomst kan uiteindelijk nog een effect hebben op het definitieve tarief van 2028.

Per 1 januari 2026 is Diftar ingevoerd. Dit betekent een vast tarief voor elk huishouden en een variabel tarief bestaande uit een tarief per lediging. Het doel van Diftar is onder andere om kosten te reduceren. Met het opstellen van de begroting 2027 is het nog te vroeg om een bestendig effect te duiden, maar voor 2027 en verder heeft ten opzichte van 2026 al wel een verlaging van begrote kosten plaatsgevonden.

Het afvaltarief die de gemeente in 2027 hanteert bedraagt voor het vaste deel € 189,98 waarop een variabel deel komt van € 8,00 per lediging. De COELO-atlas vermeldt voor 2026 een gemiddeld tarief voor afval (meerpersoonshuishouden) van € 381,00.

Rioolheffingen

Bedragen x € 1.000	Begrote inkomsten				Stijgingspercentage			
Categorie	2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030
Huishoudens	-2.447	-2.533	-2.612	-2.693	3,4%	3,5%	3,1%	3,1%
Bedrijven	-498	-516	-532	-548	3,4%	3,5%	3,1%	3,1%
Totaal begrote inkomsten	-2.946	-3.049	-3.143	-3.241				

De tarieven worden in 2027 geïndexeerd met 3,4%. Hiermee wordt een kostendekkendheid gerealiseerd van 90%. Om in 2028 en verder tot de 100% kostendekkendheid te komen vindt een bijstelling in de lasten plaats. Zoals in de inleiding weergegeven loopt er een onderzoek naar onder andere de kostendekkendheid van riool. Deze uitkomst kan uiteindelijk nog een effect hebben op het definitieve tarief van 2028.

Het riooltarief die de gemeente in 2027 hanteert bedraagt € 258,23. De COELO-atlas vermeldt voor 2026 een gemiddeld tarief voor rioolheffing van woningen (meerpersoonshuishouden) van € 245.

Begraafrechten

Bedragen x € 1.000	Begrote inkomsten				Stijgingspercentage			
Categorie	2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030
Uitgifte eigen graf	-436	-724	-735	-746	3,4%	66,0%	1,5%	1,5%
Gebruik aula	-38	-63	-64	-65	3,4%	66,0%	1,5%	1,5%
Onderhoud en rechten	-117	-194	-197	-200	3,4%	66,0%	1,5%	1,5%
Totaal begrote inkomsten	-591	-981	-996	-1.011				

De huidige kostendekkendheid blijft met 53% structureel ruim onder de gewenste kostendekkendheid.

Het college hecht waarde aan een respectvol en zorgvuldig beheer van de begraafplaatsen. Daarbij staat centraal dat een kostendekkendheid van 85% op een zorgvuldige en evenwichtige wijze wordt gerealiseerd, met aandacht voor draagvlak, betaalbaarheid en heldere communicatie richting inwoners.

Zoals in de inleiding aangegeven loopt er een onderzoek naar de kostendekkendheid van onder andere begraven. Voor nu zijn de inkomsten in 2028 verhoogd met 66% om tot de kostendekkendheid van 85% te komen. Deze uitkomst kan uiteindelijk nog een effect hebben op het definitieve tarief van 2028.

Haven- en kadegelden

Bedragen x € 1.000	Begrote inkomsten				Stijgingspercentage			
Categorie	2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030
Haven- en kadegelden	-404	-417	-429	-441	3,4%	3,2%	2,9%	2,9%
Totaal begrote inkomsten	-404	-417	-429	-441				

De gemeente ontvangt haven- en kadegelden voor het gebruik van de gemeentelijke haven- en kadevoorzieningen. De ontwikkeling van de opbrengsten is mede afhankelijk van externe factoren, zoals de economische ontwikkeling en het weer. Hierdoor kunnen de werkelijke inkomsten in enig jaar afwijken van de begroting.

Marktgelden

Bedragen x € 1.000	Begrote inkomsten				Stijgingspercentage			
Categorie	2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030
Leges standplaatsen	-11	-11	-12	-12	3,4%	3,5%	3,1%	3,1%
Marktgelden	-21	-21	-22	-23	3,4%	3,5%	3,1%	3,1%
Totaal begrote inkomsten	-31	-32	-33	-34				

Om tot 100% kostendekkendheid te komen moet een tariefsverhoging van 24% doorgevoerd worden. Omdat een dergelijke tariefsverhoging de betaalbaarheid en leefbaarheid van de markt onder druk zet, kiezen we voor een evenwichtige benadering en sluiten we aan bij het indexpercentage uit de Meicirculaire.

Overige belastingen

Bedragen x € 1.000	Begrote inkomsten				Stijgingspercentage			
Categorie	2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030
Forensenbelasting	-214	-222	-228	-236	3,4%	3,5%	3,1%	3,1%
Toeristenbelasting	-462	-478	-493	-508	3,4%	3,5%	3,1%	3,1%
Precariobelasting (terrassen)	-66	-69	-71	-73	3,4%	3,5%	3,1%	3,1%
Reclamebelasting	-70	-73	-75	-77	3,4%	3,5%	3,1%	3,1%
Totaal begrote inkomsten	-813	-841	-867	-894				

Voor de overige belastingen geldt dat de tarieven jaarlijks worden geïndexeerd overeenkomstig de indexatie uit de Meicirculaire. De jaarlijkse aanpassing zorgt ervoor dat de tarieven meegroeien met de algemene prijsontwikkeling.

Voor de toeristenbelasting geldt dat wordt gewerkt met een afgerond tarief. Voor 2026 geldt een tarief van € 1,85 per persoon per nacht. Een stijging van 3,4% betekent dus een nieuw tarief van € 1,90 per persoon er nacht.

Totale belastingdruk meerpersoonshuishoudens

Categorie (bedragen x € 1)	2026	2027	2028	2029	2030
Onroerendezaakbelasting	351	363	376	388	400
Afvalstoffenheffing	328	339	351	362	367
Rioolheffing	250	258	267	276	284
Per meerpersoonshuishouden	929	960	994	1.025	1.050
Absolute mutatie		32	34	31	26
Stijgingspercentage		3,4%	3,5%	3,1%	2,5%

Totale belastingdruk eenpersoonshuishoudens

Categorie (bedragen x € 1)	2026	2027	2028	2029	2030
Onroerendezaakbelasting	351	363	376	388	400
Afvalstoffenheffing	232	240	248	256	259
Rioolheffing	250	258	267	276	284
Per eenpersoonshuishouden	833	861	891	919	943
Absolute mutatie		28	30	28	24
Stijgingspercentage		3,4%	3,5%	3,1%	2,6%

De belastingdruk voor 2027 voor een eenpersoonshuishouden en een meerpersoonshuishouden is opgenomen in bovenstaande tabellen.

Bij de berekening is uitgegaan van een woning met een WOZ-waarde van € 435.000. Dit betreft de gemiddelde WOZ-waarde binnen de gemeente Elburg, met als waardepeildatum 1 januari 2025.

Voor de afvalstoffenheffing is uitgegaan van de 2026 geïndexeerde tarieven. Deze tarieven vormen het uitgangspunt voor de berekening van de nieuwe gedifferentieerde tarieven voor 2027.

Volgens de COELO-Atlas neemt de gemeente Elburg in 2026, wat betreft de laagste woonlasten, de 78ste positie (ten opzichte van 112 in de begroting 2025).

Voor bedrijven (niet-woningen) is het niet mogelijk om een representatief gemiddelde van de lokale lastendruk te geven. De hoogte van de lokale lasten verschilt per bedrijf en is onder meer afhankelijk van het waterverbruik, de wijze waarop het bedrijfsafval wordt ingezameld en de WOZ-waarde van het betreffende object of perceel.

3.8.3 Kwijtschelding

Het vastgestelde beleid is om van de maximale mogelijkheden met betrekking tot kwijtschelding van belastingen gebruik te maken. In de praktijk betekent dit dat, indien voldaan wordt aan de toetsingscriteria, kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en rioolheffing plaats kan vinden.

Categorie (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	-63	-66	-68	-70
Kwijtschelding rioolrechten	-63	-65	-68	-70
Totaal	-127	-131	-135	-139

3.8.4 Kostendekking heffingen

Afval

Omschrijving	Raming	Toelichting
7.3 Kosten Afval	2.681	100% van de kosten van het taakveld afval
2.1 Kosten Verkeer en vervoer	99	40% van de kosten van de veegmachine
5.7 Kosten Openbaar groen en (openlucht) recreatie	89	10% van de afvalkosten openbaar groen
6.3 Kosten Inkomensregelingen	62	kwijtschelding opbrengst heffingen afval
7.3 Inkomsten Afval	-300	inkomsten taakveld afval
Netto kosten taakveld	2.631	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	203	89% van de salariskosten
Rente	3	3,18% van de geactiveerde boekwaarde
BTW	483	
Totale kosten	3.320	
Opbrengst heffingen	-3.005	
Dekking	91%	Er wordt 100% kostendekking gerealiseerd doordat de reserve reinigingsheffingen voor een bedrag van € 314.770 wordt ingezet.

De kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing bedraagt in de begroting 91%. Dit betekent dat de geraamde opbrengsten uit de afvalstoffenheffing niet volledig toereikend zijn om de geraamde kosten voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval te dekken.

Om te voorkomen dat het resterende tekort ten laste komt van de algemene middelen, wordt de reserve reinigingsheffingen ingezet. Door de inzet van de reserve reinigingsheffingen wordt per saldo een kostendekkendheid van 100% gerealiseerd.

Riool

Omschrijving	Raming	Toelichting
7.2 Riolering	1.805	100% van de kosten van het taakveld riool
2.1 Verkeer en vervoer	124	50% van de kosten van de veegmachine
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	60	onderhoudskosten watergangen
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	89	10% van de salariskosten openbaar groen/watergangen
6.3 Inkomensregelingen	62	kwijschelding opbrengst heffingen riool
7.2 Riolering	-2	inkomsten taakveld riool
Netto kosten taakveld	2.138	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	494	89% van de salariskosten
Rente	516	3,18% van de geactiveerde boekwaarde
BTW	137	
Totale kosten	3.285	
Opbrengst heffingen	-2.946	
Dekking	90%	Er wordt 100% kostendekking gerealiseerd doordat de voorziening rioolrechten voor een bedrag van € 227.127 wordt ingezet.

De kostendekkendheid van de rioolheffing bedraagt in de begroting 90%. Dit betekent dat de geraamde opbrengsten uit de rioolheffing niet volledig toereikend zijn om de geraamde kosten te dekken.

Om te voorkomen dat het resterende tekort ten laste komt van de algemene middelen, wordt de reserve reinigingsheffingen ingezet. Door de inzet van de reserve reinigingsheffingen wordt per saldo een kostendekkendheid van 100% gerealiseerd.

Begraven

Omschrijving	Raming	Toelichting
7.5 Kosten Begraafplaatsen en crematoria	731	100% van de kosten begraafplaatsen
Netto kosten taakveld	731	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	303	89% van de salariskosten
Rente	76	3,18% van de geactiveerde boekwaarde
BTW	-	
Totale kosten	1.110	
Opbrengst heffingen	-591	
Dekking	53%	Er wordt 85% kostendekking gerealiseerd doordat de algemene reserve voor een bedrag van € 352.595 wordt ingezet.

De kostendekkendheid van begraven bedraagt in de begroting 53%. Dit betekent dat de geraamde opbrengsten uit begraven niet volledig toereikend zijn om de geraamde kosten te dekken.

Afgesproken is een kostendekkendheid percentage van 85%. Door de inzet van de algemene reserve wordt deze kostendekkendheid gerealiseerd.

Haven

Omschrijving	Raming	Toelichting
2.3 Kosten taakveld Haven	378	100% van de kosten haven
2.3 Inkomsten taakveld Haven	-	
Netto kosten taakveld	378	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	165	89% van de salariskosten
Rente	34	3,18% van de geactiveerde boekwaarde
BTW	-	
Totale kosten	577	
Opbrengst heffingen	-404	
Dekking	70%	

Als gevolg van de grote investeringen welke gedaan zijn in het havengebied is de kostenopbouw in het verleden sterk toegenomen. Deze kostenstijging kan niet volledig doorberekend worden in de tarieven voor havengeld. Hierdoor is sprake van een kostendeckendheid van 70%.

Markt

Omschrijving	Raming	Toelichting
3.3 Kosten taakveld Markt	23	100% van de kosten markt
3.3 Inkomsten taakveld	-2	100% inkomsten elektra markt
Netto kosten taakveld	21	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	17	89% van de salariskosten
Rente	-	
BTW	-	
Totale kosten	38	
Opbrengst heffingen	-31	
Dekking	82%	

De kostendeckendheid van de marktgelden bedraagt momenteel 82%. Hoewel het uitgangspunt in beginsel 100% kostendeckendheid is, wordt hier bewust vanaf geweken. Een verhoging van de tarieven naar het niveau dat nodig is om volledige kostendeckendheid te realiseren, leidt tot een forse lastenverzwaring voor marktkoopliden. Daarmee komt de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de markt onder druk te staan. Vanuit die afweging wordt vastgehouden aan een gematigde tariefontwikkeling, waarbij aansluiting wordt gezocht bij het indexpercentage uit de Meicirculaire.

Legesverordening

	Kostentoerekening en kostendekkendheidspercentage leges	Lasten	Baten	Dekking
Titel 1	Algemene dienstverlening			
1	Burgerlijke stand	44	-51	116%
2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	374	-344	92%
3	Rijbewijzen	108	-124	115%
4	Verstrekingen uit de basisregistratie personen	35	-24	67%
5	Verstrekingen uit het kiezersregister	-	-	
6	Naturalisatie	49	-40	82%
7	Bestuursstukken	-	-	
8	Vastgoedinformatie	-	-	
9	Overige publiekszaken	-	-	
10	Gemeentearchief	-	-	
11	Huisvestingswet 2014	-	-	
12	Leegstandswet	0	-1	129%
13	Gemeentegarantie	-	-	
14	-	-	-	
15	-	-	-	
16	Kansspelen	1	-1	148%
17	Telecommunicatie	7	-12	184%
18	Verkeer en vervoer	61	-59	98%
19	Diversen	1	-1	78%
	Subtotaal	679	-657	97%
Titel 2	Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet			
1	Algemene bepalingen	-	-	
2	Voorfase	-	-	
3	Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	1.115	-1.110	100%
4	Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	-	-	
5	Milieubelastende activiteiten	-	-	
6	Lozingsactiviteiten	-	-	
7	Aanlegactiviteiten	-	-	
8	Overige activiteiten	-	-	
9	Maatwerkvoorschriften	-	-	
10	Gelijkwaardigheid	-	-	
11	Overige tarieven	-	-	
12	Modaliteiten	-	-	
13	Vermindering	-	-	
14	Teruggaaf	-	-	
	Subtotaal	1.115	-1.110	100%
Titel 3	Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn			
1	Horeca	-	-7	
2	Organiseren evenementen of markten	-	-2	
3	Seksbedrijven	-	-	
4	Huisvestingswet 2014	-	-	
5	Marktstandplaatsen	27	-34	125%
6	Winkeltijdenwet	-	-	
7	Niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	-	-	
	Subtotaal	27	-42	156%
	Totaal	1.821	-1.809	99%

De systematiek voor de bepaling van de kostendekkendheid van leges wordt momenteel nader onderzocht. Doel hiervan is om de gehanteerde uitgangspunten en de wijze van toerekening van kosten en opbrengsten verder te verduidelijken en waar nodig te actualiseren. In afwachting van de uitkomsten wordt voor deze begroting uitgegaan van de bestaande systematiek en uitgegaan van de indexatie vanuit de Meicirculaire. Met deze systematiek is er sprake van een kostendekkendheid van nagenoeg 100%.

3.9 Subsidies

3.9.1 Inleiding

De gemeente verleent subsidie aan instellingen die activiteiten organiseren die door het gemeentebestuur belangrijk worden geacht. Instellingen kunnen bij de gemeente subsidie aanvragen op grond van de algemene subsidieverordening. In de meerjarenprogrammabegroting 2027-2030 zijn de volgende subsidies opgenomen, waarbij we onderscheid maken tussen begrotingssubsidies (subsidies waarbij de ontvanger en het bedrag dat maximaal als subsidie verleend kan worden expliciet in de begroting is opgenomen), subsidies uit een subsidieregeling en incidentele en overige subsidies:

3.9.2 Overzicht begrotingssubsidies

Bedragen x € 1.000					
NR.	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
1	Veiligheid				
1.2	Openbare orde en veiligheid				
	Subsidie Stichting tot Behoud van Elburger Botter: intocht Sint	5	5	5	5
	Subsidie Stichting Winter in de Vesting	5	5	5	5
3	Economische Zaken				
3.4	Economische promotie				
	Comité Botterdagen en Open Monumentendag	7	7	8	8
	Stichting Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem-Nijmegen Veluwe	30	31	32	33
	subsidie VVV-taken Stichting Museum	68	70	72	73
	subsidie Winter in de vesting	5	5	5	6
4	Onderwijs				
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken				
	De Bibliotheek Noord-Veluwe	6	6	6	6
	VVE thuisbegeleiding Prokino Kinderopvang	10	10	10	10
5	Sport, Cultuur en Recreatie				
5.1	Sportbeleid en activering				
	beachvolleybalvelden op locatie ijsbaan	2	3	3	3
	WIEL: Leefstijl combinatie functie Sport	97	97	97	97
	WIEL: verenigingsadviseur	60	60	60	60
5.2	Sportaccommodaties				
	De Hokseberg: Preventief onderhoud	50	55	48	48
	De Hokseberg: subsidie exploitatie	115	118	121	124
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie				
	Culturele stichting Elburg	1	1	1	1
	Evenementencommissie Oostendorp	2	2	2	2
	Oranjevereniging Moed en Vertrouwen	3	3	3	3
	Oranjevereniging 't Harde	2	2	2	2
	Oudheidkundige verenig. Arent thoe Boecop	1	1	1	1
	Stichting Cultuureducatie Elburg (SCEE)*	307	286	294	302
	Stichting KunstKring NW Veluwe	1	1	1	1
	Stichting Museum Sjoel Elburg	1	1	1	1

Bedragen x € 1.000					
NR.	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
5	Sport, Cultuur en Recreatie				
	Stichting Nationaal Orgelmuseum	0	0	0	0
	Stichting Oranjecomité Elburg	2	2	2	2
	Stichting Tuigpaardenconcours Doornspijk	0	0	0	0
	Stichting Veluwe Wensambulance	1	1	1	1
5.4	Musea				
	subsidie Stichting Museum Elburg	302	310	317	325
	subsidie Stichting Museumstad	60	62	63	65
5.5	Cultureel erfgoed				
	Stichting tot Behoud van Korenmolen de Tijd	2	2	2	2
5.6	Media				
	subsidie Bibliotheek Noord-Veluwe*	462	419	430	443
	Subsidie Bibliotheek Noord-Veluwe IDO	22	22	22	22
	subsidie LOE	21	22	23	23
6	Sociaal Domein				
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie				
	GGZ Centraal (vergeten partner)	10	11	11	11
	Jong Veluwe - preventieve inzet	55	57	57	57
	Jong Veluwe subsidie @Roberts	23	24	25	25
	MFC Aperloo	120	124	127	130
	Nationale Vereniging De Zonnebloem: afdeling Elburg e.o.	1	1	1	1
	Nationale Vereniging De Zonnebloem: afdeling 't Harde e.o.	1	1	1	1
	NPV-afdeling Elburg	3	3	3	3
	Praktijk 't Klaverblad subsidie Centering pregnancy*	23	1	2	3
	Preventief onderhoud MFA's	59	64	107	62
	Protestantse Stichting voor Jeugd en jongerenwerk*	36	1	1	2
	Stichting Present Elburg	3	3	3	3
	Stichting Slachtofferhulp Nederland	8	9	9	9
	Stichting ZorgSaam Elburg	3	3	3	3
	Stimenz: Aanpak ouderenmishandeling	8	7	7	7
	Stimenz: aanvullende subsidie	50	-	-	-
	Stimenz: Algemeen maatschappelijk werk	245	270	276	283
	Stimenz: Artikel 1	19	18	18	18
	Stimenz: AVE en casusregie	22	20	21	21
	Stimenz: Vroegsignalering	29	26	27	28
	Subsidie Jong Veluwe @Roberts	1	4	5	7
	subsidie Ons Huus	5	5	5	5
	Subsidie PSJJ	1	1	1	1
	subsidie Stichting Present (vervuilde woningen)	3	3	3	3
	WIEL: aanvullende subsidie	122	-	-	-
	WIEL: Buurt en Wijk structureel overig	147	151	155	159

Bedragen x € 1.000					
NR.	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
6	Sociaal Domein				
	WIEL: Coördinatie WOC	61	62	64	65
	WIEL: De Buurtkamer	40	41	42	43
	WIEL: Elburg voor Elkaar	6	6	6	7
	WIEL: Huur WOC 't Huiken	16	17	17	18
	WIEL: jeugdwerk	10	9	10	9
	WIEL: jongeren structureel overig	272	280	286	293
	WIEL: Jongerenwerk	1	5	5	5
	WIEL: Klushulp	5	6	6	6
	WIEL: KWIEK NU	16	16	17	17
	WIEL: Meedoen structureel overig	486	499	511	524
	WIEL: preventieplan armoede	16	17	17	18
	WIEL: Preventieve inzet	1	2	2	2
	WIEL: Senioren structureel overig	150	154	158	162
	WIEL: Steungezinnen	1	2	2	2
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo / Jeugd				
	Gehandicaptenberaad	2	2	2	2
	Icare (thuis)begeleid. psycho sociaal	48	50	51	52
	GGD NOG maatwerk JGZ	12	12	13	13
	GGD Noord Oost Gelderland en Icare JGZ	28	29	30	31
	Icare Prenataal huisbezoek*	6	1	1	1
	JGZ Basistakenpakket 0-4jr.	1	6	6	6
	JGZ Opvoedondersteuning	84	87	87	89
	Rijksvaccinatieprog incl 22 weken prik	14	15	15	15
	St. Icare Jeugdgezondheidszorg	484	489	504	517
	St. Icare Jeugdgezondheidszorg (Rijksvaccinatieprogramma)	37	38	39	40
	Stichting Jeugd Noord Veluwe basisdienstverlening en preventieve plustaken	2.649	2.724	2.788	2.859
	Stichting MEE Samen (Cliëntondersteuning)	185	190	195	200
	Stichting MEE Samen (Cliëntondersteuning): aanvullende subsidie	8	-	-	-
	Stichting Profila Zorg (TOP Elburg)	14	14	14	15
	Stimenz: Sociale raadslieden	55	46	47	47
	Veilig Thuis NOG	134	138	141	144
	Veilig Thuis NOG: aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling	40	40	-	-
	Veilig Thuis NOG: aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling aanvulling	30	30	-	-
6.3	Inkomensregelingen				
	Speelgoedbank Elburg*	5	3	2	0
	stichting Voedselbank Elburg-Oldebroek*	9	6	3	0
	subsidie Humanitas Noord-Veluwe	7	7	8	8
	subsidie Schuldhulpmaatje Elburg	7	7	8	8

Bedragen x € 1.000					
NR.	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
6	Sociaal Domein				
6.4	WSW en beschut werk				
	Stimenz: Statushouders	8	8	8	8
	WIEL: Inburgering ondersteuning sleutelpersonen	13	13	13	14
	WIEL: Inburgering PVT	3	4	4	4
	WIEL: Inburgering Z-route	29	30	30	31
6.5	Arbeidsparticipatie				
	Bibliotheek: laaggeletterdheid	10	10	10	10
6.72	Maatwerkdienstverlening 18- (jeugdhulp)				
	Stimenz: Steungezinnen	23	24	24	24
7	Volksgezondheid en Milieu				
7.1	Volksgezondheid				
	subsidie Rode Kruis Elburg-Oldebroek	1	2	2	2
		7.678	7.557	7.690	7.827

3.9.3 Overzicht subsidieregelingen

Bedragen x € 1.000					
NR.	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
4	Onderwijs				
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken				
	subsidie voorschoolse educatie	130	130	130	130
	Subsidieregeling OAB	70	70	70	70
5	Sport, Cultuur en Recreatie				
5.1	Sportbeleid en activering				
	sportverenigingen	70	72	73	73
	subsidie verenigingsleven behouden	60	60	60	60
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie				
	amateurkunst	45	46	47	47
	PN: Cultuur	40	-	-	-
	vrouwenbonden	5	5	5	5
5.5	Cultureel erfgoed				
	subsidies monumenten	78	80	82	82
6	Sociaal Domein				
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie				
	Maatschappelijk initiatief: klein	20	20	21	21
	subsidie ouderenverenigingen	4	4	4	4
	Subsidie reguliere kinderopvang (incl. leges)	66	69	71	71
	subsidies jeugdverenigingen*	14	1	2	2
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo / Jeugd				
	Wijkontmoetingscentra (inclusief dagbegeleiding)*	744	662	680	678
8	Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke Vernieuwing				
8.3	Wonen en bouwen				
	Gewoon Gemak	6	6	7	7
		1.353	1.225	1.251	1.249

3.9.4 Overzicht incidentele en overige subsidies

Bedragen x € 1.000					
NR.	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
3	Economische Zaken				
3.1	Economische ontwikkeling				
	Kadernota citymanager	20	21	21	21
6	Sociaal Domein				
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie				
	subsidie informele zorg Elburg*	0	0	1	1
6.3	Inkomensregelingen				
	Loonkostensubsidies	757	766	766	766
		777	787	787	787

* Voor alle subsidies met een asterisk geldt dat deze bedragen zijn aangepast als gevolg van de voorgestelde ombuigingen.

4. Financiële begroting

4.1 Overzicht baten en lasten

4.1.1 Meerjarenprogrammabegroting

[illegible]

Overzicht baten en lasten	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
Bedragen x € 1.000	Uitgaven	Inkomsten	Totaal	Uitgaven	Inkomsten	Totaal	Uitgaven	Inkomsten	Totaal	Uitgaven	Inkomsten	Totaal
4. Onderwijs	1.456	-1.587	-131	1.456	-1.475	-19	1.456	-1.457	-1	1.456	-1.430	26
5. Sport, cultuur en recreatie	108	-280	-172	83	-263	-180	83	-304	-221	83	-319	-236
6. Sociaal domein	119	-307	-187	0	-153	-153	0	-151	-151	0	-148	-148
7. Volksgezondheid en milieu	26	-672	-646	26	-5	21	26	3	29	26	3	29
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	331	-263	68	347	-263	84	117	-263	-146	0	-263	-263
Reservemutaties	3.254	-6.973	-3.719	2.252	-3.081	-829	2.028	-3.264	-1.236	1.899	-3.089	-1.189
Totalen per programma inclusief reservemutaties												
0. Bestuur en ondersteuning*	16.839	-65.837	-48.999	20.602	-68.774	-48.172	16.950	-66.135	-49.185	16.962	-68.313	-51.351
<i>Waarvan algemene dekkingsmiddelen</i>	0	-61.423	-61.423	0	-62.279	-62.279	0	-64.039	-64.039	0	-66.381	-66.381
<i>Waarvan onvoorzien</i>	60	0	60	60	0	60	70	0	70	70	0	70
<i>Waarvan overhead</i>	12.698	-934	11.764	12.419	-626	11.793	13.369	-798	12.571	13.540	-718	12.822
<i>Waarvan vennootschapsbelasting</i>	189	-189	0	76	-76	0	22	-22	0	0	0	0
1. Veiligheid	2.756	-43	2.713	2.743	-44	2.699	2.771	-44	2.727	2.795	-42	2.753
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	5.153	-1.727	3.426	4.294	-966	3.328	4.389	-1.028	3.361	4.456	-1.062	3.394
3. Economie	1.656	-1.265	391	1.129	-765	364	1.059	-787	271	1.071	-811	260
<i>Waarvan algemene dekkingsmiddelen</i>	0	-676	-676	0	-700	-700	0	-721	-721	0	-744	-744
4. Onderwijs	5.254	-2.336	2.918	5.134	-2.229	2.905	5.143	-2.211	2.932	5.144	-2.184	2.960
5. Sport, cultuur en recreatie	5.721	-528	5.193	5.432	-518	4.914	5.570	-560	5.010	5.639	-574	5.064
6. Sociaal domein	42.620	-9.693	32.927	39.681	-7.067	32.614	39.540	-7.077	32.463	40.116	-7.087	33.030
7. Volksgezondheid en milieu	8.203	-7.938	266	7.259	-7.939	-679	7.553	-8.139	-586	7.854	-8.385	-531
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	3.781	-1.740	2.041	3.698	-1.843	1.855	3.551	-1.619	1.932	3.343	-1.509	1.834
Resultaat*	91.982	-91.107	875	89.972	-90.144	-173	86.526	-87.599	-1.073	87.380	-89.966	-2.586

* De resterende begrotingssaldi zijn boekhoudkundig als last begroot op taakveld 0.8 Overige baten en lasten (programma 0. Bestuur en Ondersteuning), maar worden in deze tabel als saldi gepresenteerd. Reservemutaties die op taakveld 0.10 Mutaties reserves (programma 0. Bestuur en Ondersteuning) begroot zijn, zijn in de tabel onderverdeeld naar de programma's waarop deze mutaties betrekking hebben.

4.1.2 Geraamde incidentele baten en lasten

Hieronder vindt u een overzicht van de incidentele baten en lasten met een minimale omvang van € 25.000 (tenzij relevant om te vermelden).

Omschrijving per programma (bedragen x € 1.000)	Begroting 2027		Begroting 2028		Begroting 2029		Begroting 2030	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0. Bestuur en ondersteuning								
Onderzoek cyberbeveiliging	95							
Onderzoek bedrijfsvoering regionale samenwerking	110							
Kwartiermaker ICT*	37							
2. Verkeer, vervoer en waterstaat								
Verbeteren fietsoversteekplaatsen op provinciale wegen*	800							
3. Economie								
Impuls samenwerking Regio Zwolle en Kop van de Veluwe	237		136					
4. Onderwijs								
Tijdelijke capaciteit leerplicht*	11							
Tijdelijke lokalen Van Kinsbergencollege*	72							
Onderwijsachterstandenbeleid (SPUK)	550	550	550	550	550	550	550	550
5. Sport, cultuur en recreatie								
Cultuurbeleid i.r.t. mentale gezondheid*	40							
Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling	70		70					
Welzijninstelling subsidie	92							
Verlenging Incidentele mimimaregeling*	152							
Wet Inburgering 2021 (SPUK)	528	528	528	528	528	528	528	528
Onderwijsroute (SPUK)	21	21	21	21	21	21	21	21
Vluchtelingen Oekraïne (SPUK)	2.500	2.500						
7. Volksgezondheid en milieu								
Beleidentwikkeling begraven*	223							
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing								
Omgevingsplan	172		172		172			
	5.710	3.599	1.477	1.099	1.271	1.099	1.099	1.099
Saldo incidentele baten en lasten	2.111		378		172		0	

* Gerelateerde baten zijn afkomstig als onttrekking vanuit een reserve, begroot onder programma 0.

4.1.3 Beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Hieronder vindt u een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves in de begroting. De reserve mutaties hebben betrekking op egalisatie van kapitaallasten en inzet van een de vrije algemene reserve. De lasten zijn toevoegingen aan reserves, de baten zijn onttrekkingen aan reserves.

Omschrijving per programma (bedragen x € 1.000)	Begroting 2027		Begroting 2028		Begroting 2029		Begroting 2030	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0. Bestuur en ondersteuning								
Reserve-egalisatie kapitaallasten overheadmiddelen	4	146	4	324	4	485	4	411
1. Veiligheid								
Reserve-egalisatie kapitaallasten orde en veiligheid	4	10	4	9	4	9	4	7
2. Verkeer, vervoer en waterstaat								
Reserve-egalisatie kapitaallasten verkeer en vervoer	325	349	300	373	300	421	300	442
4. Onderwijs								
Reserve-egalisatie kapitaallasten onderwijshuisvesting	1.456	1.652	1.456	1.618	1.456	1.595	1.456	1.563
Reserve-egalisatie kapitaallasten onderwijsbeleid en leerlingzaken		3		3		3		3
5. Sport, cultuur en recreatie								
Reserve-egalisatie kapitaallasten openbaar groen en (openlucht)recreatie	108	133	108	156	108	201	108	216
6. Sociaal domein								
Reserve-egalisatie kapitaallasten samenkracht en burgerparticipatie		146		145		144		143
7. Volksgezondheid en milieu								
Reserve-egalisatie kapitaallasten riolering	12	9	12	9	12	9	12	9
Reserve-egalisatie kapitaallasten begraafplaatsen	15	24	15	23	15	26	15	26
Reserve-egalisatie kapitaallasten ruimtelijke ordening		5		5		5		5
0. Bestuur en ondersteuning								
Inzet structurele bijdrage vanuit algemene reserve t.b.v. begrotingsresultaat		1.930		66		72		
Totale lasten en baten	1.924	4.407	1.899	2.731	1.899	2.970	1.899	2.825
Saldo structurele bijdragen vanuit reserves	-2.483		-832		-1.071		-926	

4.2 Uiteenzettingen financiële positie

4.2.1 Meerjarenperspectief

Bedragen x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Bestuur en Ondersteuning	2.575	2.365	2.330	2.184
Veiligheid	2.718	2.705	2.733	2.756
Verkeer, Vervoer en Waterstaat	4.269	3.395	3.478	3.533
Economische Zaken	541	1.064	993	1.004
Onderwijs	3.049	2.924	2.933	2.934
Sport, Cultuur en Recreatie	5.365	5.094	5.232	5.300
Sociaal Domein	33.114	32.767	32.614	33.178
Volksgesondheid en Milieu	911	-701	-615	-560
Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke Vernieuwing	1.973	1.771	2.078	2.097
Bruto saldo van baten en lasten	54.517	51.383	51.776	52.426
Algemene dekkingsmiddelen	-62.099	-62.979	-64.760	-67.125
Onvoorzien	60	60	70	70
Overhead	11.927	12.116	13.055	13.232
Vennootschapsbelasting (VpB)	189	76	22	0
Netto saldo van baten en lasten	4.594	656	163	-1.397
Mutaties reserves	-3.719	-829	-1.236	-1.189
Resultaat*	875	-173	-1.073	-2.586

* De resterende begrotingssaldi zijn boekhoudkundig als last begroot op taakveld 0.8 Overige baten en lasten (programma 0. Bestuur en Ondersteuning), maar worden in deze tabel als saldi gepresenteerd.

4.2.2 Geprognosticeerde balans

Activa (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
<i>Immateriële vaste activa</i>	13.388	14.052	13.731	13.411	13.098	12.785
<i>Materiële vaste activa</i>	68.099	118.943	117.232	116.483	114.155	112.824
<i>Financiële vaste activa</i>	7.669	8.028	7.937	7.852	7.766	7.596
Totaal vaste activa	89.157	141.024	138.900	137.745	135.019	133.205
<i>Voorraden</i>	-1.188	273	0	0	0	0
<i>Uitzettingen looptijd korter dan één jaar</i>	11.371	6.300	6.300	6.300	6.300	6.300
<i>Liquide middelen</i>	278	0	0	0	0	0
<i>Overlopende activa</i>	3.049	5.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Totaal vlottende activa	13.511	11.573	9.300	9.300	9.300	9.300
Totaal-Activa	102.667	152.596	148.200	147.045	144.319	142.505

Passiva (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
<i>Eigen vermogen</i>	70.779	58.633	55.014	54.380	53.328	52.252
<i>Voorzieningen</i>	7.493	9.397	9.484	5.351	5.741	6.120
<i>Vaste schulden looptijd van één jaar of langer</i>	8.173	66.775	66.778	71.350	69.651	68.533
Totaal vaste passiva	86.445	134.804	131.277	131.080	128.719	126.905
<i>Netto vlottende schuldenlooptijd korter dan één jaar</i>	4.740	6.192	5.323	4.365	4.000	4.000
<i>Overlopende passiva</i>	11.483	11.600	11.600	11.600	11.600	11.600
Totaal vlottende passiva	16.223	17.792	16.923	15.965	15.600	15.600
Totaal-generaal	102.667	152.596	148.200	147.045	144.319	142.505

4.2.3 EMU-saldo

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art. 19) is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten ramingen van het saldo van de Europese en Monetaire Unie (EMU-saldo) dienen te verstrekken. Het EMU-saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.

Omschrijving Bedrag x € 1.000	2025 Rekening	2026 Begroting	2027 Begroting	2028 Begroting	2029 Begroting	2030 Begroting
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	4.515	-4.423	-4.594	-656	-163	1.397
-/- Mutatie (im)materiële vaste activa	21.537	54.897	2.112	2.759	1.636	2.593
+/+ Mutatie voorzieningen	1.374	1.904	88	-4.134	390	379
-/- Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-2.357	-731	596	962	362	-
-/- Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	-13.291	-56.685	-7.214	-8.510	-1.771	-817

4.2.4 Meerjareninvesteringsplanning 2027-2030

Door vaststelling van de meerjarenprogrammabegroting 2027-2030 geeft uw raad toestemming uitgaven voor 2027 te doen, inclusief alle voor dat jaar geplande investeringen uit onderstaand overzicht. Per investering is de afschrijvingstermijn, de kredieten per jaar en bijbehorende lasten voor rente en afschrijving (en het totaal) weergegeven. Voor elk krediet is tot slot aangegeven voor welk deel van de jaarlijkse lasten, die ingaan na het jaar van de investering, gedekt worden door reserves en voorzieningen.

Omschrijving investering (bedragen x € 1.000)	Aant. jaren	2027	lasten vanaf 2028				2028	lasten vanaf 2029				2029	lasten vanaf 2030				2030	lasten vanaf 2031			
		krediet	rente	afschr.	lasten	dekk.	krediet	rente	afschr.	lasten	dekk.	krediet	rente	afschr.	lasten	dekk.	krediet	rente	afschr.	lasten	dekk.
Taakveld 0.4 Overhead																					
Peugeot Partner	15	35	1	2	3	3															
Vervanging tractor John Deere	15						90	2	6	8	8										
ICT - Telefonie en Tablets, 3 jaar	3	137	3	46	48	48	8	0	3	3	3	42	1	14	15	15	148	3	49	52	52
ICT - Laptops, 4 jaar	4	15	0	4	4	4	295	6	74	80	80	16	0	4	4	4	16	0	4	4	4
ICT - Firewall en switches, 3 jaar	3	43	1	14	15	15	32	1	11	11	11						47	1	16	16	16
ICT - WIFI-apparatuur, 4 jaar	4						56	1	14	15	15										
ICT - UTP-bekabeling, 10 jaar	10																				
ICT - Glasvezel, 15 jaar	15																				
ICT - Clusters, storage en servers, 7 jaar	7																				
ICT - Clusters, storage en servers, 4 jaar	4						56	1	14	15	15						281	6	70	76	76
ICT - Servers en opslag, 5 jaar	5						28	1	6	6	6	54	1	11	12	12					
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer																					
Vervanging armaturen (beleidsplan openbare ruimte)	20																				
Vervanging lichtmasten (beleidsplan openbare ruimte)	40	80	2	2	4	4	81	2	2	4	4	94	2	2	4	4	71	1	2	3	3
Programma verLEDden (beleidsplan openbare ruimte)	20																				
Vervangingen wegen (beleidsplan openbare ruimte)	60	582	12	10	21	21	1.207	24	20	44	44	611	12	10	22	22	807	16	13	30	30
3 sneeuwschuivers	15	38	1	3	3	3															
Volkswagen Transporter	15						68	1	5	6	6										
2 sneeuwschuivers t.b.v. 20/21	15																10	0	1	1	1

Omschrijving investering (bedragen x € 1.000)	Aant. jaren	2027	lasten vanaf 2028				2028	lasten vanaf 2029				2029	lasten vanaf 2030				2030	lasten vanaf 2031			
		krediet	rente	afschr.	lasten	dekk.	krediet	rente	afschr.	lasten	dekk.	krediet	rente	afschr.	lasten	dekk.	krediet	rente	afschr.	lasten	dekk.
Taakveld 5.2 Sportaccommodaties																					
Vervangng beregeningsleidingen en pompen sportcom.	25	102	2	4	6	6															
Beregeningsinstallatie natuurgrasvelden ESC/DSV (PN26)	24	94	2	4	6	6															
Taakveld 5.7 Openbaar groen en recreatie																					
Hustler gazonmaaier	10											8	0	1	1	1					
Opraapwagen (panda)	15											20	0	1	2	2					
Vervanging speeltoestellen	15	297	6	20	26	26	530	11	35	46	46	307	6	20	27	27	318	6	21	28	28
Roberine F5 maaier (2020)	10																130	3	13	16	16
Tractor MIDI Deutz (2015)	15																83	2	6	7	7
Taakveld 7.2 Riolering																					
Beleidsplan Water en Riolering:																					
Vrijvervalriolen	60	300	6	5	11	11															
Mechanische gemalen	15																				
Mechanische drukriolering/persleiding	45																				
Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria																					
Citroen Berlingo	15						35	1	2	3	3										
Graflift 3 stuks	10											15	0	2	2	2					
Zitmaaier begaafplaatsen 2 (2023)	7																15	0	2	2	2
Totaal		1.723	34	113	148	148	2.485	50	191	241	241	1.167	23	66	89	89	1.927	39	197	236	236

4.2.5 Reserves en voorzieningen

Omschrijving	Stand 31-12- 2025	Toevoe- ging	Onttrek- king	Stand 31-12- 2026	Toevoe- ging	Onttrek- king	Stand 31-12- 2027	Toevoe- ging	Onttrek- king	Stand 31-12- 2028	Toevoe- ging	Onttrek- king	Stand 31-12- 2029	Toevoe- ging	Onttrek- king	Stand 31-12- 2030
Bedragen x € 1.000																
Algemene reserves																
AR Algemeen	26.360	2.071	3.376	25.056	270	3.185	22.141	5	66	22.080	11	72	22.020		72	21.948
Nog te bestemmen resultaat																
AR Bouwgrondexploitatie	5.000	932	1.163	4.769	787	787	4.769	347	409	4.707	117	360	4.464		327	4.137
AR Algemene bestemmingsreserve	4.540	4.266	8.375	431			431			431			431			431
Subtotaal	35.901	7.269	12.915	30.255	1.057	2.494	28.818	353	475	28.696	128	432	28.391		399	27.993
Overige bestemmingsreserves																
OBR Sociaal domein	4.107	169	2.263	2.013	203	203	2.013			2.013			2.013			2.013
OBR Onderwijshuisvesting	10.507	1.436	1.363	10.580	1.456	1.602	10.434	1.456	1.501	10.388	1.456	1.483	10.361	1.456	1.456	10.361
OBR MFC Aperloo	2.133		118	2.015		128	1.887		126	1.761		125	1.636		122	1.514
OBR Vervanging vervoermiddelen	767	247	273	741	247	273	715	246	276	685	246	280	652	246	267	631
OBR Begraafrechten	8		8													
OBR Openbare verlichting																
OBR Onderhoud automatisering																
OBR ICT	1.431	22	46	1.408		96	1.311		272	1.039		434	605		361	244
OBR Woonfonds voor flexwoningen	491			491			491			491			491			491
OBR Herhuisvesting gemeentekantoor																
OBR Bestemmingsplannen																
OBR Brandweer																
OBR Haven- en kadegelden																
OBR Reinigingsheffingen	747	373	628	492		315	177			177			177			177
OBR Volkshuisvesting																
OBR Rioolheffingen																
OBR Openbare ruimte	4.839	315	322	4.831	322	384	4.769	322	431	4.661	322	520	4.464	322	567	4.219

Omschrijving	Stand 31-12- 2025	Toevoe- ging	Onttrek- king	Stand 31-12- 2026	Toevoe- ging	Onttrek- king	Stand 31-12- 2027	Toevoe- ging	Onttrek- king	Stand 31-12- 2028	Toevoe- ging	Onttrek- king	Stand 31-12- 2029	Toevoe- ging	Onttrek- king	Stand 31-12- 2030
Bedragen x € 1.000																
OBR Jaarrekening																
OBR Personeelsvoorzieningen	108			108			108			108			108			108
OBR Leefbaarheid	1.992	70	30	2.032	70		2.102	70		2.172	70		2.242	70		2.312
OBR Precarioheffing	3.827		160	3.667			3.667			3.667			3.667			3.667
Subtotaal	30.957	2.632	5.211	28.377	2.298	3.002	27.673	2.094	2.606	27.161	2.094	2.842	26.414	2.094	2.772	25.736
Totaal reserves	66.857	9.901	18.126	58.633	3.354	5.496	56.491	2.447	3.081	55.857	2.223	3.274	54.805	2.094	3.171	53.729
Voorzieningen voor verplichting, verliezen en risico's																
VZ Pensioen voorm.wethouders	4.512	147	138	4.520	167	153	4.534		4.534							
VZ Wachtgeld wethouders	529	781	118	1.191		281	910		293	617		303	314		314	
VZ Wachtgeld personeel	166		59	106			106			106			106			106
VZ Verlof personeel	213			213			213			213			213			213
VZ Onderhoud gebouwen		255		255	255		510	255		766	255		1.021	255		1.276
VZ Onderhoud monumenten		293		293	43		336	43		379	43		422	43		465
VZ Onderhoud dorpshuizen		566		566	376		942	376		1.318	376		1.694	376		2.070
VZ Onderhoud zwembad		505		505	30		535	30		565	30		595	30		625
DBM Onderhoud haven																
Subtotaal	5.419	2.547	316	7.650	871	434	8.087	704	4.827	3.964	704	303	4.365	704	314	4.755
Door derden beklemde middelen met specifieke aanwending																
DBM Afvalstoffenheffing																
DBM Rioolheffing	2.056		328	1.729		349	1.380		11	1.369		11	1.358		11	1.346
DBM Parkeerfonds	18			18			18			18			18			18
Subtotaal	2.074		328	1.747		349	1.398		11	1.387		11	1.376		11	1.364
Totaal voorzieningen	7.494	2.547	644	9.397	871	783	9.484	704	4.838	5.351	704	314	5.741	704	325	6.120
Totaal reserves en voorzieningen	74.351	12.448	18.769	68.030	4.225	6.279	65.975	3.151	7.919	61.208	2.927	3.589	60.546	2.799	3.496	59.849

4.2.6 Begroting per taakveld

Bedragen x € 1.000		Begroting 2027			2028	2029	2030
NR.	Omschrijving programma of taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
0	Bestuur en Ondersteuning						
0.1	Bestuur	2.414	-434	1.980	1.801	1.847	1.895
0.10	Mutaties reserves	3.254	-6.973	-3.719	-829	-1.236	-1.189
0.2	Burgerzaken	793	-601	192	212	229	246
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	246	-197	49	53	59	66
0.4	Overhead	12.339	-413	11.927	12.116	13.055	13.232
0.5	Treasury	-110	-483	-593	-714	-835	-1.069
0.61	OZB woningen	183	-4.029	-3.846	-3.982	-4.107	-4.236
0.62	OZB niet-woningen	28	-2.362	-2.333	-2.415	-2.490	-2.567
0.64	Belastingen overig	337	-171	166	207	214	221
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	-54.461	-54.461	-55.077	-56.627	-58.753
0.8	Overige baten en lasten	60	0	60	60	70	70
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	189	0	189	76	22	0
0	Bestuur en Ondersteuning	19.734	-70.124	-50.390	-48.491	-49.797	-52.085
1	Veiligheid						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.817	-18	1.798	1.841	1.846	1.849
1.2	Openbare orde en veiligheid	936	-16	920	864	887	908
1	Veiligheid	2.752	-34	2.718	2.705	2.733	2.756
2	Verkeer, Vervoer en Waterstaat						
2.1	Verkeer en vervoer	4.424	-96	4.328	3.458	3.546	3.608
2.2	Parkeren	30	-58	-28	-27	-25	-24
2.3	Recreatieve havens	374	-404	-30	-36	-42	-50
2	Verkeer, Vervoer en Waterstaat	4.827	-558	4.269	3.395	3.478	3.533
3	Economische Zaken						
3.1	Economische ontwikkeling	676	0	676	692	613	615
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	22	-549	-527	-1	-1	-2
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	27	-40	-13	-16	-16	-16
3.4	Economische promotie	404	-676	-272	-312	-325	-338
3	Economische Zaken	1.130	-1.265	-135	364	271	260
4	Onderwijs						
4.1	Openbaar basisonderwijs	10	0	10	10	10	10
4.2	Onderwijshuisvesting	1.895	-10	1.885	1.789	1.772	1.746
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.894	-740	1.154	1.124	1.150	1.177
4	Onderwijs	3.798	-750	3.049	2.924	2.933	2.934

Bedragen x € 1.000		Begroting 2027			2028	2029	2030
NR.	Omschrijving programma of taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
5	Sport, Cultuur en Recreatie						
5.1	Sportbeleid en activering	396	0	396	384	389	392
5.2	Sportaccommodaties	848	-138	710	684	677	672
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	473	-21	452	395	405	414
5.4	Musea	727	0	727	679	689	698
5.5	Cultureel erfgoed	373	-80	293	280	307	304
5.6	Media	516	0	516	474	486	500
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.281	-9	2.272	2.198	2.279	2.319
5	Sport, Cultuur en Recreatie	5.613	-248	5.365	5.094	5.232	5.300
6	Sociaal Domein						
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	6.518	-3.363	3.156	3.174	3.230	3.660
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo / Jeugd	4.999	0	4.999	4.531	4.582	4.687
6.3	Inkomensregelingen	7.469	-5.198	2.271	2.168	2.085	2.124
6.4	WSW en beschut werk	3.946	-528	3.418	3.462	3.448	3.449
6.5	Arbeidsparticipatie	1.470	0	1.470	1.385	1.426	1.368
6.60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	1.571	-297	1.274	1.169	1.197	1.227
6.71	Maatwerkdienstverlening Wmo	4.949	0	4.949	4.899	4.900	4.901
6.72	Maatwerkdienstverlening 18- (jeugdhulp)	10.773	0	10.773	11.148	10.913	10.930
6.81	Geescaleerde zorg 18+	24	0	24	25	25	25
6.81A	Beschermd wonen (WMO)	81	0	81	83	83	83
6.82	Geescaleerde zorg 18-	700	0	700	725	725	725
6	Sociaal Domein	42.501	-9.386	33.114	32.767	32.614	33.178
7	Volksgezondheid en Milieu						
7.1	Volksgezondheid	662	-265	397	408	411	413
7.2	Riolering	1.804	-3.105	-1.301	-1.510	-1.505	-1.497
7.3	Afval	2.747	-3.305	-558	-853	-840	-838
7.4	Milieubeheer	2.263	0	2.263	1.536	1.593	1.643
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	701	-591	110	-282	-273	-281
7	Volksgezondheid en Milieu	8.177	-7.266	911	-701	-615	-560
8	Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke Vernieuwing						
8.1	Ruimte en leefomgeving	1.384	0	1.384	1.231	1.272	1.137
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	254	-261	-7	-93	137	254
8.3	Wonen en bouwen	1.812	-1.216	596	633	669	706
8	Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke Vernieuwing	3.450	-1.477	1.973	1.771	2.078	2.097
	Totaal*	91.982	-91.107	875	-173	-1.073	-2.586

* De resterende begrotingssaldi zijn boekhoudkundig als last begroot op taakveld 0.8 Overige baten en lasten, maar worden in deze tabel als saldi gepresenteerd.

5. Bijlagen

5.1 Beleidsindicatoren per programma

Programma 0. Bestuur en Ondersteuning

Formatie	2023	2024	2025	2026	2027
Elburg	8	9	9	9	9
Gelderland	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Nederland	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Eenheid	Full-time equivalent (fte) per 1.000 inwoners				
Bron	Gemeente				
Toelichting	Formatie ambtelijke organisatie				

Bezetting	2023	2024	2025	2026	2027
Elburg	8	9	9	9	9
Gelderland	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Nederland	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Eenheid	Full-time equivalent (fte) per 1.000 inwoners				
Bron	Gemeente				
Toelichting	Formatie minus vacatureruimte ambtelijke organisatie				

Organisatiekosten	2023	2024	2025	2026	2027
Elburg	655	726	739	884	800
Gelderland	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Nederland	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Eenheid	Euro per inwoner				
Bron	Gemeente				
Toelichting	Salarissen en vergoeding ambtelijke organisatie				

Externe inhuur	2023	2024	2025	2026	2027
Elburg	15	16	16	1	1
Gelderland	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Nederland	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Eenheid	% van totale lasten				
Bron	Gemeente				
Toelichting	Externe inhuur				

Overhead	2023	2024	2025	2026	2027
Elburg	11	13	14	14	14
Gelderland	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Nederland	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Eenheid	%				
Bron	Gemeente				
Toelichting	Lasten overhead t.o.v. lasten totaal				

Programma 1. Veiligheid

Verwijzingen Halt	2022	2023	2024	2025
Elburg	12	8	5	8
Gelderland	7	8	8	9
Nederland	8	9	9	10
Eenheid	Per 1.000 inwoners van 15-64 jaar			
Bron	Halt			
Toelichting	Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.			

Winkeldiefstallen	2022	2023	2024	2025
Elburg	0	1	0	0
Gelderland	2	2	2	2
Nederland	2	3	2	2
Eenheid	Per 1.000 inwoners van 15-64 jaar			
Bron	CBS			
Toelichting	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners			

Geweldsmisdrijven	2022	2023	2024	2025
Elburg	3	3	2	3
Gelderland	4	4	4	4
Nederland	5	4	4	5
Eenheid	Per 1.000 inwoners van 15-64 jaar			
Bron	CBS			
Toelichting	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag, bedreiging en mishandeling, etc.			

Diefstallen uit woning	2022	2023	2024	2025
Elburg	1	1	1	0
Gelderland	2	2	2	2
Nederland	2	3	2	2
Eenheid	Per 1.000 inwoners van 15-64 jaar			
Bron	CBS			
Toelichting	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners			

Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	2022	2023	2024	2025
Elburg	6	5	4	2
Gelderland	6	5	5	5
Nederland	6	6	6	6
Eenheid	Per 1.000 inwoners van 15-64 jaar			
Bron	CBS			
Toelichting	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners			

Jongeren met een delict voor de rechter	2022	2023	2024	2025
Elburg	1	1	n.n.b.	n.n.b.
Gelderland	1	1	n.n.b.	n.n.b.
Nederland	1	1	n.n.b.	n.n.b.
Eenheid	% per 1.000 inwoners van 15-64 jaar			
Bron	CBS			
Toelichting	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen			

Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Er zijn geen verplichte beleidsindicatoren voor dit programma.

Programma 3. Economie

Funcatiemenging	2022	2023	2024	2025
Elburg	52	53	53	n.n.b.
Gelderland	54	54	55	n.n.b.
Nederland	54	54	55	n.n.b.
Eenheid	%			
Bron	LISA			
Toelichting	De funcatiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.			

Vestigingen (van bedrijven)	2022	2023	2024	2025
Elburg	143	147	158	n.n.b.
Gelderland	159	166	174	n.n.b.
Nederland	54	54	55	n.n.b.
Eenheid	Per 1.000 inwoners van 15-64 jaar			
Bron	LISA			
Toelichting	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar			

Banen	2022	2023	2024	2025
Elburg	706	727	744	n.n.b.
Gelderland	813	829	840	n.n.b.
Nederland	828	840	850	n.n.b.
Eenheid	Per 1.000 inwoners van 15-64 jaar			
Bron	LISA			
Toelichting	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar			

Programma 4. Onderwijs

Absoluut verzuim	2022	2023	2024	2025
Elburg	-	-	-	n.n.b.
Gelderland	5	5	5	n.n.b.
Nederland	4	6	7	n.n.b.
Eenheid	Per 1.000 inwoners van 5-18 jaar			
Bron	Ingrado			
Toelichting	Het aantal leerlingen dat niet staat ingeschreven op een school			

Relatief verzuim	2022	2023	2024	2025
Elburg	8	15	18	n.n.b.
Gelderland	22	24	28	n.n.b.
Nederland	24	27	28	n.n.b.
Eenheid	Per 1.000 inwoners van 5-18 jaar			
Bron	Ingrado			
Toelichting	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige leerlingen waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken			

Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	2022	2023	2024	2025
Elburg	2	1	2	n.n.b.
Gelderland	2	2	2	n.n.b.
Nederland	2	2	2	n.n.b.
Eenheid	% van de inwoners van 12-23 jaar			
Bron	Duo			
Toelichting	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 tot 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat			

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters	2022	2024	2025
Elburg	54	50	n.n.b.
Gelderland	47	43	n.n.b.
Nederland	46	43	n.n.b.
Eenheid	% van inwoners		
Bron	Gezondheidsmonitor		
Toelichting	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder		

Programma 6. Sociaal domein

Banen	2022	2023	2024	2025
Elburg	706	727	744	n.n.b.
Gelderland	813	829	840	n.n.b.
Nederland	828	840	850	n.n.b.
Eenheid	Per 1.000 inwoners van 15-64 jaar			
Bron	LISA			
Toelichting	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar			

Jongeren met een delict voor de rechter	2022	2023	2024	2025
Elburg	1	1		n.n.b.
Gelderland	1	1		n.n.b.
Nederland	1	1		n.n.b.
Eenheid	Per 1.000 inwoners van 15-64 jaar			
Bron	CBS			
Toelichting	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen			

Kinderen in uitkeringsgezin	2022	2023	2024	2025
Elburg	3	2	2	n.n.b.
Gelderland	5	5	5	n.n.b.
Nederland	6	6	6	n.n.b.
Eenheid	%			
Bron	CBS			
Toelichting	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen			

Netto arbeidsparticipatie	2022	2023	2024	2025
Elburg	76	76	76	76
Gelderland	73	74	74	74
Nederland	72	73	73	73
Eenheid	%			
Bron	CBS			
Toelichting	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de potentiële beroepsbevolking			

Werkloze jongeren	2022	2023	2024	2025
Elburg	1	2	2	n.n.b.
Gelderland	1	2	2	n.n.b.
Nederland	1	2	2	n.n.b.
Eenheid	%			
Bron	CBS			
Toelichting	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV-werkbedrijf			

Personen met een bijstandsuitkering	2022	2023	2024	2025
Elburg	131	121	117	121
Gelderland	245	238	242	240
Nederland	298	281	285	281
Eenheid	Per 10.000 inwoners van 18 jaar en ouder			
Bron	CBS			
Toelichting	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (Wwb t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015) per 10.000 inwoners			

Lopende re-integratievoorzieningen	2022	2023	2024	2025
Elburg	374	390	238	204
Gelderland	195	196	211	227
Nederland	198	192	203	218
Eenheid	Per 10.000 inwoners van 15-64 jaar			
Bron	CBS			
Toelichting	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de doelgroep			

Jongeren met jeugdhulp	2022	2023	2024	2025
Elburg	11	11	12	12
Gelderland	14	15	15	15
Nederland	14	14	14	14
Eenheid	% van alle jongeren tot 18 jaar			
Bron	CBS			
Toelichting	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar			

Jongeren met jeugdbescherming	2022	2023	2024	2025
Elburg	1	1	1	1
Gelderland	1	1	1	1
Nederland	1	1	1	1
Eenheid	%			
Bron	CBS			
Toelichting	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar			

Jongeren met een jeugdreclassering-maatregel	2022	2023	2024	2025
Elburg	-	-	-	-
Gelderland	0,2	0,3	0,3	0,3
Nederland	1,3	1,2	1,3	1,4
Eenheid	%			
Bron	CBS			
Toelichting	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdreclassingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar			

Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	2022	2023	2024	2025
Elburg	510	520	560	580
Gelderland	695	691	708	715
Nederland	710	700	720	720
Eenheid	per 10.000 inwoners			
Bron	CBS			
Toelichting	Het aantal cliënten met een maatwerkarrangement per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkings-groep			

Programma 7. Volksgezondheid en milieu

Omvang huishoudelijk restafval	2022	2023	2024	2025
Elburg	199	196	204	n.n.b.
Gelderland	93	92	93	n.n.b.
Nederland	153	148	148	n.n.b.
Eenheid	kg per inwoner			
Bron	CBS			
Toelichting	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval. Dit is lastig om te vergelijken doordat sommige gemeenten aan bronscheiding doen en anderen aan nascheiding.			

Hernieuwbare elektriciteit	2022	2023	2024	2025
Elburg	28	30	30	n.n.b.
Gelderland	28	33		n.n.b.
Nederland	33	40	43	n.n.b.
Eenheid	%			
Bron	Klimaatmonitor			
Toelichting	Duurzaam opgewekte energie uit zon, wind, water, biomassa			

Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Demografische druk	2022	2023	2024	2025	2026
Elburg	80	80	81	81	82
Gelderland	74	74	74	75	76
Nederland	70	70	70	71	71
Eenheid	%				
Bron	CBS				
Toelichting	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar				

Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	2022	2023	2024	2025	2026
Elburg	739	774	821	877	931
Gelderland	847	876	933	987	1.034
Nederland	823	860	928	957	993
Eenheid	Euro				
Bron	COELO				
Toelichting	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten				

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	2022	2023	2024	2025	2026
Elburg	828	864	918	980	978
Gelderland	914	938	996	1.052	1.103
Nederland	905	942	1.014	1.050	1.091
Eenheid	Euro				
Bron	COELO				
Toelichting	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten				

Nieuw gebouwde woningen	2022	2023	2024	2025
Elburg	1	3	5	n.n.b.
Gelderland	8	10	8	n.n.b.
Nederland	9	9	8	n.n.b.
Eenheid	Aantal per 1.000 woningen			
Bron	ABF			
Toelichting	Nieuw gebouwde woningen per duizenden woningen			

Gemiddelde WOZ-waarde	2022	2023	2024	2025	2026
Elburg	307	345	363	393	435
Gelderland	310	364	380	398	441
Nederland	317	368	378	398	439
Eenheid	x 1.000 euro				
Bron	CBS				
Toelichting	De gemiddelde WOZ waarde in duizenden euro's				

5.2 Beleidskaders per programma

Programma 0. Bestuur en ondersteuning

Beleidskader	Looptijd
Bestuursakkoord 2022–2026	2022–2026
Inkoop- en aanbestedingsbeleid	2022
Nota Reserves en Voorzieningen	Sinds 2025
Treasurystatuut	Sinds 2025
Organisatiebesluit	Sinds 2025
Visie en programma gemeentelijke dienstverlening 2025–2029	2025–2029
Privacybeleid	Sinds 2024

Programma 1. Veiligheid

Beleidskader	Looptijd
VTH-beleidsplan (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving)	Sinds 2016
Algemene plaatselijke verordening gemeente Elburg	Sinds 2026
Gezamenlijke beleidsvisie externe veiligheid gemeenten in de regio Veluwe-Noord	Sinds 2015
Parkeernota 2014	Sinds 2014

Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Beleidskader	Looptijd
Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)	2020-2030
Programma Noord Veluwe Bereikbaar 2020-2030	2020-2030
Regionale Mobiliteitstransitie Regio Zwolle	2026-2035

Programma 3. Economie

Beleidskader	Looptijd
Erfgoedbeleid 'Spots op Elburg'	2021-2030
Regionaal Programma Werklocaties (RPW) Kop van de Veluwe 2024-2028	2024
Samenwerkingsagenda Kop van de Veluwe 2024-2028	2024-2028
Handleiding 'Internetwinkels gemeente Elburg'	Sinds 2018

Programma 4. Onderwijs

Regionale beleidsnotitie Bibliotheek Noord-Veluwe 2025-2029	2025-2029
Integraal huisvestingsplan onderwijshuisvesting (IHP) Elburg 2021-2041	2021-2041

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

Beleidskader	Looptijd
Monumentenbeleid	2021-2030
Beleidsplan Vitale Vakantieparken	Sinds 2023
Bed en breakfast en recreatief gebruik woningen gemeente Elburg	Sinds 2018
VeluweAgenda 2030	Sinds 2020
Integraal Sport- en beweegbeleid	Sinds 2024
Recreatiezoneringsplan Veluwe Provincie Gelderland	2022-2030
Lokaal Sportakkoord	2021-2026
Spots op Elburg II 2021-2030	2021-2030

Programma 6. Sociaal domein

Beleidskader	Looptijd
Beleidsplan Sociaal Domein Samen leven, Samen doen!	2024-2031
Subsidiebeleid	Sinds 2024
Inclusieagenda	Sinds 2023
Programma vitaal en waardig ouder worden in Elburg	Sinds 2024
Regionaal beleidsplan Maatschappelijke Zorg Noord-Veluwe en Zeewolde	2026-2032

Programma 7. Volksgezondheid en milieu

Beleidskader	Looptijd
Programma Duurzaamheid	2022-2025
Regionale Energiestrategie (RES Noord-Veluwe)	2021-2030
Regionale Structuur Warmte (RSW) 2.0 Regio Noord Veluwe	2021-2030
Beleids- en beheerplan Water en Riolering	2026-2030
Verordening riool- en waterzorgheffing	Sinds 2025
Laadvisie gemeente Elburg	Sinds 2024
Nota Bodembeheer en bodemkwaliteitskaart regio Noord-Veluwe	Sinds 2023
Beleids- en Beheerplan Water en Riolering	2021-2031
Regionaal Adaptatie Plan (RAP) Vallei & Veluwe	2021-2027

Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Beleidskader	Looptijd
Nota Grondbeleid	2024-2027
Omgevingsvisie gemeente Elburg	Sinds 2026
Woonvisie 2020-2025	2020-2025
Addendum Woonvisie 2020-2025	Sinds 2023
Beleidsnota inwonerparticipatie en Omgevingswet	Sinds 2024
Accommodatiebeleidsplan 'Vastgoed voor elkaar'	Sinds 2020
Nota Grondbeleid "Vaste grond onder de voeten 2026"	Sinds 2025
Gebiedsvisie Beschermd Stadsgezicht	Sinds 2023
Landelijk Gebiedsplan Noord Veluwe	Sinds 2024
Woondeal Noord-Veluwe	2025-2034
Visiekaart Omgevingsplan Doornspijk	Sinds 2021
VAB-beleid gemeente Elburg 2016	Sinds 2016
Beleidsregels 'Werken in het buitengebied'	Sinds 2017
Gebiedsvisie & afwegingskader Beschermd Stadsgezicht Elburg	Sinds 2023
Samenwerkingsagenda Kop van de Veluwe 2024-2028	2024-2028

5.3 Samenwerkende partijen per programma

Programma 0. Bestuur en ondersteuning

Samenwerking	Deelnemers	Doel samenwerking
Commissie bezwaar- en beroepschriften	Elburg, Nunspeet	De commissie is ter voorbereiding van de beslissing op bezwaren tegen besluiten van de raden, de colleges en de burgemeesters van de gemeente Elburg en Nunspeet.
Belastingssamenwerking H20E	Heerde, Hattem, Oldebroek en Elburg	Belastingbevoegdheden die door de gemeente Heerde namens de gemeente Elburg worden uitgevoerd. Het gaat om de volgende belastingen: OZB, forensenbelasting, toeristenbelasting, reclamebelasting, precariobelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing en de navolgende rechten: havengeld voor de vaste ligplaatsen, marktgeld en reinigingsrechten diftar.
Inkoopssamenwerking Noord Veluwe	Bunschoten, Elburg, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Nijkerk, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Zeewolde, Meerinzicht	De ISNV heeft als doel de inkoopfunctie binnen de deelnemende organisaties te professionaliseren.
NEO	Nunspeet, Elburg, Oldebroek	Ambtelijke samenwerking op diverse onderdelen
Kop van de Veluwe	Elburg, Oldebroek, Hattem, Heerde, Nunspeet	Regionale samenwerking binnen de Regio Zwolle.

Programma 1. Veiligheid

Samenwerking	Deelnemers	Doel samenwerking
Buurtbemiddeling	Nunspeet, Elburg, Oldebroek, woningcorporaties Omnia Wonen, Uwoon en Delta Wonen en de politie Noord- en Oost Gelderland	Het doel van buurtbemiddeling is het verminderen van woonoverlast en het zo nodig voorkomen van escalatie in de buurt door conflicten tussen burens of buurtbewoners in een zo vroeg mogelijk stadium aan te pakken.
Intergemeentelijke samenwerking van de buitengewone opsporingsambtenaren	Nunspeet, Oldebroek, Hattem, Heerde, Epe en Elburg.	Om boa's ruimer en meer in te kunnen zetten, ook in de andere gemeenten bij bijvoorbeeld evenementen is een samenwerkingsovereenkomst tussen de deelnemende gemeenten noodzakelijk.

Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Samenwerking	Deelnemers	Doel samenwerking
WHOEN (Waterschap, Hattem, Oldebroek, Elburg, Nunspeet) Zuiveringskring.	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Hattem, Heerde, Waterschap Vallei en Veluwe	Overlegwerkgroep over toekomst waterketen Gelderland

Ambtelijk overleg water en klimaat	Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek, Hattem, Waterschap Vallei en Veluwe	Samenwerking op het gebied van klimaatadaptatie (vroeger alleen riolering). Wateroverlast, hittestress, droogte.
Programma Noord Veluwe Bereikbaar	Elburg, Ermelo, Hattem, Harderwijk, Nijkerk, Nunspeet Oldebroek, Putten, Nijkerk, ondersteund door Provincie Gelderland	Betere bereikbaarheid van de Noord Veluwe.
Regionaal overleg verkeerseducatie en handhaving	Oude RNV gemeenten (zie Programma Noord Veluwe Bereikbaar)	Regionale afstemming van projecten, trends en ontwikkelingen.
Regionale woonruimteverdeling Noord Veluwe (incl. bezwaarcommissie) Bereikbaarheidscorridor Gelderland – Regio Zwolle	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Putten.	Het verbeteren van de bereikbaarheid corridor Gelderland.

Programma 3. Economie

Samenwerking	Deelnemers	Doel samenwerking
Regio Zwolle	Samenwerkingsverband bestaande uit 22 gemeenten en 4 provincies.	Bestuurlijke en ambtelijke samenwerking in een netwerk van ondernemers, onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties, geconcentreerd op economische groei. Gezamenlijke aanpak van opgaven op het gebied van human capital, leefomgeving, bereikbaarheid en energie.

Programma 4. Onderwijs

Er zijn geen samenwerkende partijen opgenomen voor dit programma.

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

Samenwerking	Deelnemers	Doel samenwerking
Vitale Vakantieparken	Apeldoorn, Barneveld, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, provincie Gelderland	Gericht op versterking en ontwikkeling van de verblijfsrecreatie op de Veluwe. Tien gemeenten en provincie Gelderland werken hierbij samen met het recreatief bedrijfsleven, veiligheidspartners en andere stakeholders.
Toerisme en recreatie Noord-Veluwe	Oud RNV gemeenten (Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek, Hattem)	Regionale afstemming van opgaven en projecten en vertegenwoordiging in bestuurlijk overleg Veluwe Alliantie.

Veluwe Alliantie (Voorheen Veluwe op 1)	21 Veluwe gemeenten, provincie Gelderland, terreinbeheerders (Geldersch Landschap&Kastelen, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer), LeisurELands, Hiswa-Recron, ANWB, LTO Nederland, IVN, Koninklijke Horeca Nederland, Hogeschool Van Hall Larenstein	Tot stand brengen van samenwerking tussen diverse partijen op en rond de Veluwe (overheden, ondernemers, grondeigenaren, maatschappelijke partners), gezamenlijk initiatieven starten, ondersteunen en begeleiden. Met als doel het behoud en herstel van ecologische diversiteit en robuustheid van de Veluwe en omliggende gebieden en het bevorderen van de kwaliteit en verduurzamen van toerisme op de Veluwe.
Visit Veluwe	Gemeenten Apeldoorn, Barneveld, Brummen, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Hattem, Harderwijk, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Voorst	Het inspireren van bewoners en bezoekers om naar de Veluwe te gaan, uitgaande van spreiding in tijd en ruimte (bestemmingsmanagement), stimuleren van meerdaags bezoek en aanzetten tot meer bestedingen.
Routebureau Veluwe	Gemeenten Apeldoorn, Arnhem, Barneveld, Brummen, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nijkerk, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Voorst en Wageningen	Het ontwikkelen en beheren van de Veluwebrede routenetwerken voor fietsen, wandelen, paardrijden en mountainbiken.

Programma 6. Sociaal domein

Samenwerking	Deelnemers	Doel samenwerking
Nazorg ex-gedetineerden	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Hattem	Gemeenten hebben sinds enkele jaren de verantwoordelijkheid de zorg na detentie te regelen. Voor de uitvoering van deze taak hebben de gemeenten een zogenoemd 'lokaal contactpersoon nazorg ex-gedetineerden' aangewezen. De beschikbare capaciteit in de afzonderlijke gemeenten is ontoereikend en door het Rijk worden geen structurele gelden beschikbaar gesteld voor de nazorg. De zeven gemeenten hebben afgesproken dat Nunspeet een coördinerende rol gaat vervullen in de regio.
ViaVé	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Putten, Nunspeet, Oldebroek	Op basis van deze samenwerkingsovereenkomst regelt ViaVé het beheer, de regie voor het regionaal vervoer en geeft daarmee invulling aan de basismobiliteit. Het gaat daarbij om vraag-afhankelijk vervoer (o.a. Wmo), routevervoer (leerlingen) en gym/zwemvervoer. Elburg fungeert in deze als gastheergemeente.
Jongeren op gezond gewicht	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Nunspeet, Oldebroek, Putten	Het JOGG-bureau ondersteunt de gemeenten door middel van reguliere en additionele ondersteuning. De additionele ondersteuning bestaat uit het aanbod om gebruik te maken van coaches en experts.

Programma 7. Volksgezondheid en milieu

Samenwerking	Deelnemers	Doel samenwerking
Regionale Energie Strategie	Gemeentes in regio Noord-Veluwe, Provincie, Waterschap en overige partijen: Liander, VNO-NCW, Energiecoöperaties en woningcorporaties	Ambtelijke en bestuurlijke samenwerking om te komen tot een Regionale Energie Strategie en realisatie ervan.

Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Er zijn geen samenwerkende partijen opgenomen voor dit programma.

Gemeente
Elburg

Zuiderzeestraatweg Oost 19, 8081 LA Elburg

Telefoonnummer (0525) 688 688 | E-mail gemeente@elburg.nl | Website www.elburg.nl